

toga, navedeno Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija će obezbijediti početni kadar za učinkovit rad Suda.

Ova odluka odmah stupa na snagu i bit će bez odlaganja objavljena u službenim novinama/glasnicima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Distrikta Brčko.

Broj 153/02
8. maja 2002. godine
Sarajevo

Visoki predstavnik
Wolfgang Petritsch, s. r.

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

235

Na temelju članka IV. B. 7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ŠUMAMA

Prolašava se Zakon o šumama, a koji je donio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma održanoj 27. ožujka 2002. godine i na sjednici Doma naroda održanoj 10. travnja 2002. godine.

Broj 01-3-02-3-19/02
20. svibnja 2002. godine
Sarajevo

Predsjednik
Federacije BiH
dr. **Safet Halilović**, v. r.

ZAKON O ŠUMAMA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuje se očuvanje i zaštita šuma, jačanje njihovih ekoloških funkcija, planiranje u šumarstvu i upravljanje šumama, ekonomske funkcije, financiranje obnove i unapređivanje šuma na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), nadzor nad provođenjem zakona, kaznena i druga pitanja vezana za upravljanje šumama.

Šume i šumska zemljišta, kao dobro od općeg interesa, uživaju posebnu brigu i zaštitu Federacije i kantona i koriste se pod uvjetima i na način koji su propisani ovim zakonom.

Šume i šumska zemljišta temeljni su prirodni resurs čije vrijednosti se manifestiraju kroz ekološke, socijalne i proizvodne funkcije šuma.

Članak 2.

Pod šumom, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se zemljište prekriveno šumskim drvećem ili šumskim grmljem čija površina premašuje 500 m² i čija je širina najmanje deset metara. Šume se smatraju ekosustavima. Njihov upis u zemljišnim knjigama nije od važnosti u smislu ovog zakona.

Šumom se smatraju i šumski rasadnici, plantaže šumskog drveća, čistine za trase dalekovoda i drugu javnu infrastrukturu u šumi koja se koristi na temelju prava za prelazak preko tuđeg zemljišta, šumske prometnice i druga šumska transportna i protupožarna infrastruktura, dijelovi zemljišta koji su predmet pošumljavanja, površine namijenjene rekreaciji, kao i jezera, tekuće površinske vode i druge površinske vode i močvare unutar šuma kojima se upravlja posebnim zakonom.

Šumsko zemljište, pored zemljišta obraslog šumom, obuhvaća i neobrađeno, neiskorišteno ili neplodno zemljište izvan šume u onom omjeru u kojem osigurava, ili potpomaže funkcije susjedne šume. Šumsko zemljište, također, sačinjavaju područja sa umanjenim šumskim pokrivačem, krš, čistine i livade unutar šuma.

Šumom se ne smatraju sastojine šumskog drveća i žbunja koje su izrasle na poljoprivrednom zemljištu procesom sukcesije ako su mlađe od 20 godina i ako njihove krošnje ne pokrivaju barem 50% zemljišta, groblja pokrivena drvećem, rasadnici šumskog drveća izvan šuma, izolirane grupe šumskog drveća na površini do 500 m², kao i šumsko drveće i grmlje u urbanim parkovima i drugim naseljenim područjima.

Članak 3.

Pojmovi koji se koriste u ovome zakonu imaju slijedeća značenja:

- Čista sječa* znači sječu svog ili praktički svog, drveća u sastojini izlažući taj dio zemljišta ekološkim uvjetima goleti čime stvara ozbiljne poteškoće za stanište ili susjedne sastojine. Čistom sječom ne smatra se uklanjanje starih sastojina ukoliko je njihova reprodukcija osigurana na odgovarajući način.
- Funkcije šuma* su:
 - ekološke: biodiverzitet - zaštita staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda, klimatska - uključujući ulogu šuma kod vezivanja ugljika iz zraka;
 - ekonomske: prihod od proizvodnje drveta i sekundarnih šumskih proizvoda;
 - socijalne: rekreacija, turizam, naobrazba, istraživanje, obrana, zaštita objekata i infrastrukture.
- Gospodarska jedinica* znači područje šume u kome će se osigurati trajnost gospodarenja.
- Korištenje šume* obuhvaća sječu i transport drveta, korištenje sekundarnih šumskih proizvoda, kao i prodaju šumskih drvnih sortimenata i sekundarnih šumskih proizvoda.
- Krčenje šume* znači svaku golu sječu kako bi se šumsko zemljište koristilo u druge svrhe. Krčenje se može smatrati privremenim ako ne postoji značajan utjecaj na šumsko tlo. Uporaba šume za šumarske objekte ili instalacije ne smatra se krčenjem.
- Otvorena vatra* je svaka zapaljena vatra izvan zatvorenog objekta koji je pod krovom i zatvorenim ognjištem.
- Površinske vode* su stalni i povremeni površinski vođeni tokovi i stajaće vode.
- Prava trećih osoba na šume* su materijalna prava na trajno korištenje šumskih proizvoda koja postoje sukladno sa obligacijskim pravom i registrirana su u zemljišnoj knjizi, katastru nekretnina i popisnom katastru.
- Kantonalno šumsko-gospodarsko društvo* je svaka pravna osoba registrirana za šumarstvo koja je, sukladno s ovim zakonom, osnovana za gospodarenje određenim područjem državnih šuma.
- Pustošenje šuma* podrazumijeva podbjeljivanje stabala, oštećivanje stabala i njihovih dijelova, uništavanje i oštećivanje podmlatka, kao i svaka druga radnja kojom se slabi prinosna snaga šume i šumskog zemljišta, ugrožava opstojnost šuma i njihove ekološke funkcije.
- Sanitarna sječa* znači sječu zaraženih, insektima napadnutih, veoma oštećenih ili izvaljenih stabala.
- Šumska infrastruktura* su šumske prometnice, stalne vlake, stalne žičare i druge šumske komunikacije i kapaciteti u šumama koji su namijenjeni za gospodarenje šumama.
- Šumski proizvodi* su svi proizvodi šuma i šumskog zemljišta, uključujući, ali ne ograničavajući se, na:
 - šumsko drveće i žbunje i svi njihovi dijelovi;
 - sjeme, koštičavo voće, bobičasti plodovi, kora drveta, korijen, šišarke i plodovi druge vegetacije unutar šume;
 - mahovina, paprat, trava, trska, cvijeće, ljekovito, aromatsko i jestivo bilje i druge biljke;
 - gljive;
 - biljni sok ili smola;

- f) med;
- g) listinac;
- h) divljač i ostale životinje koje žive u šumi;
- i) travnati ili pašnjački prekrivač;
- j) treset, zemlja, pijesak, šljunak, kamen.

Proizvodi iz alineje b) - j) ove točke predstavljaju sekundarne šumske proizvode.

14. *Šumske prometnice* su prometnice, sa pratećom infrastrukturom, koji su namijenjeni za prijevoz šumskih proizvoda i sav promet vezan za gospodarenje šumama i za spajanje sa sustavom javnih prometnica. Vlake nisu šumske prometnice osim ako ne zadovoljavaju minimalne standarde određene za šumske prometnice.

15. *Šumski reprodukcijski materijal* je:

- a) sjeme: šišarke, plodovi i sjeme namijenjeno za proizvodnju biljaka;
- b) dijelovi biljaka: grančice i snopovi rezanih grana namijenjeni za proizvodnju biljaka;
- c) mlade biljke: biljke uzgojene iz sjemena ili dijelova biljke, uključujući i mlade biljke iz prirodnog podmlatka.

16. *Šumsko-uzgojnim mjerama* smatraju se sve mjere koje doprinose utemeljenju novih sastojina u šumi i poboljšanju njihove stabilnosti, raznolikosti ili kakvoće. Šumsko-uzgojne mjere uključuju:

- a) mjere za obnovu šuma, odnosno za stvaranje novih sastojina;
- b) njegu mladih razvojnih faza šuma, uključujući prerađu mladih sastojina;
- c) specijalnu njegu mladih faza u prebornim šumama i drugim raznolikim šumama, izdanačkim šumama, kao i rubova šuma;
- d) konverziju izdanačkih šuma i šikara.

17. *Trajnost gospodarenja šumama* znači održavanje i unapređenje dugoročnog zdravlja i diverziteta šumskih ekosustava uz osiguranje ekonomskih, ekoloških, socijalnih i kulturnih funkcija šuma za dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

18. *Upravljanje šumama i šumskim zemljištima* obuhvaća podršku i kontrolu ekonomskih funkcija i korištenje šuma i šumskog zemljišta.

19. *Gospodarenje šumama* obuhvaća planiranje, zaštitu, njegu i korištenje šuma i šumskog zemljišta.

20. *Vlasnici šume* su sve pravne i fizičke osobe koja imaju legalno registrirano pravo vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem. Legalno uspostavljena prava na uživanje cijele ili dijelova šume ili šumskog zemljišta na smatra se vlasništvom u smislu ovog zakona.

- a) izvadak iz zemljišnih knjiga ili katastra nekretnina kojima se dokazuje vlasništvo zemljišta i kopiju katastarskog plana;

- b) mišljenje Federalne uprave za šumarstvo (u daljnjem tekstu: Federalna uprava);

- c) procjenu okolišnog utjecaja sukladno odredbama ovog zakona i drugih propisa koji tretiraju zaštitu okoliša;

- d) izvadak iz važećeg prostornog plana ako predloženo krčenje nije privremeno;

- e) suglasnost organa nadležnih za zaštitu povijesnog i prirodnog naslijeđa i vodoprivredu;

- f) investiciono-tehničku dokumentaciju o opravdanosti krčenja u odnosu na funkcije šuma.

Odredbe ovog zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega, a koji se tiču zaštite šuma, se primjenjuju i za šume za koje je izdana dozvola za krčenje ali još nisu bile iskršene.

Ako se u roku od dvije godine iskršeno zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno, vlasnik iskrsenog zemljišta dužan je izvršiti njegovo pošumljavanje.

Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo, će od podnosioca zahtjeva naplatiti naknadu čija vrijednost se određuje u tržišnoj vrijednosti drveta koje se dobije krčenjem ili sječom dodajući troškove podizanja i održavanja novih šuma na površini koja ne može biti manja od iskršene. Naplaćena sredstva su prihod namjenskog fonda za unaprjeđenje šumarstva Federacije (u daljnjem tekstu: namjenski fond Federacije), u iznosu od 40%, odnosno namjenskog fonda za unapređenje šumarstva kantona (u daljnjem tekstu: namjenski fond kantona), u iznosu od 60% i ista se mogu koristiti samo u svrhu kupovine šuma, odnosno šumskog zemljišta ili za pošumljavanje sukladno odredbama ovog zakona.

Članak 5.

U šumi ili na šumskom zemljištu mogu se graditi samo objekti potrebni za gospodarenje šumama.

Za nastambe i druge objekte koji se planiraju izgraditi na udaljenosti do 100 m od ruba šume potrebna je suglasnost kantonalnog ministarstva.

Odredbe članka 4. st. 2. do 7. ovog zakona primjenjuju se za nastambe, trase prometnica, dalekovoda, površinske kopove i druge objekte koji se planiraju izgraditi u šumi i na udaljenost 50 m od ruba šume.

Imalac dozvole iz članka 4. ovog zakona i st. 1. i 2. ovog članka obavezan je pribaviti odobrenja za izgradnju sukladno odgovarajućim zakonskim propisima iz te oblasti.

2.2. Zaštita šuma i šumskog zemljišta od šteta

2.2.1. Zaštita šuma od požara

Članak 6.

Zabranjeno je loženje otvorene vatre u šumama i na šumskom zemljištu, kao i na drugom zemljištu na udaljenosti do 150 m od šume.

Izgradnja i rad fabrika i drugih objekata koji rade sa otvorenim plamenom je zabranjena na udaljenosti manjoj od 300 metara od granice šuma.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, vatra u šumama i na šumskom zemljištu može se ložiti samo na mjestima određenim i obilježenim od strane kantonalnog šumsko-gospodarskog društva uz prethodno pribavljenu suglasnost kantonalnog ministarstva mjerodavnog za poslove protupožarne zaštite i uz pridržavanje propisanih uvjeta i mjera sigurnosti.

U šumama i na šumskim zemljištima namijenjenim za izletišta, u dane praznika i druge neradne dane, kantonalne uprave dužne su osigurati dežurnu čuvarsku službu.

Federalno ministarstvo će, uz prijedlog Federalne uprave, osigurati da su šume i šumsko zemljište klasificirani po stupnju

2. OČUVANJE I ZAŠTITA ŠUMA I NJIHOVIH FUNKCIJA

2.1. Krčenje šuma i gradnja u blizini šuma

Članak 4.

Krčenje šuma je zabranjeno.

Krčenje šume može se dozvoliti samo u slučajevima kada se time postižu veće trajne koristi i ako neće biti štetnih posljedica za okoliš.

Dozvolu za krčenje šuma izdaje Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo), uz suglasnost kantonalnog ministarstva mjerodavnog za poslove šumarstva (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo).

Prije odlučivanja koji organ je mjerodavan za izdavanje dozvole iz stavka 3. ovog članka, sve površine koje će se krčiti po istom projektu moraju biti obuhvaćene zajedno.

Dozvola će važiti najviše godinu dana od dana izdavanja iste.

Uz zahtjev za dozvolu, mora se podnijeti:

opasnosti od šumskih požara. Područja u kojima opasnost od šumskog požara predstavlja ozbiljnu prijetnju ekološkoj ravnoteži ili sigurnosti ljudi i stvari, bit će klasificirana kao područja velike opasnosti. Područja gdje opasnost od požara nije stalna ili ciklična, ali predstavlja značajnu prijetnju šumskim ekosustavima klasificirati će se kao područja srednje opasnosti.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva će u suradnji sa nadležnim kantonalnim ministarstvima i kantonalnim upravama za šumarstvo (u daljnjem tekstu: kantonalne uprave) izraditi planove za zaštitu šuma od požara za područja klasificirana da su pod velikom ili srednjom opasnošću. Kantonalna šumsko-gospodarska društva, kantonalna ministarstva i kantonalne uprave bit će obvezni da provode ove planove i redovito izvješćuju Federalno ministarstvo i Federalnu upravu o izvršavanju mjera za zaštitu od požara.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva i kantonalne uprave redovito će izvješćivati Federalno ministarstvo, Federalnu upravu i kantonalni i federalni štab civilne zaštite o svim požarima u šumama i na šumskom zemljištu.

Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar) propisat će sadržaj planova za zaštitu od požara, obrazac na kojemu će se izvještavati o šumskim požarima i objaviti karte teritorija prema stupnju opasnosti od šumskih požara.

2.2.2. Kemijska sredstva i odlaganje otpada

Članak 7.

Uporaba kemijskih sredstava u šumi je zabranjena.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, testirana kemijska sredstva mogu biti rabljena u šumama za zaštitu sadnica od divljači i od korovskih vrsta, kao i za umanjene prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način i za gašenje šumskih požara, ako ne ugrožavaju biološku ravnotežu.

Mjerodavno kantonalno ministarstvo će, nakon ispitivanja potreba snabdijevanja vodom sa nalazišta u šumi, izdati dozvolu za iznimnu uporabu kemijskih sredstava iz stavka 2. ovog članka, gdje će, također, biti propisan način uporabe. Vremenski rok za izdavanje dozvole za smanjenje prekomjerne populacije insekata je pet dana.

Zabranjeno je odlagati otpad, smeće ili zagađujuće tvari u šumi ili na šumskom zemljištu. Kantonalna šumsko-gospodarska društva i vlasnici šuma obvezni su iz šume ukloniti otpad i smeće i imaju pravo na naknadu za nastale troškove od pojedinca ili pravne osobe koji su otpad ili smeće deponirali u šumu.

2.2.3. Paša u šumama

Članak 8.

Zabranjena je u šumama paša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika, sakupljanje šušnja i mahovine (u daljnjem tekstu: pašarenje).

Iznimno od stavka 1. ovog članka kantonalna šumsko-gospodarska društva mogu prema dogovorenoj naknadi dozvoliti pašarenje na površinama koje su određene u šumsko-gospodarskoj osnovi. Kantonalno ministarstvo pod jednakim uvjetima može dozvoliti pašarenje privatnim vlasnicima šuma. Paša, žirenje i brst se može dozvoliti samo pod uvjetom da je stoka pod nadzorom čobana.

Pristup stoke na pašu, odnosno žirenje i pojlila kroz šume, dozvoljen je samo prometnicom koju odredi i obilježi kantonalno šumsko-gospodarsko društvo.

Federalni ministar propisat će uvjete pod kojima se vrši paša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika, skupljanje šušnja i mahovine.

2.2.4. Korištenje sekundarnih šumskih proizvoda

Članak 9.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva mogu uzgajati i iskorištavati sekundarne šumske proizvode (ljekovito, aromatsko bilje, gljive, šumske plodove, puževe, rakove, maline, kupine, borovnice kao i smolu) ili odobriti drugim pravnim i fizičkim osobama njihovo iskorištavanje u obimu i na mjestima koja su određena u šumskogospodarskoj osnovi i na temelju dokumentacije koju propisuje kantonalno šumsko-gospodarsko društvo.

U šumi i na šumskom zemljištu zabranjeno je iskorištavanje humusa, gline, treseta, pijeska, šljunka, krečnjaka, kamena i mineralnih sirovina, kao i skidanje kore sa drveća i bušenje stabala, uklanjanje iz šume grana i drugih ostataka drveta od sječe, kao i ostalih organskih materija koje su nužne za poboljšanje plodnosti tla.

Iznimno od stavka 2. ovog članka kantonalna šumsko-gospodarska društva i vlasnici privatnih šuma mogu za svoje potrebe, kao i uz naknadu za potrebe građana i drugih pravnih osoba iskorištavati sekundarne proizvode navedene u stavku 2. ovog članka ukoliko šumskogospodarskom osnovom nije drugačije određeno.

Federalni ministar propisat će uvjete za uzgoj, iskorištavanje, sakupljanje i promet sekundarnih šumskih proizvoda (vrijeme, način sakupljanja, iskorištavanja, sadržaj i način izdavanja odobrenja za promet i dr.).

2.2.5. Zaštita ugroženih vrsta

Članak 10.

Paša u šumama i korištenje sekundarnih šumskih proizvoda neće se dozvoliti ako bi se s tim ugrozio biodiverzitet, odnosno vrste flore i faune zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.

Zabranjena je sječa, iskorjenjivanje, ili bilo kakvo oštećivanje stabala pančićeve omorike (*Picea omorika* (Pančić) Purk.), tise (*Taxus baccata* L.), lijeske mečje (*Corylus colurna* L.), planinskog javora (*Acer heldreichii* Orph.), planinskog bora (*Pinus mugo* Turra), zelene johe (*Alnus viridis* (Chaix) Lam. & DC.), munike (*Pinus heldreichii* Christ.) i zanovijeti (*Petteria ramentacea* (Sieber) Presl), osim ako su potrebne uzgojne i sanitarne sječe.

2.2.6. Divljač u šumi

Članak 11.

Brojno stanje i vrste divljači u šumskom ekosustavu moraju osigurati biološku ravnotežu i ne smiju ugroziti razvoj šuma ili spriječiti ostvarivanje ciljeva gospodarenja. Unošenje pojedinih vrsta divljači u šume i na šumska zemljišta mora osigurati njihov opstanak i ne smije ugroziti šumske ekosustave.

Pričinjene štete i oštećenja koja su prouzročila divljač u šumi bit će nadoknađene vlasniku šume, odnosno kantonalnom šumsko-gospodarskom društvu od strane pravne osobe koja gospodari lovištem.

2.2.7. Praćenje zdravstvenog stanja šume

Članak 12.

Federalna uprava i kantonalne uprave pratit će obim i razinu degradiranja i štete u šumama i izvještavati će o ovome Federalno, odnosno kantonalno ministarstvo, kantonalno šumsko-gospodarsko društvo i javnost. Napatuk i pravilnik za praćenje zdravstvenoga stanja šuma donijet će Federalno ministarstvo i bit će sukladni europskim metodama za periodičnu inventuru štete u šumama.

Svatko tko pričinio obezvrjeđivanje ili oštećenje šume mora nadoknaditi vlasniku oštećene šume, odnosno kantonalnom šumsko-gospodarskom društvu nastalu štetu po sporazumu ili sudskim postupkom.

2.2.8. Izgradnja i održavanje transportne infrastrukture

Članak 13.

Transportna šumska infrastruktura mora biti planirana, izgrađena i održavana tako da, pored poštivanja tehničkih i ekonomskih okolnosti kao i ekoloških uvjeta šumskog tla, minimalno utječe na floru i faunu, šumski biodiverzitet i ekosustav u cijelosti.

U planiranju šumskih prometnica obvezno se uzima u obzir, ne samo značaj prometnice za gospodarenje šumama, nego, također, prilagođavanje okolini, opstanak i razvoj planinskih sela kao i turističke i rekreacijske potrebe.

Transportna šumska infrastruktura mora biti izgrađena, održavana i korištena na takav način da isključuje sljedeće:

- ugrožavanje izvora vode;
- uzrokovanje erozionih procesa;
- sprječavanje prelijevanja vode iz bujica;
- narušavanje ravnoteže nestabilnog tla i povećanje rizika od klizišta;
- utjecaj na područja koja su važna za opstanak divljih životinja i biološku raznolikost;
- utjecaj na prirodno i kulturno naslijeđe;
- ugrožavanje ostalih funkcija, ili višenamjensku uporabu šume.

Šumska prometnica se može graditi nakon što se izradi projekt za njenu izgradnju i izda dozvola mjerodavnog kantonalnog ministarstva.

Federalni ministar donijet će propise o projektiranju, izgradnji i održavanju transportne šumske infrastrukture.

Kantonalne uprave vodit će katastar šumskih prometnica i jedan primjerak dostavljati Federalnoj upravi.

2.2.9. Promet u šumama

Članak 14.

Dozvoljeno je kretanje motornih vozila u šumama i na šumskim prometnicama samo u cilju izvođenja radova glede gospodarenja šumama, njihovog nadziranja kao i za potrebe lokalnog stanovništva. Motorna vozila se također mogu kretati na šumskim prometnicama zbog spašavanja, policijskih istraga, vojnih manevara, mjera za zaštitu od prirodnih katastrofa i održavanja javne infrastrukture. Na šumskim komunikacijama širim od dva metra mogu se rabiti i bicikli.

Razna takmičenja koja uključuju motorna vozila zabranjena su u šumama i na šumskim prometnicama.

Iznimno od odredaba st. 1. i 2. ovog članka, vlasnik šume ili kantonalno šumsko-gospodarsko društvo može odobriti korištenje šumskih prometnica trećim osobama prema dogovorenoj naknadi. Za takmičenja iz stavka 2. ovog članka nužno je pribaviti dozvolu mjerodavnog kantonalnog ministarstva koja se izdaje na temelju mišljenja kantonalne uprave.

Šteta na šumskim prometnicama učinjena od strane drugih korisnika mora biti nadoknađena vlasnicima šuma i kantonalnim šumsko-gospodarskim društvima.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva će u suradnji sa kantonalnim organom mjerodavnim za promet i policijom postaviti i održavati oznake na šumskim prometnicama i nadzirati promet sukladno odredbama ovog članka. U slučajevima gdje oznake na prometnici i nadzor nisu dovoljni, mogu se koristiti rampe.

2.2.10. Pristup šumama

Članak 15.

Sve osobe imaju pravo kretati se kroz šumu ili šumsko zemljište u cilju rekreacije, ako nije drugačije određeno ovim ili nekim drugim federalnim zakonom. Smatra se da osobe koje tako rabe šumu ili šumsko zemljište preuzimaju sve rizike ovakvim

postupkom. Kantonalno šumsko-gospodarsko društvo, odnosno vlasnik šume nisu obvezni poduzeti specijalne mjere predostrožnosti prema posjetiocima šuma niti će se smatrati odgovornima za bilo kakve štete ili povrede koje pretrpe takve osobe, osim ako su bile namjerno nanošene ili izazvane nehotom.

Bez odobrenja kantonalnog šumsko-gospodarskog društva ili vlasnika šume zabranjeno je:

- razapinjati šator ili postavljati logor u šumi;
- smještati pčelinjake;
- loviti, ribariti i postavljati zamke;
- sakupljati sekundarne šumske proizvode teže od jednog kg;
- pomjerati međe šuma, odnosno granične biljege;
- ulaziti u ograđena šumska područja i zatvorene šumske prometnice;
- ulaziti u područja, šumske prometnice ili izletišta gdje se vrši sječa;
- ulaziti u područja prirodne regeneracije, pošumljena područja i šumske rasadnike i
- ulaziti u predjele i infrastrukturu koja je namijenjena za lov.

Postavljanje ograda unutar šume je dozvoljeno samo u mjeri koja je neophodna za odgovarajuće radove gospodarenja šumama, zaštite i uzgoja divljači, sprečavanja štete od divljači i ni u kom slučaju neće ozbiljno remetiti pristup šumama i šumskome zemljištu.

2.2.11. Procjena okolišnog utjecaja

Članak 16.

Procjena okolišnog utjecaja je obvezna za krčenje šume, a pošumljavanje na površini većoj od pet hektara obvezno je obavljati samo autohtonim vrstama.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, organ koji je sukladno odredbama ovog zakona mjerodavan za izdavanje dozvole za krčenja šume, pošumljavanja šumskog ili drugog zemljišta i izgradnju šumskih prometnica, a na temelju mišljenja Federalne uprave može odlučiti da procjena okolišnog utjecaja nije obvezna ili da je obvezna i za površine manje od pet hektara. Federalna uprava treba da temelji svoje mišljenje na procjeni funkcija šume, odnosno na šumskogospodarskim osnovama.

Metodologiju za procjenu okolišnog utjecaja i troškove za procjenu okolišnoga utjecaja sukladno odredbama ovog zakona propisati će federalni ministar uz mišljenje federalnog ministra za prostorno uređenje i okoliš.

3. ŠUMARSKI PROGRAM, PLANOVI ZA GOSPODARENJE ŠUMAMA I ŠUMSKOGOSPODARSKA PODRUČJA

3.1. Šumarski program Federacije

Članak 17.

Šumarski program Federacije će poštujući međunarodne dogovore i obveze definirati opću politiku šumarstva i politiku gospodarenja sa divljači na području Federacije orijentiranu u pravcu očuvanja i trajnosti gospodarenja šumama uključujući održavanje i unaprjeđivanje biodiverziteta u šumama i na šumskome zemljištu.

Šumarski program Federacije sastojati će se iz dva dijela:

- opći dio, gdje će biti određeni glavni ciljevi, principi i generalne smjernice za trajno gospodarenje šumama u Federaciji na temelju aktualnog statusa šuma uvažavajući međunarodno dogovorene smjernice za trajno gospodarenje šumama;
- izvedbeni dio, u kome će biti postavljeni i razrađeni ciljevi i određeni načini realiziranja, uključujući financiranje, za njihovo ostvarivanje u određenom roku.

Opći dio Šumarskog programa Federacije donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlament Federacije). Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) usvojiti će Izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije koji će predstavljati temelj za korištenje namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona sukladno odredbama ovog zakona.

Opći dio Šumarskog programa Federacije donijet će se za dugoročni period, a izvedbeni dio za pet godina. Opći dio entitetskih programa uskladit će se na nivou Bosne i Hercegovine i obuhvatit će standarde za trajno gospodarenje šumama, koji će poslužiti za certificiranje šumskih resursa u Bosni i Hercegovini.

Federalno ministarstvo bit će odgovorno za pripremu i izradu Šumarskog programa Federacije. Sve zainteresirane strane biti će pozvane da sudjeluju u izradi programa.

3.2. Planovi za gospodarenje šumama

3.2.1. Kantonalni šumsko-razvojni planovi

Članak 18.

Kantonalni šumsko-razvojni planovi izradit će se svakih deset godina za sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na vlasništvo, s ciljem da se osigura trajnost gospodarenja šumama u svakom kantonu.

Pored smjernica iz Šumarskog programa Federacije kantonalni šumsko-razvojni planovi će, također, poštivati smjernice za gospodarenje prirodnim i kulturnim naslijeđem u šumama i na šumskom zemljištu, uvjete za gospodarenje vodama i smjernice za osiguranje ostalih funkcija šuma koje su pripremljene od strane Federalne uprave i kantonalne uprave.

Kantonalni šumsko-razvojni planovi sadržavat će najmanje sljedeće:

- a) kartu sa ucrtanim granicama između šuma i šumskog zemljišta i drugih zemljišnih kultura, kao i ucrtanim granicama šumskogospodarskih područja i gospodarskih jedinica, uzimajući u obzir granice općina i kategoriju nosioca prava na šumama;
- b) procjenu funkcija šume i njihov utjecaj na okoliš;
- c) klasificiranje šuma po površinama, prema njihovim funkcijama i prirodnim karakteristikama, koje se posebice odnose na stanište;
- d) procjenu drvene zalihe i njenoga kvaliteta, prirasta, podmlađivanja, biodiverziteta i zdravstvenog stanja;
- e) smjernice za gospodarenje šumama različitih gazdinskih klasa i kategorija šuma;
- f) otvorenost šuma sa planom izgradnje novih šumskih prometnica;
- g) smjernice za pošumljavanje šumskoga zemljišta;
- h) procjenu ugroženosti šuma od požara, određenu po stupnju opasnosti i smjernice za zaštitu šuma od požara;
- i) smjernice za korištenje sekundarnih šumskih proizvoda;
- j) smjernice za gospodarenje divljači i lovstvo;
- k) program bioloških i tehničkih investicija i rentabilnost radova.

Kantonalni šumsko-razvojni planovi temeljit će se na istim standardima za cijelu Bosnu i Hercegovinu, što će se postići međuentitetskom suradnjom, uzimajući u obzir zajednički koncept i definicije međunarodnih organizacija. Kod izrade kantonalnih šumsko-razvojnih planova koristit će se podaci iz šumskogospodarskih osnova, odnosno godišnjih planova gospodarenja.

Kantonalne uprave zadužene su za pripremu i izradu kantonalnih šumsko-razvojnih planova, a donijet će ih kantonalna ministarstva. Za sve zainteresirane organizacije i pojedince potrebno je blagovremeno osigurati praćenje izrade planova, na koji način se osigurava potpuna javnost i pristup planovima. Prije donošenja kantonalnih šumsko-razvojnih

planova federalni ministar dat će suglasnost o njihovoj sukladnosti sa Šumarskim programom Federacije. Planovi će biti permanentno čuvani nakon isteka njihove važnosti.

3.2.2. Šumskogospodarska područja

Članak 19.

S ciljem osiguranja racionalnog i trajnog gospodarenja šumama i šumskim zemljištima formiraju se šumskogospodarska područja u koja ulaze i površine krša kao posebna gospodarska jedinica.

Šumskogospodarska područja predstavljaju u stanišnom, biološkom, geografskom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu u okviru koje se osigurava trajnost gospodarenja šumama i šumskim zemljištima. U administrativnim granicama kantona formira se jedno ili više šumskogospodarskih područja.

Šumskogospodarska područja iz stavka 1. ovog članka dijele se na gospodarske jedinice.

Formiranje šumskogospodarskih područja temelji se na elaboratu koji, uz biološke, tehničke i ekonomske pokazatelje sadrži posebice:

- a) preglednu kartu područja sa ucrtanim izohipsama, gospodarskom podjelom šuma, ucrtanom mrežom trajnih šumskih prometnica, smjer najekonomičnijeg transporta šumskih proizvoda, izvoristima i vodotocima, objektima koji su od značaja za gospodarenje šumama i opis granica šumskogospodarskog područja;
- b) popis katastarskih parcela sa kulturama, klasama i površinama svih parcela koje ulaze u šumskogospodarsko područje;
- c) podatke o ukupnoj drvenoj masi po gospodarskim jedinicama, kategorijama šuma i vrstama drveća;
- d) ukupan godišnji prirast po vrstama drveća po hektaru;
- e) prosječan godišnji etat po kategorijama šuma i vrstama drveća;
- f) podatke o prihodima i rashodima gospodarenja šumama u okviru šumskogospodarskog područja;
- g) podatke o mogućnostima korištenja sekundarnih šumskih proizvoda, lovstva, turizma, sporta i rekreacije.

Opće kriterije za formiranje šumskogospodarskih područja donosi Federalno ministarstvo na prijedlog kantonalnog šumsko-gospodarskog društva.

Odluku o formiranju šumskogospodarskih područja i reviziju njihovih granica donosi Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva, a na zahtjev kantonalnog šumskogospodarskog društva.

Vlada Federacije može pojedine dijelove šuma i šumskog zemljišta izdvojiti iz šumskogospodarskog područja radi njihovog korištenja u druge svrhe ako za to postoji opći interes. Odluku o općem interesu sukladno propisima o eksproprijaciji donosi vlada kantona u slijedećim slučajevima:

- a) ako su šume i šumsko zemljište potrebni radi provođenja prostornog plana Federacije, kante i općine, ili radi privođenja drugoj kulturi koja daje veće koristi društvenoj zajednici;
- b) ako se izdvajanje vrši za potrebe Vojske Federacije.

Radi smanjenja šumskog fonda i ograničenja korištenja zbog izdvajanja šuma iz područja, podnositelj zahtjeva za izdvajanje dijela šuma iz područja uplatit će naknadu u namjenski fond kantona, osim ako je izvršena uplata naknade iz članka 4. stavak 9. ovog zakona.

Visina naknade iz stavka 8. ovog članka utvrđuje se sporazumno ili po Zakonu o eksproprijaciji i sredstva se mogu koristiti samo za kupovinu i podizanje novih šuma u granicama istog šumskogospodarskog područja.

3.2.3. Šumskogospodarske osnove

Članak 20.

Šumama se gospodari na temelju šumskogospodarske osnove i projekata za izvođenje. Odredbe šumskogospodarske osnove su obvezne. Šumskogospodarske osnove bit će sukladne smjernicama, određenim u kantonalnim šumsko-razvojnim planovima i Šumarskim programom Federacije.

Šumskogospodarske osnove, prostorni planovi, vodoprivredne osnove, lovno-gospodarske osnove, evidencije koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno-povjesnog i prirodnog naslijeđa i Federalni program upravljanja mineralnim sirovinama i planovi upravljanja s pojedinim mineralnim sirovinama moraju biti međusobno sukladni.

Iznimno od odredaba stavka 1. ovog članka, ako ne postoje objektivne mogućnosti pravovremene izrade nove šumskogospodarske osnove, državnim šumama u granicama šumskogospodarskih područja i gospodarskih jedinica može se gospodariti najduže tri godine, a privatnim šumama najduže dvije godine na temelju godišnjih planova gospodarenja za koje je postupak donošenja isti kao i za šumskogospodarske osnove. Godine izvršenja godišnjih planova gospodarenja smatraju se godinama izvršenja nove šumskogospodarske osnove. Odredbe godišnjih planova gospodarenja su obvezne.

Ukupan obim sječa predviđen šumskogospodarskom osnovom za uređajni period u visokim šumama ne može se prekoračiti. Za gospodarske jedinice ukupan obim sječa u visokim šumama ne može se prekoračiti po vrstama drveća i po gazdinskim klasama.

Šumskogospodarska osnova za državne šume donosi se za šume u granicama jednog šumskogospodarskog područja ili gospodarske jedinice, a za privatne šume donosi se jedinstvena osnova za sve šume jedne općine.

Šumskogospodarske osnove za državne i privatne šume će se izrađivati za period od deset godina.

Izrada nove šumskogospodarske osnove mora biti završena prije isteka roka važenja postojeće. Kantonalna šumsko-gospodarska društva dužna su najmanje 60 dana prije isteka roka važnosti šumskogospodarske osnove dostaviti po primjerak novoizrađene osnove Federalnom ministarstvu, uz prethodno pribavljeno mišljenje kantonalne uprave, s ciljem izdavanja suglasnosti. Na šumskogospodarsku osnovu u roku od 45 dana od dana prijema Federalno ministarstvo daje suglasnost.

Šumskogospodarske osnove može izrađivati pravna osoba koja je registrirana za te poslove uz prethodno pribavljenu suglasnost Federalnog ministarstva. Za poslove izrade šumskogospodarske osnove za državne šume može se registrirati pravna osoba koja u stalnom radnom odnosu ima najmanje četiri diplomirana inženjera šumarstva i to po jednog za uzgoj i zaštitu šuma, uređivanje i otvaranje šuma, iskorištavanje i ekonomiku šuma, sa praksom od najmanje pet godina na odgovarajućim poslovima.

Šumskogospodarske osnove za privatne šume mogu izrađivati pravne osobe koje imaju u radnom odnosu dva inženjera šumarstva sa radnim iskustvom od najmanje pet godina.

Šumskogospodarske osnove za državne šume donosi kantonalno šumsko-gospodarsko društvo uz prethodno pribavljenu suglasnost Federalnog ministarstva koja se donosi na temelju prijedloga stručnog povjerenstva i pribavljenog mišljenja kantonalne uprave. Kantonalna uprava će obvezno dati u roku od 30 dana od dana prijema osnove mišljenje, Federalnom ministarstvu. Šumskogospodarska osnova za državne šume ne može se primjenjivati prije nego na nju Federalno ministarstvo da suglasnost. Šumskogospodarske osnove za privatne šume donosi kantonalna uprava uz prethodno pribavljenu suglasnost kantonalnog ministarstva koja se donosi na temelju prijedloga stručnog povjerenstva.

Greške i nedostatke šumskogospodarske osnove utvrđene od stručnog povjerenstva dužna je otkloniti, o svom trošku, pravna osoba kojoj je povjerena izrada šumskogospodarske osnove.

Sastav, rad i troškove stručnog povjerenstva za državne šume propisati će federalni ministar, a za privatne šume kantonalni ministar.

Šumskogospodarska osnova za državne šume na odgovarajućim razinama sadrži posebice:

- stanje šuma;
- analizu dosadašnjeg gospodarenja šumama;
- planove gospodarenja i razvoja šuma sukladno klasifikaciji šuma i šumskog zemljišta za naredni uređajni period;
- količinu i dinamiku sječe po vrstama drveća u krupnom drvetu i strukturu sortimenata;
- obim i vrstu šumsko-uzgojnih radova i radova na zaštiti šuma;
- površine za proširenu biološku reprodukciju šuma;
- mjere za održavanje i poboljšanje biodiverziteta i ostalih ekoloških i socijalnih funkcija šuma;
- investicije u izgradnju šumskih prometnica i druga investiciona ulaganja;
- korištenje sekundarnih šumskih proizvoda i
- ekonomsko-financijsku analizu gospodarenja šumama u narednom uređajnom periodu.

Ako postoje objektivni razlozi za odstupanje od osnova, naročito zbog prirodnih nepogoda ili bitno promijenjenih gospodarskih uvjeta, potrebno je izvršiti njihovu reviziju. Reviziju će potvrditi Federalno ministarstvo i ona će se dostaviti nadležnom šumarskom inspektoratu.

Članak 21.

Federalni ministar propisat će elemente za izradu kantonalnih šumsko-razvojnih planova i elemente za izradu šumskogospodarskih osnova, njihovu reviziju i postupak njihovog donošenja, uvažavajući različite prirodne uvjete i uvjete vlasništva nad šumama i šumskim zemljištem u Federaciji, s tim da će se za izradu šumskogospodarskih osnova na području krša iz članka 19. stavak 1. ovog zakona i za privatne šume propisati elementi po pojednostavljenoj metodologiji.

3.2.4. Projekt za izvođenje

Članak 22.

Za realiziranje odredaba šumskogospodarske osnove za državne šume rade se prethodno projekti za izvođenje. Projekt za izvođenje se izrađuje za uređajnu jedinicu - odjel. Odredbe projekta za izvođenje su obvezne.

Projekt za izvođenje sadrži radove uzgoja, zaštite i iskorištavanja šuma po obimu, mjestu i vremenu izvođenja, podatke o bruto drvnjoj zalih, prirastu, doznačenoj drvnjoj masi po vrstama drveća i drvnjoj zalih poslije sječe sve u krupnom drvetu, sortimentnom napadu, kartu sa ucrtanim dužinama prometnica, postojećim i projektiranim vlakama, izvorima i vodotocima, ostalim objektima, procjenu utjecaja radova na okoliš i ekonomsku analizu.

Radovi predviđeni projektom treba da se izvrše u roku od dvije godine.

Projekt za izvođenje mogu izrađivati diplomirani inženjeri šumarstva sa dvije godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom. Kantonalno šumsko-gospodarsko društvo, odnosno kantonalna uprava, rješenjem određuju osobu za izradu projekta. Projekt za izvođenje donosi kantonalno šumsko-gospodarsko društvo, a za privatne šume kantonalna uprava, odnosno pravna osoba kojoj su preneseni poslovi gospodarenja privatnim šumama.

Iznimno od stavka 1. ovog članka projekt za izvođenje može se izradivati za više odjela u jednom slivu ako sječa i izrada sanitarnih užitaka ne prelazi više od 100 m³ po jednom odjelu.

Za privatne šume rade se projekti za šumsko - uzgojne radove, kao i za sječu, za područje katastarske općine ako je godišnji obim sječa veći od 200 m³.

Kantonalno šumsko-gospodarsko društvo određuje diplomiranog inženjera sa dvije godine staža u struci ili šumarskog tehničara sa pet godina staža u struci koji je odgovoran za stručno izvođenje radova po projektu za izvođenje.

Projekti za izvođenje imaju trajan karakter i čuvaju se u arhivi kantonalnog šumsko-gospodarskog društva, odnosno kantonalne uprave za šume u privatnom vlasništvu.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva dužna su da vode registar izrađenih i donesenih projekata za izvođenje i da sve izvršene radove po projektu evidentiraju u odgovarajuće evidencije.

4. GOSPODARENJE ŠUMAMA I ŠUMSKIM ZEMLJIŠTEM

4.1. Sječa šuma

Članak 23.

Stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije njihovog odabiranja i obilježavanja u skladu sa smjernicama šumskogospodarske osnove.

Prije sječe u državnim šumama, redovite ili sanitarne, kantonalno šumsko-gospodarsko društvo prijaviti će sječu nadležnome šumarskome inspektor. Prijava će biti poslana najmanje 14 dana i najviše 60 dana prije početka sječe doznačenih stabala i sadržavat će:

- broj odjela iz šumskogospodarske osnove, odluku o donošenju projekta i razlog za sječu u slučaju sanitarne ili druge slučajne sječe;
- planirani rok za sječu;
- vrstu sječe, količinu i strukturu drvne mase za sječu po vrstama drveća;
- način obnove šume;
- šumsko-uzgojne i zaštitne mjere koje će se provesti nakon sječe;
- način izvlačenja šumskih drvnih sortimenta sa skicom postojećih i novih vlaka;
- identifikaciju osobe koja je izvršila doznaku i izradila projekt za izvođenje.

Šteta koja se nanese zemljištu mora biti popravljena odmah nakon završetka izvlačenja.

Federalni ministar propisat će način, oblik i sadržaj obrasca o prijavi sječe.

Ukoliko postoji opravdan razlog za sumnju da je planirana ili započeta sječa, ili druge radnje u suprotnosti sa šumskogospodarskom osnovom, ovim zakonom ili propisima koji su doneseni na temelju ovog zakona, mjerodavni šumarski inspektor može zabraniti planiranu sječu dok se ne otklone utvrđene nepravilnosti. U ovakvom slučaju mjerodavni šumarski inspektor može tražiti mišljenje Federalne uprave. Kantonalno šumsko-gospodarsko društvo pokrit će troškove mišljenja Federalne uprave ukoliko se ustanovi da su doznaka i planirana sječa u suprotnosti sa zakonskim propisima.

Doznaka stabala za sječu i obim šumsko-uzgojnih radova u privatnim šumama vrši se sukladno odredbama šumskogospodarske osnove na temelju rješenja kantonalne uprave, odnosno ovlaštene pravne osobe. Doznaka i sječa stabala, odnosno površina za sječu, može se odobriti samo vlasniku koji pribavi i podnese dokaze o pravu vlasništva.

Protiv rješenja iz stavka 5. ovog članka može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu.

4.2. Odabiranje i doznaka stabala za sječu

Članak 24.

Sječa šuma vrši se poslije odabiranja i doznake stabala za sječu ili površina obraslih drvećem i podnošenja prijave iz članka 23. ovog zakona. Obilježavanje površina za sječu može se vršiti u lošijim niskim šumama. Doznaku - odabiranje stabala za sječu može izvršiti diplomirani šumarski inženjer sa dvije godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom koga odredi kantonalno šumsko-gospodarsko društvo.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, doznaku stabala za sanitarnu sječu potvrđenu od strane nadležnog šumarskog inspektora, može izvršiti šumarski tehničar sa pet godina staža u struci.

Doznaka i sječa stabala ne može se vršiti u šumama za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni i granice utvrđene i na terenu vidno i pravilan način obilježene.

Doznaku stabala i površina za sječu u privatnim šumama mogu vršiti diplomirani šumarski inženjeri sa dvije i šumarski tehničari sa pet godina staža u struci koje rješenjem odredi kantonalna uprava ili ovlaštena pravna osoba.

Način odabiranja, doznake i sječe stabala ili površina za sječu propisati će federalni ministar.

4.3. Biološka reprodukcija šuma

Članak 25.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva dužna su izdvajati sredstva za jednostavnu (prostu) i proširenu biološku reprodukciju šuma.

Vlasnici privatnih šuma dužni su izdvajati sredstva za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma.

Članak 26.

Sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju šuma koriste se za radove pod kojim se, u smislu ovog zakona, podrazumijeva: izrada šumskogospodarskih osnova, projekata za izvođenje, priprema zemljišta za prirodnu obnovu, pošumljavanje površina nastalih nakon čistih sječa, novonastalih paljevina, odabiranje i doznaka stabala za sječu, njegu i čišćenje šumskih kultura i šuma, zaštitu šuma od uzročnika biljnih bolesti i štetočina, požara i protupravnog prisvajanja, proizvodnju šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala, izgradnju šumskih prometnica, unaprjeđenje lovstva i za druge potrebe sa ciljem osiguranja trajnosti gospodarenja šumama.

Sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju državnih šuma obezbjeđuju kantonalna šumsko-gospodarska društva izdvajanjem najmanje 15% od ukupno ostvarenog prihoda prodajom drvnih sortimenata i vrijednosti drveta upotrijebljenog za osobne potrebe po prosječnoj godišnjoj cijeni sortimenata, kao i prihoda ostvarenih prodajom sekundarnih šumskih proizvoda.

Sredstva izdvojena za jednostavnu biološku reprodukciju šuma vode se na posebnom računu kantonalnog šumskogospodarskog društva, a sredstva za područje krša na posebnome računu namjenskog fonda kantona. Sredstva jednostavne biološke reprodukcije šuma koriste se u okviru šumskogospodarskog područja i ne mogu se prelijevati sa jednog na drugo šumskogospodarsko područje, kao ni za financiranje zajedničkih aktivnosti Federalne uprave, odnosno kantonalih uprava.

Vlasnici privatnih šuma dužni su na količinu odobrene drvne mase za sječu po tržišnim cijenama drvne mase na panju uplatiti iznos od 15% na poseban račun namjenskoga fonda kantona prije stavljanja drveta u promet.

Neutrošena sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju šuma u tekućoj godini prenose se u narednu godinu i koriste se na način utvrđen ovim zakonom.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva i kantonalne uprave za šume u privatnom vlasništvu dužni su izraditi poseban obračun sredstava za jednostavnu biološku reprodukciju šuma sa evidencijom utrošenih sredstava za namjenu iz stavka 4. ovog članka.

Članak 27.

Radi osiguranja materijalnih i drugih uvjeta za rekonstrukciju degradiranih i izdanačkih šuma, pošumljavanje goleti i krša (proširena reprodukcija), kao i za unaprijeđenje općekorisnih funkcija šuma, Kantonalna šumsko-gospodarska društva izdvajaju sredstva po stopi od 3% od ukupno ostvarenog prihoda prodajom drvnih sortimenata i vrijednosti drveta upotrijebljenog za vlastite potrebe, kao i prihoda ostvarenih prodajom sekundarnih šumskih proizvoda.

4.4. Šumsko-uzgojne mjere

Članak 28.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva i kantonalne uprave za šume u privatnom vlasništvu, pripremiti će godišnji operativni plan za provođenje šumsko-uzgojnih mjera. Plan će sadržavati lokacije područja koja će se tretirati, obim, vrstu i vrijeme izvođenja radova koji će se sprovesti i određene smjernice za izvršenje radova.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva i vlasnici privatnih šuma dužni su, prvenstveno iz sredstava za biološku reprodukciju šuma, izvršiti pošumljavanje, njegu šuma, njegu kultura i ostale šumsko-uzgojne radove čiji obim se određuje šumsko-gospodarskom osnovom, odnosno šumarskim programom Federacije i kantonalnim šumsko-razvojnim planovima.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva i vlasnici privatnih šuma imaju pravo na sufinanciranje šumsko-uzgojnih mjera u šumama iz namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona ako se utvrdi da prihod od drveta nije dovoljan za provođenje šumsko-uzgojnih aktivnosti.

4.5. Tehnički prijem radova

Članak 29.

Za izvedene radove po projektu za izvođenje vrši se tehnički prijem radova.

Povjerenstvo za tehnički prijem šumsko-uzgojnih radova u državnim šumama određuje kantonalno šumsko-gospodarsko društvo, a za privatne šume kantonalna uprava.

U povjerenstvo za tehnički prijem radova na prirodnoj obnovi i vještačkom pošumljavanju u državnim šumama i šumskim zemljištima obvezno se imenuje po jedan predstavnik iz drugog šumsko-gospodarskog društva i nevladine organizacije čiji je programski zadatak obnova i zaštita šuma.

Tehnički prijem radova pošumljavanja vrši se poslije dvije godine od njihovog izvođenja, a za ostale šumsko-uzgojne radove tehnički prijem se vrši po završetku radova, a najduže u roku od šest mjeseci od završetka radova.

Troškove rada povjerenstva snosi pravna osoba koja je odredila povjerenstvo za tehnički prijem šumsko-uzgojnih radova.

Za sve radove izvršene po projektima za izvođenje (sječa, izvlačenje, šumski red, stanje traktorskih vlaka, utjecaj na okoliš) pravna osoba dužna je, po završetku radova, izvršiti prijem svakog odjela putem povjerenstva koje odredi pravna osoba.

O izvršenom tehničkom prijemu šumsko-uzgojnih radova i radova izvršenih po projektu za izvođenje, povjerenstva iz st. 2. i 6. ovog članka sastavljaju zapisnik u kojem se obvezno konstatira uspjeh, obim i kakvoća izvršenih radova. Ako se prilikom tehničkog prijema utvrdi da radovi nisu uspješno i kvalitetno izvršeni prema projektu za izvođenje izvođač radova dužan je utvrdene nedostatke otkloniti i radove izvršiti u roku koji odredi povjerenstvo.

Svi izvršeni radovi i nalaz povjerenstva evidentiraju se u propisane knjige evidencije.

4.6. Obavljanje radova u šumi

Članak 30.

Radove u šumarstvu mogu izvoditi samo osobe koje su obučene za izvođenje odgovarajućih poslova.

Pravne osobe koje obavljaju poslove u šumama dužne su osigurati mjere zaštite na radu u šumi i šumarstvu prema tehničkim naputcima mjerodavnog federalnog organa i obvezna su provesti adekvatnu obuku uposlenih.

Federalni ministar propisat će uvjete koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu.

U suradnji sa Federalnom upravom i šumarskim obrazovnim ustanovama, kantonalne uprave organizirat će tehničke i specijalizirane tečajeve za uposlenike koji nisu imali šumarsku obuku, kao i za privatne vlasnike šuma. Tečajevi će se posebice usmjeriti na pitanja vezana za sigurnost na radu i kvalitetno izvođenje radova. Troškovi tečajeva financiraju se iz sredstava namjenskih fondova kantona i namjenskoga fonda Federacije.

4.7. Zabrana čistih sječa i pustošenja šuma

Članak 31.

Zabranjene su čiste sječe i pustošenje šuma.

Čiste sječe mogu biti izvršene u iznimnim slučajevima u pripremi šumsko-uzgojnih zahvata s ciljem unapređenja šumskih sastojina u toj mjeri koja je planirana u odobrenim šumsko-gospodarskim osnovama. Čista sječa šuma može se primijeniti i ako je nužna zbog sanitarne sječe ili provođenja preventivnih zaštitnih mjera.

4.8. Pošumljavanje sječina i paljika

Članak 32.

Sve površine nastale čistom sječom i paljike moraju biti pošumljene u roku od dvije godine nakon sječe ili šumskog požara, prirodnom obnovom ili putem pošumljavanja.

Ako se ne očekuje prirodna obnova u roku od dvije godine, koja bi bila sukladna šumsko-uzgojnom cilju, pošumljavanje mora biti urađeno sadnjom ili sjetvom, koristeći zdrave sadnice ili sjeme, prilagođene staništu. Samo materijal za reprodukciju potvrđenog porijekla može biti korišten u svrhu pošumljavanja.

Površine predviđene za pošumljavanje i prirodnu obnovu moraju biti označene na terenu i ucrtane na kartu.

4.9. Šumski materijal za reprodukciju

Članak 33.

Federalna uprava i kantonalne uprave odrediti će regije provenijencije, odabrati šumske sjemenske objekte i sastojine iz kojih će se osiguravati reproduksijski materijal, voditi registar o šumskim sjemenskim objektima i sastojinama i izdavati potvrde o podrijetlu šumskog reproduksijskog materijala u smislu javnog ovlaštenja.

Trušnice i rasadnici pratit će podrijetlo šumskog reproduksijskog materijala i obavijestit će kupce o kategorijama šumskog reproduksijskog materijala, kao i o njegovom podrijetlu. Mjerodavni šumarski inspektor nadzirati će promet šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala.

Uvoz šumskog reproduksijskog materijala moguć je samo na temelju dozvole koju izdaje Federalno ministarstvo na temelju mišljenja Federalne uprave. Dozvola će se izdati samo ako je šumski reproduksijski materijal potvrđenog podrijetla.

Kantonalne uprave vodit će evidenciju objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i proizvođača i doradiivača šumskog sjemena i šumskog i ukrasnog drveća i grmlja.

4.10. Zaštita protiv biotičkih i nebiotičkih agenasa

4.10.1. Opće preventivne mjere

Članak 34.

Opće dugoročne preventivne mjere protiv biotičkih i nebiotičkih agenasa, koji bi mogli ugroziti stabilnost šuma i njihove funkcije, temeljit će se na gospodarenju šumama koje uvažava prirodne procese i na održavanju i odgovarajućem unapređenju biodiverziteta u šumi.

Principi i mjere kojima se osigurava gospodarenje šumama i biodiverzitet biti će određeni u Šumarskom programu Federacije i dalje će biti razrađeni u planovima za gospodarenje šumama. Oni će sadržavati određivanje staništa koja su od specijalnog značaja sa gledišta šumskog diverziteta, i određivanje mjera za postepeno prevođenje šuma s promijenjenim sastavom šumskih zajednica u više prirodne strukture, ako je to odgovarajuće.

Staništa od specijalnog značaja promatrana sa gledišta šumskog diverziteta koja su određena u šumskogospodarskim osnovama bit će očuvana.

4.10.2. Sanitarne sječe i druge preventivne mjere

Članak 35.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva i vlasnici privatnih šuma moraju osigurati da se sanitarne sječe provode prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama. U privatnim šumama kantonalne uprave moraju osigurati sanitarne sječe ukoliko vlasnici šuma ne mogu sami provesti sanitarnu sječu.

Mrtva i zaražena neposječena stabla, pojedinačna ili u malim grupama, ne moraju biti posječena u kontekstu sanitarne sječe ako se mogu smatrati obogaćenjem šumskog biodiverziteta i ne predstavljaju ozbiljnu prijetnju okolnim sastojinama. Kantonalna šumsko-gospodarska društva i vlasnici privatnih šuma koji su odgovorni da osiguraju sanitarnu sječu i nadležni šumarski inspektor mogu tražiti mišljenje od Federalne uprave ukoliko nije jasan stupanj opasnosti.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva i kantonalne uprave za šume u privatnom vlasništvu osigurat će izvedbu sljedećih mjera zaštite šuma:

- a) nabavka, raspoređivanje, promatranje i održavanje feromonskih klopki i postavljanje lovnih stabala za potkomjake;
- b) čišćenje posječenih područja, uz uništavanje kore i grana, gdje postoji bilo kakva opasnost od razmnožavanja parazita, širenja uzročnika biljnih bolesti i štetočina;
- c) guljenje kore ili tretiranje panjeva i drugog drveta koje predstavlja poseban rizik za razmnožavanje parazita, širenja uzročnika biljnih bolesti i štetočina kroz uporabu tvari za tretiranje sukladno ovom zakonu;
- d) uspostavljanje i održavanje šumskog reda.

Pod šumskim redom iz stavka 3. točka d) ovog članka smatra se poduzimanje mjera za sprječavanje pojave požara, štetnih insekata i biljnih bolesti, štetnog djelovanja vjetrova, snijega i drugih nepogoda, oštećivanje stabala i podmlatka prilikom sječe i izvoza drveta.

Federalna uprava će putem Izvještajno-prognozne službe u suradnji sa kantonalnim upravama:

- a) organizirati prikupljanje važnih podataka vezanih za zaštitu šume koje će odgovorne osobe iz stavka 3. ovog članka dostaviti u roku kojeg odredi Federalna uprava;
- b) osigurati informacije o pojavi biljnih bolesti i štetočina;
- c) savjetovati o pitanjima koja se tiču zaštite šuma.

Federalni ministar naredit će dodatne mjere za zaštitu šume ako Federalna uprava ustanovi da je biološka ravnoteža poremećena od takvog stupnja da nije moguća njezina obnova sa

mjerama iz ovog članka, ili ako postoji opasnost od drugog velikog oštećenja.

Rad u šumama mora biti izveden u odgovarajućoj sezoni, na način koji smanjuje pojavu šteta po šumski ekosustav.

Federalni ministar propisat će obim mjera o uspostavljanju i održavanju šumskog reda i način njihovog provođenja.

4.10.3. Obnova šuma nakon nepogoda

Članak 36.

U slučaju šumske nepogode uzrokovane bilo kojim biotičkim ili nebiotičkim agensom, uključujući i šumske požare, kantonalna šumsko-gospodarska društva i kantonalne uprave za šume u privatnom vlasništvu će u suradnji sa Federalnom upravom pripremiti plan za obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta. Plan će sadržavati opis nepogode, stupanj oštećenja šume, mjere koje će se provesti i troškove sanacije i obnove.

Ako troškovi za obnovu premašuju financijski potencijal nosioca prava na gospodarenje u kombinaciji sa dostupnim financijskim sredstvima za šume iz namjenskih fondova kantona i Federacije, Vlada Federacije će osigurati posebna sredstva kako bi se omogućila implementacija plana.

4.11. Promet drveta i sekundarnih šumskih proizvoda

Članak 37.

Zabranjeno je drvo, dijelove stabala i grane posječene u šumi i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.), kretati od panja i stavljati u promet dok se ne označi šumskim čekićem (žigoše), obrojči, premjeri i ne izda otpremni iskaz.

Žigosanje, obrojčavanje, premjeravanje i izdavanje otpremnog iskaza za drvo koje potiče iz državne šume vrši kantonalna šumsko-gospodarska društva a za drvo iz privatnih šuma kantonalne uprave.

Zabranjeno je sekundarne šumske proizvode iz članka 9. ovog zakona stavljati u promet bez odobrenja kantonalnog šumsko-gospodarskog društva.

Pod prometom drveta i sekundarnih šumskih proizvoda, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se prijevoz prometnice, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje kao i primanje drveta u pilane u kojima se vrši rezanje drveta.

Osoba koja izvrši ili dozvoli sječu šume na uzurpiranom zemljištu na kome imovinsko-pravni odnosi nisu raspravljeni ili koje izvrši sječu bez prethodne dozake i prije žigosanja, obrojčavanja i snabdijevanja drveta sa otpremlnim iskazom i koje stavi u promet sekundarne šumske proizvode u suprotnosti sa odredbama ovoga članka, uz osudu na kaznu izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja drveta, odnosno sekundarnih šumskih proizvoda, kao i sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja.

Privremeno oduzimanje drveta i sekundarnih šumskih proizvoda (zapljena) koji su stavljeni u promet u suprotnosti sa odredbama ovog članka kao i sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja vrše čuvari šuma, stručne osobe koje su ovlaštene za zaštitu šuma od strane kantonalnog šumskog-gospodarskog društva, pripadnici policije i nadležni šumarski inspektori. Privremeno oduzeti šumski proizvodi pohranjuju se na mjestu koje odredi kantonalna uprava. U slučaju da postoji mogućnost da se u toku pohranjivanja šumskim proizvodima ili sredstvima umanju vrijednost, zaplijenjena roba će se prodati licitiranjem a financijska sredstva deponirati na poseban račun kojega će odrediti kantonalna uprava, odnosno kantonalno šumsko-gospodarsko društvo.

Osobe iz stavka 6. ovog članka imaju pravo legitimirati sve osobe koje se kreću na području šume koju čuvaju, odnosno nad kojom vrše nadzor, kao i pravo privremenog oduzimanja predmeta kojima je izvršen prekršaj, privredni pristup ili krivično djelo.

U periodu vegetacije, od 1. travnja do 1. studenog, drvo četinara i brijesta ne može se sa korom stavljati u promet i uskladištavati.

Iznimno, od stavka 8. ovog članka drvo četinara i brijesta može se sa korom stavljati u promet ako period od sječe do otpreme traje kraće od ciklusa razvoja insekta, a najduže do 21 dan.

Način žigosanja, obročavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo propisat će federalni ministar.

5. ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA

5.1. Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom

5.1.1. Opći principi

Članak 38.

Kako bi se osigurala njihova zaštita ili specijalni režim gospodarenja, određene šume mogu biti proglašene zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom. Njima će se gospodariti na takav način kojim će se osigurati ostvarivanje namjene prema kojoj su šume proglašene.

Procjena šumskih funkcija bit će korištena za proglašenje iz stavka 1. ovog članka. Ukoliko šume predstavljaju dio područja koje je zaštićeno sukladno s bilo kojim drugim federalnim zakonom, koji, također, propisuje posebni režim gospodarenja za šume, takve šume će se smatrati proglašenim šumama s posebnom namjenom.

Propisi kojim se šume proglašavaju zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom odredit će režim gospodarenja takvim šumama, izvršila propisanog režima, kao i pravne osobe koje su odgovorne za osiguravanje sredstava da bi se pokrili troškovi vezani za poseban režim gospodarenja.

Određene mjere koje bi mogle biti neophodne za unapređenje iznimno istaknutih socijalnih funkcija šume, koja nije proglašena šumom s posebnom namjenom, bit će utvrđene ugovorom između kantonalnog šumsko-gospodarskog društva ili privatnog vlasnika šume i tijela koje je zainteresirano za ovakve mjere. Kantonalno ministarstvo daje suglasnost na ugovor.

Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom moraju se ucrtati na kartu i označiti vidljivim znakovima koji se odrede u propisu o proglašenju šume. One će biti predmet nadzora mjerodavnog šumarskog inspektora bez obzira na tijelo koje je proglasilo šume. Obilježavanje šuma vrši kantonalno šumsko-gospodarsko društvo na način predviđen standardima, a za privatne šume kantonalna uprava. Troškove označavanja snosi pravna osoba u čiju se korist šuma proglašava zaštitnom, odnosno šumom sa posebnom namjenom.

Aktom kojim se šume proglašavaju zaštitnim ili šumama sa posebnom namjenom određuju se uvjeti, način korištenja i zaštita tih šuma. Kantonalno šumsko-gospodarsko društvo, odnosno vlasnik šume, ima pravo na naknadu za ograničeno korištenje ili povećane troškove zaštite. Naknadu snosi pravna osoba na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno. Visina naknade se utvrđuje sporazumno, a ako se sporazum ne postigne naknada se utvrđuje po Zakonu o eksproprijaciji.

Federalno ministarstvo vodi evidenciju zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom.

5.1.2. Zaštitne šume

Članak 39.

Zaštitne šume su:

- šume koje prvenstveno služe za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložna erozijama,

bujicama, klizištima ili ostrim klimatskim uvjetima koji ugrožavaju postojanje samih šuma;

- šume čiji je glavni zadatak zaštita naselja, gospodarskih i drugih objekata kao što su prometnice, energetske objekte, objekti telekomunikacione infrastrukture, zaštita izvorišta i korita vodotoka, obale vodenih akumulacija, kao i šume koje su podignute kao zaštitni pojasevi odnosno koje služe protiv prirodnih nepogoda ili katastrofičnih ili stihijskih efekata ljudskog djelovanja.

Zaštitne šume iz stavka 1. ovog članka proglašava Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva, odnosno vlade kantona na prijedlog kantonalnog ministarstva. Federalno ministarstvo i kantonalno ministarstvo svoj prijedlog zasnivaju na ekspertizi stručne komisije koju imenuje mjerodavno ministarstvo i prethodno pribavljenog mišljenja Federalne uprave i kantonalne uprave.

Primjerak akta o proglašenju zaštitne šume obvezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, Zavodu za zaštitu kulturno-povijesnog i prirodnog naslijeđa, Federalnoj upravi i kantonalnoj upravi.

5.1.3. Šume s posebnom namjenom

Članak 40.

Za šume sa posebnom namjenom proglašavaju se:

- šume ili njeni dijelovi koje imaju poseban kulturni, povijesni, ekološki i prirodni značaj, nacionalni parkovi, park šume, prirodni i lovni rezervati;
- šume od posebnog značaja za obranu i potrebe Vojske Federacije;
- šume i šumsko zemljište od značaja za zaštitu biodiverziteta i prirodnih staništa flore, faune i drugih organizama;
- šume ili njeni dijelovi registrirani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti;
- šume od posebnog naučnog i obrazovnog značaja;
- šume od specijalnog značaja za pročišćavanje zraka, snabdijevanje vodom i njezina kakvoća;
- šume namijenjene za izletišta, odmor, opće obrazovanje, rekreaciju, turizam, klimatska i druga lječilišta.

Šume iz stavka 1. toč. a) i b) ovog članka proglasit će Vlada Federacije uz prethodno pribavljeno mišljenje Federalnog ministarstva, šume iz stavka 1. toč. c), d) i e) ovog članka Federalno ministarstvo a šume iz stavka 1. toč. f) i g) kantonalna ministarstva.

Šume s posebnom namjenom mogu biti nazvane prema ključnim funkcijama koje osiguravaju.

Primjerak akta o proglašenju šuma s posebnom namjenom obvezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, Zavodu za zaštitu kulturno-povijesnog i prirodnog naslijeđa, Federalnoj upravi i kantonalnoj upravi.

5.1.4. Zahtjev za proglašenje

Članak 41.

Zahtjev sa laboratom za proglašenje zaštitnih šuma ili šuma s posebnom namjenom kojeg podnosi zainteresirana institucija ili pravna osoba će naročito sadržavati sljedeće:

- cilj i razloge zbog kojih se predlaže proglašenje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom;
- naziv šumskogospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka, i za privatne šume naziv katastarske općine i broj katastarske parcele;
- digitaliziranu kartu razmjere 1:10.000 (za manja područja razmjera 1:5.000), sa ucrtanom parcelom za koju se traži proglašenje zaštitne šume, odnosno šume sa posebnom namjenom;

- d) opis strukture šume i šumskoga zemljišta, uključujući stanje površina, drvenu zalihu po vrstama drveća, godišnji prirast i jednogodišnji etat;
- e) procjenu okolišnog utjecaja;
- f) predložena ograničenja u gospodarenju;
- g) predložene naknade ukoliko one dođu u obzir;
- h) odgovarajuće administrativne mjere uključujući javne obavijesti i rasprave.

Federalna uprava podnijet će prijedloge za proglašenje šuma koje su od vitalnog interesa za trajno gospodarenje šumama kao što je određeno u Šumarskom programu Federacije.

5.1.5 Šume krša i pošumljavanje

Članak 42.

Šume krša i šumskog zemljišta bit će klasificirane kao područja velike opasnosti od šumskih požara. Kantonalne uprave će naročito pažnju poklanjati provođenju svih mjera za prevenciju požara, kao što je uneseno u planove za zaštitu od šumskih požara i organizirat će službu za gašenje požara, specijalno opremljenu i obučenu za borbu protiv šumskih požara.

Financiranje izrade šumskogospodarske osnove za državne šume na području krša vršit će se iz namjenskog fonda kantona.

Članak 43.

Pošumljavanje krša, goleti i drugog šumskog zemljišta biti će urađeno prema planu za pošumljavanje, a koji će naročito sadržavati sljedeće:

- a) površine koje će se pošumljivati, naziv šumskogospodarskoga područja, gospodarska jedinica, broj odjela i oznaka odsjeka;
- b) sporazum vlasnika zemljišta ako je on potreban;
- c) analiza prirodnih karakteristika staništa, naročito u smislu tla i klimatskih uvjeta;
- d) izbor vrsta drveća, posebne karakteristike sadnica i opis razloga za njihov izbor;
- e) gustoća i način - tehnika sadnje;
- f) troškovi sadnje i troškovi održavanja pošumljenog područja - najmanje pet godina;
- g) procjena funkcija koje će tek zasađene šume da obavljaju u tim predjelima;
- h) mjere zaštite od požara.

Pošumljavanje poljoprivrednog zemljišta može se vršiti po zahtjevu vlasnika zemljišta, zajedno sa planom za pošumljavanje iz stavka 1. ovog članka. Pošumljavanje poljoprivrednog zemljišta vršit će se sukladno propisima o promjeni namjene korištenja poljoprivrednog zemljišta.

Za plantaže četinarara koje zauzimaju više od pet hektara zemljišta napraviti će se procjena okolišnog utjecaja.

Kantonalno ministarstvo odobrava planove pošumljavanja uz pribavljeno mišljenje Federalne uprave.

Financiranje pošumljavanja šumskog zemljišta treba da se osigura iz namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona. Pošumljavanje područja krša, gdje će pošumljavanje imati visoko koristan utjecaj na ekološke uvjete i okoliš, imat će prioritet za financijske poticaje.

6. VLASNIŠTVO, UPRAVLJANJE, KATASTAR ŠUMA, ADMINISTRATIVNE I EKONOMSKE FUNKCIJE

6.1. Vlasništvo i katastar šuma

Članak 44.

Šume i šumsko zemljište su u državnom vlasništvu (u daljnjem tekstu: državne šume) i vlasništvu fizičkih osoba (u daljnjem tekstu: privatne šume).

Državne šume su u vlasništvu Federacije. U ostvarivanju prava po osnovu vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu Federaciju će zastupati Federalno ministarstvo-federalni ministar.

Privatne šume, u smislu ovog zakona, su sve šume i šumsko zemljište za koje fizička ili pravna osoba valjanim dokumentima iz zemljišne knjige i katastra nekretnina dokaže da je vlasnik šume.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva i kantonalne uprave za privatne šume dužni su dostaviti Federalnoj upravi podatke radi vođenja katastra šuma najdalje do 31. ožujka tekuće godine i obavještavati ga o svim nastalim promjenama u toku protekle godine koje su utjecale na vođenje katastra.

Jedan primjerak izrađenog katastra Federalna uprava je dužna dostaviti Federalnom ministarstvu.

Ako kanton ili općina kupi šumu ili šumsko zemljište i na tom zemljištu podigne šumu, ili ako dobiju šumu ili šumsko zemljište kao poklon od bilo koje fizičke ili pravne osobe nakon stupanja na snagu ovog zakona, te šume kantona ili općine postaju, također, državnim šumama.

Pravo vlasništva nad šumama i šumskim zemljištem ne može se steći njihovim korištenjem ili zauzimanjem bez obzira na period trajanja istog.

Federalni ministar će, uz pribavljeno mišljenje Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, donijeti propise koji se tiču klasificiranja vlasništva u svrhu statističke obrade ili planiranja u šumarstvu i propisati način vođenja katastra šuma za državne i privatne šume.

6.1.1. Promet šuma

Članak 45.

Zabranjen je promet državnih šuma i šumskog zemljišta. Svaki promet državnih šuma i šumskog zemljišta u suprotnosti s odredbama ovog zakona je nezakonit i takav ugovor bit će ništavan.

Iznimno od odredaba stavka 1. ovog članka promet šuma i šumskog zemljišta može se vršiti samo u postupku arondacije i komasacije kao i putem zamjene uz prethodno pribavljenu suglasnost federalnog ministra koja se temelji na mišljenju Federalne uprave i kantonalne uprave.

Iznimno od odredaba stavka 1. ovog članka, državne šume i šumsko zemljište, za koje je prethodno izdano odobrenje za krčenje sukladno odredbama ovog zakona, može se prodati drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi u svrhu koja je sukladna sa prostornim planom određenim odlukom Parlamenta Federacije. Prihod su namjenskog fonda Federacije 40% i namjenskog fonda kantona 60% i mogu se koristiti samo za kupovinu šuma i šumskog zemljišta i podizanje novih šuma.

Federacija ima pravo prvenstva za kupovinu privatnih šuma i šumskog zemljišta koje su Vlada Federacije, Federalno ministarstvo ili kantonalno ministarstvo proglasili zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom.

Osim u slučajevima iz stavka 2. ovog članka, vlasnik šuma i šumskog i poljoprivrednog zemljišta koje graniči sa šumom i šumskim zemljištem koje se prodaje, imati će pravo prvenstva za kupovinu te šume ukoliko ta prodaja ne predstavlja smetnju glede gospodarenja državnim šumama, a što se dokazuje mišljenjem Federalne uprave. Ako se ovo pravo prvenstva ne iskoristi onda pravo prvenstva za kupovinu pripada vlasniku čija je šuma najbliža šumi koja se prodaje.

Federalni ministar donijet će propise koji se tiču procedura i vremenskih ograničenja za prodaju šuma, utvrditi pravo prvenstva za kupovinu i uvjete za zamjenu šume.

6.1.2. Utvrđivanje granica državnih šuma

Članak 46.

Granice državnih šuma moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim biljegama.

Granice državnih šuma, koje nisu utvrđene, moraju se utvrditi sukladno sa Zakonom o premjeru i katastru nekretnina i propisima donesenim na temelju ovog zakona.

Utvrdene granice iz stavka 2. ovog članka moraju se ucrtati na katastarskim planovima i provesti kroz katastarski operat organa nadležnog za geodetske poslove.

Poslove obilježavanja granica državnih šuma i održavanje graničnih znakova dužne su vršiti kantonalna šumsko-gospodarska društva.

Federalni ministar propisat će način obilježavanja granica državnih šuma, kao i vrstu i postavljanje graničnih znakova.

6.2. Upravljanje šumama

6.2.1. Upravljanje privatnim šumama

Članak 47.

Privatnim šumama upravljaju njihovi vlasnici sukladno sa ovim zakonom, podzakonskim propisima, propisima kantona i odredbama šumskogospodarske osnove. U financiranju izrade šumskogospodarske osnove učestvuju vlasnici šuma proporcionalno površini po vlasniku i kantonalna ministarstva iz namjenskih fondova kantona.

Kantonalno ministarstvo putem kantonalne uprave obavlja stručne poslove glede gospodarenja privatnim šumama, a može određene poslove prenijeti na kantonalno šumsko-gospodarsko društvo. Prenošenje poslova vrši se uz obostranu suglasnost i regulira se međusobnim ugovorom.

Pod poslovima iz stavka 2. ovog članka podrazumijevaju se doznaka, primanje i premijeravanje, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova, čuvanje i zaštita šuma. Kantonalne uprave dužne su voditi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumsko-razvojnim planovima, šumskogospodarskom osnovom i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 28. veljače tekuće godine.

Način i oblik vođenja registra evidencija iz stavka 3. ovog članka propisat će federalni ministar.

Ako za privatne šume nije izrađena šumskogospodarska osnova šumama se gospodari na temelju godišnjega plana gospodarenja koji donosi kantonalna uprava, ali najduže dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Za privatne šume projekt za izvođenje izrađuje i donosi kantonalna uprava ili pravna osoba na koju su prenijeti stručni poslovi.

6.2.2. Upravljanje državnim šumama

Članak 48.

Državnim šumama i šumskim zemljištima upravljaju Federalna uprava i kantonalne uprave pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.

Federalna uprava i kantonalne uprave neće upravljati državnim šumama i šumskim zemljištem koje Vlada Federacije proglašiti zaštićenim šumama ili šumama s posebnom namjenom pod uvjetom da su te šume predate na upravljanje drugoj pravnoj osobi.

Članak 49.

Federalno ministarstvo (federalni ministar) ugovorom prenosi poslove gospodarenja šumama i šumskim zemljištem kantonalnim ministarstvima (kantonalnim ministrima).

Poslovi koje kantonalne uprave ustupaju kantonalnim šumskim gospodarskim društvima glede gospodarenja državnim šumama sastoje se naročito iz:

- donošenja šumskogospodarskih osnova;
- izrada projekata za izvođenje i njihova realizacija;
- održavanje i izgradnja šumske infrastrukture;
- promet šumskih drvnih sortimenata;
- izvršavanje programa i planova jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma;
- provođenje mjera integralne zaštite šuma;
- proizvodnja i promet šumskog sjemena i šumskog i ukrasnog sadnog materijala;
- izvršavanje planova iskorištavanja sekundarnih šumskih proizvoda;
- realiziranje planova razvoja šumarstva i mjera racionaliziranja u šumarstvu;
- sve ekonomske odgovornosti, koristi, zadaci i odluke;
- ostali poslovi koji se ugovorom ustupaju od strane kantonalne uprave.

Skupština kantona osnovat će jedno kantonalno šumsko-gospodarsko društvo za područje kantona.

U sklopu kantonalnih šumsko-gospodarskih društava formiraju se niže organizacione jedinice za područje jedne ili više općina koje će obavljati poslove u pogledu gospodarenja državnim šumama u granicama jedne ili više gospodarskih jedinica.

Kantonalno ministarstvo (kantonalni ministar) će kantonalnom šumskom gospodarskom društvu ugovorom prenijeti poslove, zadatke i odgovornosti iz stavka 2. ovog članka.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva dužna su voditi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumsko-razvojnim planovima, šumskogospodarskom osnovom i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 28. veljače tekuće godine.

Način i oblik vođenja registra evidencija iz stavka 6. ovog članka propisati će federalni ministar.

Kantonalno ministarstvo (kantonalni ministar) prekinut će ugovor iz stavka 5. ovog članka ako kantonalno šumsko-gospodarsko društvo:

- u roku od tri godine, od dana osnivanja, ne izradi šumskogospodarsku osnovu;
- ne gospodari šumama sukladno sa šumskogospodarskom osnovom i ako ne izvršava obveze koje proizlaze iz ovog zakona;
- redovno i u zadatim rokovima na izvještava kantonalnu upravu o svim relevantnim podacima shodno odredbama ovog zakona i ne dostavi podatke koje zatraži kantonalna uprava, a koji su od važnosti za sagledavanje stanja glede gospodarenja šumama;
- izvrši više od 5% radova na sječi šume i izvlačenju sortimenata predviđenih projektom za izvođenje koje ne može izvršiti svojim kapacitetima bez licitacije.

Za direktora kantonalnog šumskog gospodarskog društva može se postaviti osoba koja ima završen šumarski fakultet i najmanje pet godina radnog iskustva u struci, a za rukovodioca niže organizacione jedinice lice koje ima završen šumarski fakultet koje ima najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

6.2.3. Prava trećih osoba

Članak 50.

Prava trećih osoba na šumu i šumsko zemljište poštovat će se ako se područje koristilo u periodu od zadnjih 30 godina. Starija utvrđena prava trećih osoba na šumu bit će poništena i anulirana, ako nisu bila korištena u zadnjih 30 godina.

Prava trećih osoba mogu biti otkupljena za odgovarajuću novčanu naknadu, nakon zahtjeva vlasnika šume.

Zabranjeno je utvrđivati nova ili širiti postojeća prava trećih osoba na šumu osim ako je sukladno sa kantonalnim šumsko-razvojnim planom.

6.2.4. Zaštita susjednih parcela

Članak 51.

Prilikom gospodarenja šumom, vlasnik ili korisnik šume treba da vodi dužnu pažnju o susjednim parcelama.

Ako vlasnik šume, u procesu gospodarenja šumom, na neki način vrši utjecaj na susjedne parcele, vlasnik šume je obvezan da traži suglasnost vlasnika susjedne parcele prije nego započne tu aktivnost. Ako se ne može doći do sporazuma, kantonalno ministarstvo će odlučiti o tome da li se ta aktivnost može provesti, u kom obliku, a naknada će se utvrditi sporazumno ili putem nadležnog suda.

6.2.5. Korištenje parcela trećih osoba

Članak 52.

Vlasnik, odnosno nosilac prava gospodarenja na zemljištu dužan je da dozvoli privremeni transport (prinudni put) ili smještaj šumskih proizvoda sa susjednih parcela na svom zemljištu, ako to nije moguće izvršiti na drugi način ili ako bi drugi način bio nesrazmjerno skuplji.

Korisnik prinudne prometnice ili smještaja proizvoda dužan je da vlasniku, odnosno korisniku zemljišta, plati naknadu za to korištenje.

Ako je zbog izgradnje šumske transportne infrastrukture neophodno koristiti parcele trećih osoba, izvršit će se ekspropriacija takvih parcela, uz tržišnu naknadu. Od drugih vlasnika šume i ostalih pravnih ili fizičkih osoba koja imaju koristi od ovakve infrastrukture, može se zahtijevati da učestvuju u troškovima izgradnje i održavanja sukladno sa koristima koje će imati od toga.

Rješenje o ustanovljavanju prinudne prometnice i o naknadi donosi, na zahtjev zainteresiranog lica, kantonalno ministarstvo.

Žalba protiv rješenja o ustanovljavanju služnosti ne zadržava izvršenje rješenja.

Nezadovoljna stranka može u roku od 30 dana od dana prijema rješenja, podnijeti prijedlog da nadležni sud utvrdi naknadu.

6.3. Stručni i organizacijski zahtjevi

6.3.1. Stručni zahtjevi

Članak 53.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva, kantoni i vlasnici privatnih šuma dužni su u potpunosti osigurati implementaciju stručnih zahtjeva koji su određeni ovim zakonom i podzakonskim propisima.

U gospodarskim jedinicama sa preko 2.000 hektara šuma i šumskog zemljišta poslove glede gospodarenja šumama obavljat će diplomirani inženjeri šumarstva sa stručnim ispitom iz oblasti šumarstva.

Stručni ispit iz oblasti šumarstva mogu polagati samo kandidati sa diplomom šumarskog fakulteta VII/1 stupnja obrazovanja i sa najmanje dvije godine iskustva na terenu u gospodarenju šumom.

Federalni ministar donijet će program za polaganje stručnog ispita iz oblasti šumarstva.

Polaganja stručnog šumarskog ispita oslobođeni su diplomirani inženjeri sa više od deset godina radnog iskustva, specijalisti, magistri i doktori šumarskih nauka.

6.3.2. Čuvanje šuma

Članak 54.

Kantonalne uprave dužne su osigurati neposrednu zaštitu šuma - čuvanje šuma od protupravnog prisvajanja i korištenja, šumskih požara i drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina, kao i drugih protuzakonitih radnji, putem organizirane čuvarske službe (čuvari šuma) po određenim čuvarskim rejonima.

Čuvarsku službu obavljaju stručne osobe koja za to ovlasti kantonalna uprava. Čuvari šume mogu biti osobe koje su završile srednju šumarsku školu III i IV stupanj, koje ispunjavaju uvjete za nošenje oružja i druge uvjete za obavljanje javne službe čuvara šuma.

Čuvari šuma službu obavljaju u uniformi, moraju biti naoružani i moraju posjedovati dokument - legitimaciju čuvara šuma kojim potvrđuju status čuvara šuma. Legitimaciju imaju i druge stručne osobe koje imaju ovlaštenje za poslove zaštite šuma.

Dužnosti čuvara šuma su da:

- čuva šumu od šumskih požara, na način kako je utvrđeno ovim zakonom i planovima zaštite šuma od požara;
- čuva šumu od bespravnog zauzimanja i korištenja, od bespravnih sječa i krađe šumskih proizvoda, sprječava bespravnu izgradnju u šumi i na šumskim zemljištima;
- prati pojave i kretanje biljnih bolesti i štetočina i štete nanesene šumi od divljači;
- poduzima mjere održavanja šumskog reda i na sprječavanju oštećivanja stabala i podmlatka prilikom izvođenja sječa i izvlačenje šumskih sortimenata;
- sprječava nezakonito pokretanje drveta iz šume, ubiranje i sakupljanje sekundarnih proizvoda i stavljanje istih u promet;
- zaustavlja transportna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za transport šumskih sortimenata;
- pregleda porijeklo drveta na pilanama i na svim drugim mjestima gdje se drvo drži;
- poduzima mjere da se šumske prometnice i vlake redovito održavaju i sprječava izgradnju neprojektiranih vlaka;
- sprječava stresanje i deponiranje smeća i drugog otpada u šumu i uništavanje graničnih oznaka;
- legitimira sve osobe zatečene u vršenju prekršajnih radnji po ovom zakonu i krivičnih djela koja se odnose na šume, ili za koja postoji utemeljena sumnja da su izvršila takva djela, ako se ne može utvrditi identitet tih lica na drugi način;
- obavještava nadležne službe u kantonu, policijsku upravu i šumarsku inspekciju o svim zapaženim nepravilnostima.

U slučajevima iz stavka 4. ovog članka svaka osoba je dužna da na zahtjev čuvara šuma pokaže osobne isprave kojima se utvrđuju njegov identitet i isprave za drvo i ostale proizvode koje prijevozi, kao i da omogući pregled vozila, drugih sredstava transporta, prtljaga i mjesto i prostore gdje su šumski proizvodi smješteni.

Federalni ministar propisat će zadatke čuvara šuma, način izvršavanja zadataka, oblik i sadržaj legitimacije čuvara šuma i kriterije za utvrđivanje veličine čuvarskog rejona.

6.3.3. Povezivanje vlasnika šuma

Članak 55.

Kantonalna uprava osigurat će financijsku i stručnu pomoć za uspostavljanje i funkcioniranje raznih oblika povezivanja vlasnika šuma tamo gdje zbog male površine šumskih parcela, rascjepkanosti ili razdijeljenosti parcela različitih vlasnika nije moguće trajno i efikasno gospodariti šumama.

7. ŠUMARSKE INSTITUCIJE**7.1. Federalna uprava****7.1.1. Osnivanje****Članak 56.**

Ovim zakonom osniva se Federalna uprava za šumarstvo. Federalna uprava je u sastavu Federalnog ministarstva. Sjedište Federalne uprave za šumarstvo je u Sarajevu.

7.1.2. Poslovi Federalne uprave**Članak 57.**

Federalna uprava obnaša slijedeće poslove:

- a) prikuplja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma, uključujući inventuru svih šuma, ustanovljava i vodi katastar šuma i šumskog zemljišta i katastar šumske infrastrukture u državnom vlasništvu;
- b) priprema nacrt Šumarskog programa Federacije i podnosi ga Federalnom ministarstvu;
- c) utvrđuje i prati dinamiku izrade šumskogospodarskih osnova;
- d) pruža stručnu pomoć za izradu šumskogospodarskih osnova za šumskogospodarska područja i gospodarske jedinice;
- e) izrađuje plan i program za proširenu biološku reprodukciju šuma i programe i planove za pošumljavanje krša i goleti;
- f) utvrđuje i vodi registar i evidenciju objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i proizvođača šumskog i ukrasnog drveća i grmlja u Federaciji;
- g) vrši stručne poslove u vezi proizvodnje šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala koji proizlaze iz odredaba ovog zakona i propisa iz oblasti o sjemenu i sadnom materijalu i izdaje potrebnu dokumentaciju o zdravstvenom stanju i kakvoći šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;
- h) prati zdravstveno stanje šuma, obavlja poslove izvještajno - prognosne službe i prati stanje i stupanj oštećenosti šuma;
- i) izrađuje programe integralne zaštite šuma i planove protupožarne zaštite;
- j) izrađuje podloge za programe razvoja šumarstva i lovstva i osigurava podatke za potrebe prostornih planova uz primjenu tehničkih normativa iz oblasti šumarstva;
- k) prati ekonomsko stanje šumarstva na temelju podataka dobivenih od strane kantonalnih uprava, redovito podnosi izvješće o cijenama i kvaliteti šumskih drvnih sortimenata i sekundarnih šumskih proizvoda i upoznaje javnost o stanju šuma i razvoju šumarstva i izdaje prigodne stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;
- l) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva koji se financiraju ili sufinanciraju iz namjenskog fonda Federacije uz prethodno pribavljenu suglasnost Federalnog ministarstva;
- m) priprema i provodi naučno - istraživačke djelatnosti i transfer znanja iz oblasti šumarstva i lovstva;
- n) priprema stručna mišljenja za formiranje i reviziju šumskogospodarskih područja;
- o) priprema i daje mišljenja za proglašavanje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom;
- p) organizira savjetovanja i pruža stručnu pomoć kantonalnim upravama i kantonalnim šumsko-gospodarskim društvima;
- q) razvija međuentitetsku suradnju iz oblasti šumarstva i lovstva;

- r) provodi i primjenjuje međunarodne konvencije i standarde iz oblasti šumarstva i lovstva;
- s) utvrđuje i provodi strategiju borbe protiv korupcije u suradnji sa kantonalnim upravama.

Federalna uprava pripremat će godišnje planove rada, financijske planove i izvještaje o izvršenim radovima i iste, putem Federalnog ministarstva, dostaviti Vladi Federacije.

7.2. Kantonalne institucije**7.2.1. Izvršenje dužnosti kantona****Članak 58.**

Kantoni će provesti svoje zadatke kao što je navedeno u ovome zakonu i propisima donesenim na temelju ovog zakona putem kantonalnog ministarstva i kantonalne uprave pri kantonalnom ministarstvu. Kantonalne uprave mogu formirati svoje organizacijske jedinice po općinama koje će obavljati poslove predviđene člankom 47. ovog zakona.

7.2.2. Poslovi kantonalne uprave**Članak 59.**

Kantonalna uprava obavlja slijedeće poslove:

- a) prikuplja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma i vodi katastar šuma i šumskog zemljišta na području kantona;
- b) priprema kantonalni šumsko-razvojni plan i podnosi ga kantonalnom ministarstvu;
- c) prati dinamiku poslova na izradi šumskogospodarskih osnova i njihovo realiziranje;
- d) vodi evidenciju objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i proizvođača šumskog i ukrasnog drveća i grmlja;
- e) obavlja poslove izvještajno-dojavne službe i prati stanje i stupanj oštećenosti šuma i o tome izvještava Federalnu upravu;
- f) osigurava neposrednu zaštitu šuma putem čuvarske službe;
- g) ustupa poslove kantonalnom šumsko-gospodarskom društvu glede gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u državnom vlasništvu i prati izvršenje ugovorenih obveza;
- h) prati realizaciju programa integralne zaštite šuma;
- i) usuglašava šumskogospodarske osnove sa prostornim planovima, vodoprivrednim osnovama, lovno-privrednim osnovama, evidencijama koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno - povijesnog i prirodnog naslijeđa i federalnim programom upravljanja mineralnim sirovinama i planovima upravljanja s pojedinim mineralnim sirovinama;
- j) daje mišljenje na šumskogospodarske osnove;
- k) prati ekonomsko stanje šumarstva na području kantona i podatke dostavlja Federalnoj upravi;
- l) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva koji se financiraju ili sufinanciraju iz namjenskog fonda kantona;
- m) učestvuje u izradi stručnoga mišljenja za formiranje ili reviziju šumskogospodarskih područja;
- n) priprema i daje mišljenje za proglašenje zaštitnih i šuma sa posebnom namjenom na način propisan ovim zakonom;
- o) provodi programe i potiče naučno-istraživačku djelatnost, organizira savjetovanja i pruža stručnu pomoć kantonalnom šumsko-gospodarskom društvu;
- p) izrađuje planove za izgradnju i održavanje šumskih prometnica i zaštitu izvorišta i vodotoka unutar šumskih resursa uz suglasnost nadležnog organa za poslove vodoprivrede;

- q) prati provođenje primjene jedinstvenih cijena šumskih proizvoda;
- r) upoznaje javnost sa stanjem šuma i izdaje prigodne stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;
- s) izrađuje godišnji plan rada, financijski plan i godišnje izvješće i iste dostavlja kantonalnom ministarstvu;
- t) obavlja i druge poslove i zadatke koji proizlaze iz ovog zakona ili po zahtjevu kantonalnog ministarstva.

Kantoni će donijeti propise o upravljanju i korištenju sredstava namjenskih fondova kantona. Sredstva namjenskih fondova kantona, mogu biti korištena samo za izvršenje zadataka koji su sukladni sa ovim zakonom dati kantonima i za mjere koje su slične namjeni korištenja sredstava namjenskog fonda Federacije.

Kantonalna uprava dostavlja Federalnoj upravi sve potrebne podatke u cilju sagledavanja stanja šumarstva u Federaciji.

8. FINANCIRANJE

Članak 60.

Prihodi namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona su:

- a) naknada za korištenje opće korisnih funkcija šume;
- b) sredstva za proširenu biološku reprodukciju šuma;
- c) naknade iz članka. 4. stavak 9., članka 19. stavak 8., članka 26. st. 3. i 4. i članka 45. stavak 3;
- d) donacije, krediti, pokloni i drugi izvori.

Naknade iz stavka 1. točka a) ovog članka plaćat će sve pravne osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost na teritoriji Federacije u visini 0,1% njihovog ukupnog prihoda osim kantonalnih šumsko-gospodarskih društava iz članka 27. ovog zakona.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva plaćat će naknadu iz stavka 1. točka b) ovog članka, sukladno sa člankom 27. ovog zakona, u visini koja neće biti manja od 3% od vrijednosti prihoda ostvarenih od prodaje drveta i prodaje sekundarnih šumskih proizvoda. Vlada Federacije može na temelju ekonomske analize kantonalnih šumsko-gospodarskih društava, koju će izraditi Federalna uprava, i na temelju podataka iz šumsko-gospodarskih osnova, odrediti da trebaju određena kantonalna šumsko-gospodarska društva plaćati naknade u višem procentu.

Naknade iz st. 2. i 3. ovog članka se uplaćuju polugodišnje i po završnom godišnjem računovodstvenom izvješću, u iznosu od 20% na poseban račun namjenskog fonda Federacije koji se vodi kod Federalne uprave i 80% na poseban račun namjenskog fonda kantona koji se vodi kod nadležne kantonalne uprave na čijemu području je pravna osoba registrirana.

Uplate će se vršiti sukladno sa posebnim propisom Federalnog ministarstva financija.

Financijska policija i federalna, odnosno kantonalna, šumarska inspekcija vrši kontrolu obračuna i plaćanja iz stavka 5. ovog članka. Ako obveznik plaćanja naknade ne obračuna ili ne uplati naknadu iz stavka 1. ovog članka, naknada će se naknadno obračunati i naplatiti iz sredstava obveznika.

Federalni ministar, u sporazumu sa federalnim ministrom financija, propisat će oblik i sadržaj obrasca za obračun naknada iz st. 2. i 3. ovog članka

Članak 61.

Iz namjenskog fonda Federacije financirat će se slijedeći poslovi:

- a) po naredbi šumarskog inspektora, mjere zaštite i pošumljavanja, ako ih odgovorne osobe nisu izvršile s tim da će se utrošena sredstva vratiti u namjenski fond Federacije od strane odgovorne osobe;

- b) naknada za zaštitne šume i šume sa posebnom namjenom koje je proglasila Vlada Federacije ili Federalno ministarstvo prema odredbama ovog zakona;
- c) naučna istraživanja, i stručne ekspertize.

Iz namjenskog Fonda kantona financirat će se rad čuvarske službe.

Iz namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona zajednički će se financirati:

- a) pošumljavanje krša i goleti;
- b) obnova šuma kao posljedica elementarne nepogode;
- c) naučno-istraživački rad.

Iz namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona uz suglasnost federalnog i kantonalnih ministara financirat će se:

- a) gradnja šumskih prometnica prvenstveno radi provođenja šumsko-uzgojnih i zaštitnih mjera;
- b) određene šumsko-uzgojne i zaštitne mjere;
- c) rasadnička proizvodnja.

Prijave za financiranje i sufinanciranje aktivnosti iz st. 3. i 4. ovog članka biti će poslane Federalnoj upravi koji će pripremiti program poticaja za šumarstvo i dostaviti će ga Federalnom ministarstvu na usvajanje. Prilikom pripreme programa, Federalna uprava poštovat će operativni dio Šumarskog programa Federacije, dostupna sredstva u pojedinačnoj godini i kriterije propisane od strane federalnog ministra.

Članak 62.

Iz namjenskog fonda kantona izdvaja se prihod za razvoj nerazvijenih dijelova općine u visini 2% od ostvarenog prihoda prodajom drvnih sortimenata i vrijednosti drveta uporabljenog za vlastite potrebe kao i prihoda ostvarenih prodajom sekundarnih šumskih proizvoda koje je kantonalno šumsko-gospodarsko društvo ostvarilo na području te općine.

Sredstva iz stavka 1. ovog članka uplaćuju se na poseban račun za razvoj nerazvijenih dijelova općine.

9. NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Članak 63.

Federalno ministarstvo vrši nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona koji su ovim zakonom stavljeni u nadležnost Federacije, kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Federalno ministarstvo vrši i nadzor nad kantonalnim ministarstvima u dijelu izvršenja federalne politike u oblasti očuvanja i zaštite šuma, planiranja i upravljanja šumama i financiranja obnove i unapređenja šuma na teritoriju Federacije.

Kantonalna ministarstva vrše upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona koji su ovim zakonom stavljeni u nadležnost kantona kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja, a stavljeni su u nadležnost kantona.

Članak 64.

Poslove šumarske inspekcije prema ovom zakonu i propisima donesenim na temelju ovog zakona, obavljaju federalni šumarski inspektori, federalni granični šumarski inspektori i kantonalni šumarski inspektori.

Federalna šumarska inspekcija može neposredno obaviti poslove iz nadležnosti kantonalne šumarske inspekcije, kada ocijeni da se na drugi način ne mogu provesti odredbe ovog zakona ili drugih propisa donesenih na temelju ovog zakona, a mjerodavna kantonalna šumarska inspekcija nije obavila inspeksijski nadzor u za to naloženom roku ili nije završila postupak u roku.

Kantonalni šumarski inspektor može po ovlaštenju i nalogu federalne šumarske inspekcije, izvršiti inspekcijski nadzor iz nadležnosti federalne šumarske inspekcije.

Članak 65.

Za federalnog šumarskog inspektora i federalnog graničnog šumarskog inspektora može se postaviti osoba koje, pored određenih uvjeta propisanih zakonom, ispunjava i slijedeće uvjete:

- a) ima visoku stručnu spremu šumarske struke;
- b) ima položen stručni ispit za rad u organima uprave;
- c) ima najmanje pet godina radnog staža u struci i položen stručni ispit.

Za kantonalnog šumarskog inspektora može se postaviti osoba koja pored općih uvjeta, ispunjava i posebne uvjete iz toč. a) i b) stavak 1. ovog članka, te ima najmanje tri godine radnog iskustva i položen stručni ispit.

Članak 66.

Pored ovlaštenja i dužnosti određenih posebnim zakonom šumarski inspektor je ovlašten i dužan da:

- a) pregleda šumskogospodarske osnove, godišnje planove gospodarenja, šumsko-razvojne planove i programe, izvedbene projekte, planove proste i proširene biološke reprodukcije šuma i planove zaštite šuma, njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
- b) traži da mu se stavi na raspolaganje i pregleda svu dokumentaciju i informacije potrebne za inspekcijski pregled;
- c) pregleda sve šumske radove, objekte, uređaje, pilane, kao i sva mjesta gdje se drvo siječe, smješta, preraduje, izvozi iz šume ili stavlja u promet;
- d) kontrolira i prati primjenu standarda iz oblasti šumarstva;
- e) privremeno obustavi sječe i sve druge radnje koje nisu sukladne sa odredbama ovog zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva do konačne odluke nadležnog organa;
- f) pregleda odabiranje i doznaku stabala za sječu;
- g) zaustavlja transportna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za transport šumskih sortimenata;
- h) pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni šumskogospodarskim osnovama, šumskim planovima i programima i projektima za izvođenje;
- i) u hitnim slučajevima u kojima bi nastupila šteta po opći interes, na licu mjesta i rješenjem naređuje obustavu rada i provođenje mjera za sprječavanje šteta;
- j) privremeno oduzima bespravno posječeno drvo i nezakonito stavljeno u promet drvo i sekundarne šumske proizvode, kao i predmete kojima su izvršene nezakonite radnje;
- k) pregleda kako se provodi utvrđivanje zdravstvenog stanja šuma i mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina i naredi otklanjanje nedostataka i provođenje mjera, ako se utvrdi da se pravne osobe koje gospodare državnim šumama i vlasnici šuma ne pridržavaju propisa i mjera zdravstvene zaštite;
- l) pregleda planove zaštite šuma od požara i provođenje predviđenih mjera i naredi otklanjanje nedostataka;
- m) pregleda provođenje mjera na zaštitu šuma i šumskih zemljišta od protupravnog prisvajanja i korištenja i bespravne izgradnje objekata;
- n) vrši nadzor nad provođenjem propisa o proizvodnji i prometu šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;
- o) vrši nadzor provođenja drugih mjera za zaštitu šuma i propisnoga uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;

- p) prikuplja potrebne podatke i obavještenja od odgovornih osoba, svjedoka, vještaka i drugih osoba kada je to potrebno za vršenje nadzora;
- q) pokreće i vodi inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti kao i po zahtjevu svih pravnih i fizičkih osoba i da o konstatiranom stanju i poduzetim mjerama pismeno obavijesti podnosioca zahtjeva;
- r) upoznaje javnost sa konstatiranim stanjem šuma i o poduzetim mjerama na otklanjanju nedostataka;
- s) surađuje sa inspekcijskim organima iz drugih oblasti, pravosudnim organima, i organima policije;
- t) poduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim zakonom i drugim propisima.

Kantonalni inspektori su, pored navedenog, dužni da u određenim rokovima i na propisan način dostavljaju izvješća i potrebne podatke federalnom šumarskom inspektoratu.

Članak 67.

Ako šumarski inspektor prilikom vršenja inspekcijskog nadzora ustanovi da propis nije primijenjen ili da je nepravilno primijenjen donijeti će rješenje kojim će naložiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i odrediti rok u kome se one moraju otkloniti.

Protiv rješenja federalnog šumarskog inspektora i federalnog graničnog šumarskog inspektora može se izjaviti žalba federalnom ministru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Rješenje o žalbi iz stavka 2. ovog članka je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

Žalba na rješenje iz stavka 3. ovog članka ne odlaže izvršenje rješenja.

Protiv rješenja kantonalnog šumarskog inspektora može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba na rješenje iz stavka 5. ovog članka ne odlaže izvršenje rješenja.

Šumarski inspektor koji je donio rješenje i organ kome je žalba izjavljena mogu, na obrazloženje žalioaca, odložiti izvršenje naloženih mjera, ako žalilac učini vjerojatnim da bi uslijed izvršenja tih mjera bili ugroženi životi i zdravlje ljudi, nastupila znatna materijalna šteta koja se na drugi način ne može otkloniti, a odlaganje se ne protivi općem interesu.

Članak 68.

Federalni šumarski inspektori i kantonalni šumarski inspektori imaju službenu legitimaciju kojom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlaštenja, a federalni granični šumarski inspektor ima znak federalnog graničnog šumarskog inspektora.

Federalni granični šumarski inspektor obavezan je tijekom službe nositi službenu odjeću.

10. KAZNE NE ODREDBE

Članak 69.

Novčanom kaznom od 5.000 KM do 25.000 KM kaznit će se za gospodarski prijestup pravna osoba ako:

- 1) izvrši ili dozvoli krčenje šume prije nego se izda dozvola za krčenje (članak. 4. stavak 1.);
- 2) u šumi ili njenoj blizini podigne ili dozvoli podizanje objekata suprotno odredbama članka 5. stavak 2.;
- 3) ne izradi planove zaštite šuma od požara (članak 6. stavak 6.);
- 4) u šumi vrši uporabu kemijskih sredstava suprotno odredbama članka 7. st. 1. i 3.;
- 5) vrši ili dozvoli iskorištavanje sekundarnih šumskih proizvoda suprotno odredbama članka 9. st. 1. i 3.;

- 6) izgradi šumsku prometnicu suprotno odredbama članka 13. stavak 4.;
- 7) gospodari šumama bez šumskogospodarske osnove i projekta za izvođenje ili godišnjeg plana gospodarenja (članak 20. st. 1. i 3.);
- 8) prekorači ukupan obim sječa predviđen šumsko-gospodarskom osnovom za uređajni period (članak 20. stavak 4.);
- 9) prije isteka važeće šumskogospodarske osnove ne izradi novu šumskogospodarsku osnovu (članak 20. stavak 7.);
- 10) izradi šumskogospodarsku osnovu a da ne ispunjava uvjete iz članka 20. stavak 8.;
- 11) donese šumskogospodarsku osnovu bez prethodno pribavljene suglasnosti Federalnog ministarstva (članak 20. stavak 9.);
- 12) ne izvrši otklanjanje grešaka i nedostataka šumskogospodarske osnove (članak 20. stavak 10.);
- 13) izradi šumskogospodarsku osnovu protivno odredbama članka 20. stavak 12.;
- 14) izradi projekt za izvođenje suprotno odredbama članka 22. stavak 2.;
- 15) ne izradi i ne donese projekt za izvođenje i ne odredi osobu za realizaciju projekta (članak 22. st. 4. i 7.);
- 16) vrši sječu šume prije odabiranja i doznake stabala (članak 24. stavak 1.);
- 17) ne izdvoji i ne koristi sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju šuma shodno odredbama članka 25. stavak 1. i članka 26. st. 1. i 2.;
- 18) ne izdvoji sredstva za proširenu biološku reprodukciju šuma (članak 27.);
- 19) ne izradi plan šumsko-uzgojnih radova (članak 28. stavak 1.).

Za gospodarski prijestup iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 2.500 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 70.

Novčanom kaznom od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za gospodarski prijestup kantonalno šumsko-gospodarsko društvo ili druga pravna osoba ako:

- 1) loži ili dozvoli loženje vatre suprotno odredbama članka 6. stavak 1.;
- 2) odlaže ili dozvoli odlaganje smeća i zagađujućih tvari u šumi (članak 7. stavak 4.);
- 3) vrši ili dozvoli uzgoj divljači u šumi suprotno odredbama članka 11. st. 1. i 2.;
- 4) ne prati zdravstveno stanje šuma (članak 12. stavak 1.);
- 5) izgradi šumsku infrastrukturu suprotno odredbama članka 13. stavak 3.;
- 6) ne izvrši planirane šumsko - uzgojne radove (članak 28. stavak 2.);
- 7) angažira uposlenike suprotno odredbama članka 30. stavak 1.;
- 8) vrši čiste sječe ili pustošenje šuma (članak 31. stavak 1.);
- 9) koristi šumsko sjeme suprotno odredbama članka 33. st. 1., 2. i 3.;
- 10) ne izvrši sanitarne sječe i radnje iz članka 35. st. 1. i 3.;
- 11) vrši promet šuma i šumskoga zemljišta suprotno odredbama članka 45. st. 1. i 3.;
- 12) ne pokrene poslove za utvrđivanje granica državnih šuma i ne izvrši obilježavanje granica (članak 46. st. 2. i 4.);
- 13) ne izvrši obvezu iz članka 60. st. 2., 3. i 4.;
- 14) ako ne uskladi poslovanje sa odredbama ovog zakona (članak 78. stavak 1.).

Za gospodarski prijestup iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 71.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj kantonalno šumsko-gospodarsko društvo ili druga pravna osoba ako:

- 1) u roku od dvije godine zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno ili ne izvrši njegovo pošumljavanje (članak 4. stavak 8.);
- 2) ne osigura dežurnu čuvarsku službu u dane praznika (članak 6. stavak 4.);
- 3) vrši ili dozvoli pašu, žirenje, brst, kresanje lisnika, ne odredi i ne označi prometnice za progon stoke (članak 8. st. 1. i 3.);
- 4) vrši ili dozvoli sječu pančićeve omorike, tise, lijeske mečije, planinskog javora, planinskog bora, zelene johe, munike i zanovijeti (članak 10. stavak 2.);
- 5) odobri korištenje šumskih prometnica suprotno odredbama članka 14. stavak 3. i ne postavi i ne održava znakove (članak 14. stavak 5.);
- 6) u roku od dvije godine ne izvrši radove predviđene projektom za izvođenje i ne vodi registar projekata (članak 22. st. 3. i 9.);
- 7) ne prijavi sječu nadležnom šumarskom inspektoratu u određenome roku i ne otkloni štete na zemljištu (članak 23. st. 1. i 2.);
- 8) ne izvrši tehnički prijem šumsko - uzgojnih radova u određenome roku, ne izvrši prijem odjela poslije sječe, ne otkloni nedostatke utvrđene zapisnikom komisije i ne imenuje komisiju na način propisan ovim zakonom (članak 29. st. 3., 4. i 6.);
- 9) posiječe (ili dozvoli) ili prisvoji (ili dozvoli) protupravno bruto masu do 2m³;
- 10) ne osigura mjere zaštite sukladno odredbama članka 30. stavak 2.;
- 11) ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne ucrta na karti i označi na terenu površine za prirodnu obnovu (članak 32. st. 1. i 3.);
- 12) uvozi reproduksijski materijal bez dozvole (članak 33. stavak 3.);
- 13) ne izradi plan sukladno sa člankom 36. stavak 1.;
- 14) kreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo koje nije žigosano i snabdjeveno otpremnim iskazom (članak 37. stavak 1.);
- 15) stavlja u promet sekundarne šumske proizvode bez odobrenja (članak 37. stavak 3.);
- 16) izvrši ili dozvoli sječu na uzurpiranome zemljištu, ne izvrši zapljenu drveta i stavlja drvo u promet, suprotno odredbama članka 37. st. 5., i 8.;
- 17) ne gospodari zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i ne obilježi zaštitne šume i šume sa posebnom namjenom vidljivim znakovima (članak 38. st. 1. i 5.);
- 18) ne provede preventivne mjere i ne organizira službu za gašenje požara na kršu (članak 42. stavak 1.);
- 19) vrši pošumljavanje poljoprivrednog zemljišta suprotno propisima o promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta i podiže četinarske plantaže bez procjene okolišnog utjecaja (članak 43. st. 2. i 3.);
- 20) ne dostavi podatke za vođenje katastra šuma i primjerak katastra Federalnom ministarstvu (članak 44. stavak 4.);
- 21) sredstva dobivena prodajom šuma ne uplaćuje u namjenski fond Federacije (članak 45. stavak 3.);
- 22) ne vodi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumsko-razvojnima planovima

- šumskogospodarskom osnovom i projektima za izvođenje i ne evidentira ih u predviđenom roku (članak 49. st. 4. i 7.);
- 23) ne osigura neposredno čuvanje šuma - čuvarska služba (članak 54. stavak 1.);
- 24) za čuvare šume postavi osoba koja ne ispunjava uvjete po članku 54. stavak 2. i ako čuvari šuma obavljaju dužnost suprotno odredbama članka 54. stavak 4.;
- 25) ne vrši uplatu sredstava u prihode namjenskih fondova za šumarstvo (članak 60. st. 2., 3. i 4.);
- 26) u određenom roku ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (članak 67. stavak 1.);
- Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.000 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 72.

Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac ako:

- 1) vrši izgradnju zgrada i drugih objekata suprotno odredbama članka 5. st. 1., 2. i 3.;
- 2) loži vatru suprotno odredbama članka 6. stavak 1.;
- 3) u šumi odlaže smeće i zagađujuće tvari (članak 7. stavak 4.);
- 4) pušta stoku na pašu, žirenje i na pojila bez nadzora čobana i mimo utvrđenih prometnica (članak 8. st. 2. i 3.);
- 5) vrši sječu stabala pančićeve omorike, tise, lijeske mečije, planinskoga javora, planinskog bora, zelene johe, munike i zanovijeti (članak 10. stavak 2.);
- 6) vrši kretanje motornim vozilima u šumama i na šumskim zemljištima suprotno odredbama članka 14.;
- 7) u šumama vrši radnje suprotno odredbama članka 15. stavak 2.;
- 8) vrši šumsko - uzgojne radove i sječu šume suprotno odredbama članka 22. stavak 6.;
- 9) vrši sječu bez prethodno izdanog rješenja i doznake (članak 23. stavak 5.);
- 10) ne izvrši uplatu sredstava za reprodukciju šuma (članak 26. stavak 4.);
- 11) ne izvrši sanitarnu sječu i ne održava šumski red (članak 35. st. 1. i 3. točka d.);
- 12) otprema iz šume ili stavlja u promet drvo bez žigosanja i otpremnog iskaza (članak 37. stavak 1.);
- 13) stavlja u promet sekundarne šumske proizvode bez odobrenja (članak 37. stavak 3.);
- 14) vrši sječu bez doznake i na uzurpiranoj šumi (članak 37. stavak 5.);
- 15) ne učestvuje u financiranju izrade šumsko-gospodarske osnove (članak 47. stavak 1.);
- 16) nanosi štetu susjednim parcelama (članak 51. stavak 1.);
- 17) na zahtjev čuvara šuma ne pokaže osobne isprave ili isprave za šumske proizvode (članak 54. stavak 5.);
- 18) ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (članak 67. stavak 1.).

11. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 73.

Danom stupanja na snagu ovog zakona, Federaciji i kantonima daju se na upravljanje i gospodarenje sve državne šume i šumska zemljišta koja se nalaze na teritoriju Federacije.

Pravo upravljanja i gospodarenja iz stavka 1. ovoga članka, Federacija i kantoni će ostvarivati preko Federalnog ministarstva i Federalne uprave, odnosno kantonalnih ministarstava i kantonalnih uprava.

Federalna uprava i kantonalne uprave početi će sa radom najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Poslove Federalne uprave i kantonalnih uprava koji su predviđeni ovim zakonom, do njihovog konstituiranja i osiguravanja uvjeta za rad, obavljat će Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva.

Članak 74.

Kantonalna šumsko-gospodarska društva dužna su da u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona donesu šumskogospodarske osnove za državne šume u granicama šumskogospodarskih područja i gospodarskih jedinica.

Do donošenja šumskogospodarskih osnova državnim šumama u granicama šumskogospodarskih područja i gospodarskih jedinica gospodariti će se na temelju godišnjih planova gospodarenja. Kantonalna šumsko-gospodarska društva dužna su godišnje planove gospodarenja za narednu godinu dostaviti Federalnom ministarstvu najkasnije do 15. studenoga tekuće godine u svrhu izdavanja suglasnosti.

Članak 75.

Za privatne šume kantonalne uprave su dužne izraditi šumskogospodarske osnove u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Do donošenja temelja privatnim šumama se gospodari na temelju godišnjih planova gospodarenja.

Članak 76.

Federalna uprava dužna je u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona izraditi nacrt Šumarskog programa Federacije i dostaviti ga Federalnom ministarstvu u cilju donošenja programa sukladno sa člankom 17. ovog zakona.

Kantonalne uprave dužne su izraditi kantonalne šumsko-gospodarske planove u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona i iste dostaviti kantonalnim ministarstvima.

Članak 77.

Kantoni su dužni da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona osnuju kantonalna šumsko-gospodarska društva sukladno odredbama članka 49. ovoga zakona.

Kantonalne uprave dužne su prenijeti poslove gospodarenja državnim šumama kantonalna šumsko-gospodarskim društvima u roku od tri mjeseca od dana njihovog osnivanja.

Članak 78.

Federalna uprava, kantonalne uprave i kantonalna šumsko-gospodarska društva dužni su u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiti poslove sa odredbama ovog zakona.

Iznimno od stavka 1. ovog članka uplata sredstava za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma i obaveza osiguranja jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma (čl. 26. i 27.) izvršavati će se od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 79.

Podzakonski propisi predviđeni ovim zakonom donijeti će se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Iznimno od stavka 1. ovog članka u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti će se propisi o elementima za izradu šumskogospodarskih osnova (članak 21.).

Članak 80.

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriji Federacije prestaje primjena svih propisa iz oblasti šumarstva koji su se do dana stupanja na snagu ovog zakona primjenjivali na teritoriji Federacije.

Iznimno od odredaba stavka 1. ovog članka do donošenja podzakonskih propisa predviđenih ovim zakonom na teritoriju Federacije primjenjivat će se podzakonski propisi koji su se primjenjivali na teritoriju Federacije.

Članak 81.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda Parlamenta
Federacije BiH
prof. dr. Ivo Komšić, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Ismet Briga, v. r.

Na osnovu člana IV. B. 7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ŠUMAMA

Progllašava se Zakon o šumama, a koji je donio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma održanoj 27. marta 2002. godine i na sjednici Doma naroda održanoj 10. aprila 2002. godine.

Broj 01-3-02-3-19/02
20. maja 2002. godine
Sarajevo

Predsjednik
Federacije BiH
dr. Safet Halilović, s. r.

ZAKON O ŠUMAMA

1. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se očuvanje i zaštita šuma, jačanje njihovih ekoloških funkcija, planiranje u šumarstvu i upravljanje šumama, ekonomske funkcije, finansiranje obnove i unapređivanje šuma na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), nadzor nad sprovođenjem zakona, kaznena i druga pitanja vezana za upravljanje šumama.

Šume i šumska zemljišta, kao dobro od općeg interesa, uživaju posebnu brigu i zaštitu Federacije i kantona i koriste se pod uslovima i na način koji su propisani ovim zakonom.

Šume i šumska zemljišta su osnovni prirodni resurs čije vrijednosti se manifestuju kroz ekološke, socijalne i proizvodne funkcije šuma.

Član 2.

Pod šumom, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se zemljište prekriveno šumskim drvećem ili šumskim grmljem čija površina prelazi 500 m² i čija je širina najmanje deset metara. Šume se smatraju ekosistemima. Njihov upis u zemljišnim knjigama nije od važnosti u smislu ovog zakona.

Šumom se smatraju i šumski rasadnici, plantaže šumskog drveća, čistine za trase dalekovoda i drugu javnu infrastrukturu u šumi koja se koristi po osnovu prava za prelazak preko tuđeg zemljišta, šumski putevi i druga šumska transportna i protivpožarna infrastruktura, dijelovi zemljišta koji su predmet posumljavanja, površine namijenjene rekreaciji, kao i jezera, tekuće površinske vode i druge površinske vode i močvare unutar šuma kojima se upravlja posebnim zakonom.

Šumsko zemljište, pored zemljišta obraslog šumom, obuhvata i neobrađeno, neiskorišteno ili neplodno zemljište izvan šume u onom omjeru u kojem obezbjeđuje ili potpomaže funkcije susjedne šume. Šumsko zemljište također sačinjavaju područja sa smanjenim šumskim pokrivačem, krš, čistine i livade unutar šuma.

Šumom se ne smatraju sastojine šumskog drveća i žbunja koje su izrasle na poljoprivrednom zemljištu procesom sukcesije ako su mlađe od 20 godina i ako njihove krošnje ne pokrivaju barem 50% zemljišta, groblja pokrivena drvećem, rasadnici šumskog drveća izvan šuma, izolovane grupe šumskog drveća na površini do 500 m² kao i šumsko drveće i grmlje u urbanim parkovima i drugim naseljenim područjima.

Član 3.

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

- Čista sječa* znači sječu svog ili praktično svog drveća u sastojini izlažući taj dio zemljišta ekološkim uslovima goleti čime stvara ozbiljne poteškoće za stanište ili susjedne sastojine. Čistom sječom ne smatra se uklanjanje starih sastojina ukoliko je njihova reprodukcija obezbjeđena na odgovarajući način.
- Funkcije šuma* su:
 - ekološke: biodiverzitet - zaštita staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda, klimatska - uključujući ulogu šuma kod vezivanja ugljika iz zraka;
 - ekonomske: prihod od proizvodnje drveta i sekundarnih šumskih proizvoda;
 - socijalne: rekreacija, turizam, obrazovanje, istraživanje, odbrana, zaštita objekata i infrastrukture.
- Gospodarska jedinica* znači područje šume u kome će se obezbijediti trajnost gospodarenja.
- Korišćenje šume* obuhvata sječu i transport drveta, korišćenje sekundarnih šumskih proizvoda kao i prodaju šumskih drvnih sortimenata i sekundarnih šumskih proizvoda.
- Krčenje šume* znači svaku golu sječu kako bi se šumsko zemljište koristilo u druge svrhe. Krčenje se može smatrati privremenim ako ne postoji značajan uticaj na šumsko tlo. Upotreba šume za šumarske objekte ili instalacije se ne smatra krčenjem.
- Otvorena vatra* je svaka zapaljena vatra izvan zatvorenog objekta koji je pod krovom i zatvorenim ognjištem.
- Površinske vode* su stalni i povremeni površinski vodeni tokovi i stajaće vode.
- Prava trećih lica na šume* su materijalna prava na trajno korišćenje šumskih proizvoda koja postoje u skladu sa obligacionim pravom i registrovana su u zemljišnoj knjizi, katastru nekretnina i popisnom katastru.
- Kantonalno šumsko-privredno društvo* je svako pravno lice registrovano za šumarstvo, koje je u skladu s ovim zakonom, osnovano za gospodarenje određenim područjem državnih šuma.
- Pustošenje šuma* podrazumijeva podbjeljivanje stabala, oštećivanje stabala i njihovih dijelova, uništavanje i oštećivanje podmlatka, kao i svaka druga radnja kojom se slabi prinostna snaga šume i šumskog zemljišta, ugrožava opstanak šuma i njihove ekološke funkcije.
- Sanitarna sječa* znači sječu zaraženih, insektima napadnutih, veoma oštećenih ili izvaljenih stabala.
- Šumska infrastruktura* su šumski putevi, stalne vlake, stalne žičare i druge šumske komunikacije i kapaciteti u šumama koji su namijenjeni za gospodarenje šumama.
- Šumski proizvodi* su svi proizvodi šuma i šumskog zemljišta, uključujući, ali neograničavajući se, na:
 - šumsko drveće i žbunje i svi njihovi dijelovi;
 - sjeme, koštunjčavo voće, bobičasti plodovi, kora drveta, korijen, šišarke i plodovi druge vegetacije unutar šume;
 - mahovina, paprat, trava, trska, cvijeće, ljekovito, aromatsko i jestivo bilje i druge biljke;
 - gljive;
 - biljni sok ili smola;

- f) med;
g) listinac;
h) divljač i ostale životinje koje žive u šumi;
i) travnati ili pašnjački prekrivač;
j) treset, zemlja, pijesak, šljunak, kamen.
- Proizvodi iz alineja b) - j) ove tačke predstavljaju sekundarne šumske proizvode.
14. *Šumski putevi* su putevi, sa pratećom infrastrukturom, koji su namijenjeni za prijevoz šumskih proizvoda i sav saobraćaj vezan za gospodarenje šumama i za spajanje sa sistemom javnih puteva. Vlake nisu šumski putevi osim ako ne zadovoljavaju minimalne standarde određene za šumske puteve.
15. *Šumski reprodukcionni materijal* je:
- sjeme: šišarke, plodovi i sjeme namijenjeno za proizvodnju biljaka;
 - dijelovi biljaka: grančice i snopovi rezanih grana namijenjeni za proizvodnju biljaka;
 - mlade biljke: biljke uzgojene iz sjemena ili dijelova biljke, uključujući i mlade biljke iz prirodnog podmlatka.
16. *Šumsko-uzgojnim mjerama* se smatraju sve mjere koje doprinose osnivanju novih sastojina u šumi i poboljšanju njihove stabilnosti, raznolikosti ili kvaliteta. Šumsko uzgojne mjere uključuju:
- mjere za obnovu šuma, odnosno za stvaranje novih sastojina;
 - njegu mladih razvojnih faza šuma, uključujući prorijedu mladih sastojina;
 - specijalnu njegu mladih faza u prebornim šumama i drugim raznolikim šumama, izdanačkim šumama, kao i rubova šuma;
 - konverziju izdanačkih šuma i šikara.
17. *Trajnost gospodarenja šumama* znači održavanje i unaprjeđenje dugoročnog zdravlja i diverziteta šumskih ekosistema uz obezbjeđenje ekonomskih, ekoloških, socijalnih i kulturnih funkcija šuma za dobrobit sadašnjih i budućih generacija.
18. *Upravljanje šumama* i šumskim zemljištima obuhvata podršku i kontrolu ekonomskih funkcija i korištenje šuma i šumskog zemljišta.
19. *Gospodarenje šumama* obuhvata planiranje, zaštitu, njegu i korištenje šuma i šumskog zemljišta.
20. *Vlasnici šume* su sva pravna i fizička lica koja imaju legalno registrovano pravo vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem. Legalno uspostavljena prava na uživanje cijele ili dijelova šume ili šumskog zemljišta, ne smatra se vlasništvom u smislu ovog zakona.

2. OČUVANJE I ZAŠTITA ŠUMA I NJIHOVIH FUNKCIJA

2.1. Krčenje šuma i gradnja u blizini šuma

Član 4.

Krčenje šuma je zabranjeno.

Krčenje šume se može dozvoliti samo u slučajevima kada se time postižu veće trajne koristi i ako neće biti štetnih posljedica za okoliš.

Dozvolu za krčenje šuma izdaje Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo), uz saglasnost kantonalnog ministarstva nadležnog za poslove šumarstva (u daljem tekstu: kantonalno ministarstvo).

Prije odlučivanja koji organ je nadležan za izdavanje dozvole iz stava 3. ovog člana, sve površine koje će se krčiti po istom projektu moraju biti obuhvaćene zajedno.

Dozvola će važiti najviše godinu dana od dana izdavanja iste.

Uz zahtjev za dozvolu, mora se podnijeti:

- izvadak iz zemljišnih knjiga ili katastra nekretnina kojima se dokazuje vlasništvo zemljišta i kopiju katastarskog plana;
- mišljenje Federalne uprave za šumarstvo (u daljem tekstu: Federalna uprava);
- procjenu okolišnog uticaja u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa koji tretiraju zaštitu okoliša;
- izvadak iz važećeg prostornog plana ako predloženo krčenje nije privremeno;
- saglasnost organa nadležnih za zaštitu historijskog i prirodnog naslijeđa i vodoprivredu;
- investiciono-tehničku dokumentaciju o opravdanosti krčenja u odnosu na funkcije šuma.

Odredbe ovog zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu njega, a koji se tiču zaštite šuma, se primjenjuju i za šume za koje je izdata dozvola za krčenje ali još nisu bile iskrcene.

Ako se u roku od dvije godine iskrceno zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno, vlasnik iskrcenog zemljišta dužan je izvršiti njegovo pošumljavanje.

Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo, će od podnosioca zahtjeva naplatiti naknadu čija vrijednost se određuje u tržišnoj vrijednosti drveta koje se dobije krčenjem ili sječom dodajući troškove podizanja i održavanja novih šuma na površini koja ne može biti manja od iskrcene. Naplaćena sredstva su prihod namjenskog fonda za unaprjeđenje šumarstva Federacije (u daljem tekstu: namjenski fond Federacije), u iznosu od 40% odnosno namjenskog fonda za unaprjeđenje šumarstva kantona (u daljem tekstu: namjenski fond kantona), u iznosu od 60% i ista se mogu koristiti samo u svrhu kupovine šuma, odnosno šumskog zemljišta, ili za pošumljavanje u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 5.

U šumi ili na šumskom zemljištu mogu se graditi samo objekti potrebni za gospodarenje šumama.

Za zgrade, i druge objekte koji se planiraju izgraditi na udaljenosti od 100 m od ruba šume potrebna je saglasnost kantonalnog ministarstva.

Odredbe člana 4. st. 2. do 7. ovog zakona se primjenjuju za zgrade, trase puteva, dalekovoda, površinske kopove i druge objekte koji se planiraju izgraditi u šumi i na udaljenost 50 m od ruba šume.

Imalac dozvole iz člana 4. ovog zakona i st. 1. i 2. ovog člana obavezan je pribaviti odobrenja za izgradnju u skladu sa odgovarajućim zakonskim propisima iz te oblasti.

2.2. Zaštita šuma i šumskog zemljišta od šteta

2.2.1. Zaštita šuma od požara

Član 6.

Zabranjeno je loženje otvorene vatre u šumama i na šumskom zemljištu kao i na drugom zemljištu na udaljenosti do 150 m od šume.

Izgradnja i rad fabrika i drugih objekata koji rade sa otvorenim plamenom je zabranjena na udaljenosti manjoj od 300 metara od granice šuma.

Izuzev od stava 1. ovog člana, vatra u šumama i na šumskom zemljištu može se ložiti samo na mjestima određenim i obilježenim od strane kantonalnog šumsko-privrednog društva uz prethodno pribavljenu saglasnost kantonalnog ministarstva nadležnog za poslove protivpožarne zaštite i uz pridržavanje propisanih uslova i mjera bezbjednosti.

U šumama i na šumskim zemljištima namijenjenim za izletišta, u dane praznika i druge neradne dane, kantonalne uprave su dužne obezbijediti dežurnu čuvarsku službu.

Federalno ministarstvo će, uz prijedlog Federalne uprave, obezbijediti da su šume i šumsko zemljište klasifikovane po

stepenu opasnosti od šumskih požara. Područja u kojima opasnost od šumskog požara predstavlja ozbiljnu prijetnju ekološkoj ravnoteži ili bezbjednosti ljudi i stvari, biće klasificirana kao područja velike opasnosti. Područja gdje opasnost od požara nije stalna ili ciklična ali predstavlja značajnu prijetnju šumskim ekosistemima će se klasificirati kao područja srednje opasnosti.

Kantonalna šumsko-privredna društva će, u saradnji sa nadležnim kantonalnim ministarstvima i kantonalnim upravama za šumarstvo (u daljem tekstu: kantonalne uprave), izraditi planove za zaštitu šuma od požara za područja klasifikovana da su pod velikom ili srednjom opasnošću. Kantonalna šumsko-privredna društva, kantonalna ministarstva i kantonalne uprave će biti obavezni da sprovedu ove planove i redovno izvještavaju Federalno ministarstvo i Federalnu upravu o izvršavanju mjera za zaštitu od požara.

Kantonalna šumsko-privredna društva i kantonalne uprave će redovno obavještavati Federalno ministarstvo, Federalnu upravu i kantonalni i federalni štab civilne zaštite o svim požarima u šumama i na šumskom zemljištu.

Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: federalni ministar) će popisati sadržaj planova za zaštitu od požara, obrazac na kojem će se izvještavati o šumskim požarima i objaviti karte teritorija prema stepenu opasnosti od šumskih požara.

2.2.2. Hemijska sredstva i odlaganje otpada

Član 7.

Upotreba hemijskih sredstava u šumi je zabranjena.

Izuzev od stava 1. ovog člana, testirana hemijska sredstva mogu biti korištena u šumama za zaštitu sadnica od divljači i od korovskih vrsta kao i za smanjenje prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način i za gašenje šumskih požara, ako ne ugrožavaju biološku ravnotežu.

Nadležno kantonalno ministarstvo će nakon ispitivanja potreba snabdijevanja vodom sa nalazišta u šumi izdati dozvolu za iznimnu upotrebu hemijskih sredstava iz stava 2. ovog člana, gdje će također biti propisan način upotrebe. Vremenski rok za izdavanje dozvole za smanjenje prekomjerne populacije insekata je pet dana.

Zabranjeno je odlagati otpad, smeće ili zagađujuće tvari u šumi ili na šumskom zemljištu. Kantonalna šumsko-privredna društva i vlasnici šuma obavezni su iz šume ukloniti otpad i smeće i imaju pravo na naknadu za nastale troškove od pojedinca ili pravnog lica koji su otpad ili smeće deponovali u šumu.

2.2.3. Paša u šumama

Član 8.

Zabranjena je u šumama paša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika, sakupljanje šušnja i mahovine (u daljem tekstu: pašarenje).

Izuzev od stava 1. ovog člana kantonalna šumsko-privredna društva mogu prema dogovorenoj naknadi dozvoliti pašarenje na površinama koje su određene u šumskogospodarskoj osnovi. Kantonalno ministarstvo pod jednakim uslovima može dozvoliti pašarenje privatnim vlasnicima šuma. Paša, žirenje i brst se može dozvoliti samo pod uslovom da je stoka pod nadzorom čobana.

Pristup stoke na pašu odnosno žirenje i pojila kroz šume dozvoljen je samo putem kojeg odredi i obilježi kantonalno šumsko-privredno društvo.

Federalni ministar će propisati uslove pod kojim se vrši paša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika, skupljanje šušnja i mahovine.

2.2.4. Korištenje sekundarnih šumskih proizvoda

Član 9.

Kantonalna šumsko-privredna društva mogu uzgajati i iskorištavati sekundarne šumske proizvode (ljekevito, aromatske bilje, gljive, šumske plodove, puževe, rakove, maline, kupine, borovnice kao i smolu) ili odobriti drugim pravnim i fizičkim licima njihovo iskorištavanje u obimu i na mjestima koja su određena u šumskogospodarskoj osnovi i na osnovu dokumentacije koju propisuje kantonalno šumsko-privredno društvo.

U šumi i na šumskom zemljištu zabranjeno je iskorištavanje humusa, gline, treseta, pijeska, šljunka, krečnjaka, kamena i mineralnih sirovina, kao i skidanje kore sa drveća i bušenje stabala, uklanjanje iz šume grana i drugih ostataka drveta od sječe kao i ostalih organskih materija koje su neophodne za poboljšanje plodnosti tla.

Izuzev od stava 2. ovog člana kantonalna šumsko-privredna društva i vlasnici privatnih šuma mogu za svoje potrebe kao i uz naknadu, za potrebe građana i drugih pravnih lica iskorištavati sekundarne proizvode navedene u stavu 2. ovog člana ukoliko šumskogospodarskom osnovom nije drugačije određeno.

Federalni ministar će propisati uslove za uzgoj, iskorištavanje, sakupljanje i promet sekundarnih šumskih proizvoda (vrijeme, način sakupljanja, iskorištavanja, sadržaj i način izdavanja odobrenja za promet i dr.).

2.2.5. Zaštita ugroženih vrsta

Član 10.

Paša u šumama i korištenje sekundarnih šumskih proizvoda se neće dozvoliti ako bi se s tim ugrozio biodiverzitet, odnosno vrste flore i faune zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.

Zabranjena je sječa, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećivanje stabala pančićeve omorike (*Picea omorika* (Pančić) Purk.), tise (*Taxus baccata* L.), lijeske mečje (*Corylus colurna* L.), planinskog javora (*Acer heldreichii* Orph.), planinskog bora (*Pinus mugo* Turra), zelene johe (*Alnus viridis* (Chaix) Lam. & DC.), munike (*Pinus heldreichii* Christ.) i zanovijeti (*Petteria ramentacea* (Sieber) Presl), osim ako su potrebne uzgojne i sanitarne sječe.

2.2.6. Divljač u šumi

Član 11.

Brojno stanje i vrste divljači u šumskom ekosistemu moraju obezbijediti biološku ravnotežu i ne smiju ugroziti razvoj šuma ili spriječiti ostvarivanje ciljeva gospodarenja. Unošenje pojedinih vrsta divljači u šume i na šumska zemljišta mora obezbijediti njihov opstanak i ne smije ugroziti šumske ekosisteme.

Pričinjene štete i oštećenja koja su prouzrokovala divljač u šumi će biti nadoknađene vlasniku šume, odnosno kantonalnom šumsko-privrednom društvu od strane pravnog lica koje gospodari lovištem.

2.2.7. Praćenje zdravstvenog stanja šume

Član 12.

Federalna uprava i kantonalne uprave će pratiti obim i razinu degradacije i štete u šumama i izvještavati će o ovome Federalno odnosno kantonalno ministarstvo, kantonalna šumsko-privredna društva i javnost. Uputstvo i pravilnik za praćenje zdravstvenog stanja šuma će donijeti Federalno ministarstvo i bit će usklađeni sa evropskim metodama za periodičnu inventuru štete u šumama.

Svako ko pričinio obezvrjeđivanje ili oštećenje šume mora nadoknaditi vlasniku oštećene šume, odnosno kantonalnom šumsko-privrednom društvu nastalu štetu po sporazumu ili sudskim postupkom.

2.2.8. Izgradnja i održavanje transportne infrastrukture

Član 13.

Transportna šumska infrastruktura mora biti planirana, izgrađena i održavana tako da, pored poštivanja tehničkih i ekonomskih okolnosti, kao i ekoloških uslova šumskog tla, minimalno utiče na floru i faunu, šumski biodiverzitet i ekosistem u cjelini.

U planiranju šumskih puteva obavezno se uzima u obzir, ne samo značaj puta za gospodarenje šumama nego također prilagodavanje okolini, opstanak i razvoj planinskih sela kao i turističke i rekreacione potrebe.

Transportna šumska infrastruktura mora biti izgrađena, održavana i korištena na takav način da isključuje sljedeće:

- ugrožavanje izvora vode;
- uzrokovanje erozionih procesa;
- sprečavanje preliivanja vode iz bujica;
- narušavanje ravnoteže nestabilnog tla i povećanje rizika od klizišta;
- uticaj na područja koja su važna za opstanak divljih životinja i biološku raznolikost;
- uticaj na prirodno i kulturno naslijeđe;
- ugrožavanje ostalih funkcija ili višenamjensku upotrebu šume.

Šumski put se može graditi nakon što se izradi projekt za njegovu izgradnju i izda dozvola nadležnog kantonalnog ministarstva.

Federalni ministar će donijeti propise o projektovanju, izgradnji i održavanju transportne šumske infrastrukture.

Kantonalne uprave će voditi katastar šumskih puteva i jedan primjerak dostavljati Federalnoj upravi.

2.2.9. Saobraćaj u šumama

Član 14.

Dozvoljeno je kretanje motornih vozila u šumama i na šumskim putevima samo u cilju izvođenja radova u pogledu gospodarenja šumama, njihovog nadziranja kao i za potrebe lokalnog stanovništva. Motorna vozila se također mogu kretati na šumskim putevima zbog spašavanja, policijskih istraga, vojnih manevara, mjera za zaštitu od prirodnih katastrofa i održavanja javne infrastrukture. Na šumskim komunikacijama širim od dva metra mogu se upotrebljavati i bicikli.

Razna takmičenja koja uključuju motorna vozila su zabranjena u šumama i na šumskim putevima.

Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, vlasnik šume ili kantonalno šumsko-privredno društvo može odobriti korišćenje šumskih puteva trećim licima prema dogovorenoj naknadi. Za takmičenja iz stava 2. ovog člana nužno je pribaviti dozvolu nadležnog kantonalnog ministarstva koja se izdaje na osnovu mišljenja kantonalne uprave.

Šteta na šumskim putevima učinjena od strane drugih korisnika mora biti nadoknađena vlasnicima šuma i kantonalnim šumsko-privrednim društvima.

Kantonalna šumsko-privredna društva će u saradnji sa kantonalnim organom nadležnim za saobraćaj i policijom postaviti i održavati znakove na šumskim putevima i nadzirati saobraćaj u skladu s odredbama ovog člana. U slučajevima gdje znakovi na putu i nadzor nisu dovoljni, mogu se koristiti rampe.

2.2.10. Pristup šumama

Član 15.

Sva lica imaju pravo kretati se kroz šumu ili šumsko zemljište u cilju rekreacije, ako nije drugačije određeno ovim ili nekim drugim federalnim zakonom. Smatra se da lica koja tako koriste šumu ili šumsko zemljište preuzimaju sve rizike ovakvim postupkom. Kantonalno šumsko-privredno društvo odnosno

vlasnik šume nisu obavezni preduzeti specijalne mjere predostrožnosti prema posjetiocima šuma niti će se smatrati odgovornim za bilo kakve štete ili povrede koje pretrpe takve osobe, osim ako su bile namjerno nanošene ili izazvane nehatom.

Bez odobrenja kantonalnog šumsko-privrednog društva ili vlasnika šume zabranjeno je:

- razapinjati šator ili postavljati logor u šumi;
- smiještati pčelinjake;
- loviti, ribariti i postavljati zamke;
- sakupljati sekundarne šumske proizvode teže od jednog kg;
- pomjerati međe šuma odnosno granične biljege;
- ulaziti u ograđena šumska područja i zatvorene šumske ceste;
- ulaziti u područja, šumske ceste ili izletišta gdje se vrši sječa;
- ulaziti u područja prirodne regeneracije, pošumljena područja i šumske rasadnike i
- ulaziti u predjele i infrastrukturu koja je namijenjena za lov.

Postavljanje ograda unutar šume je dozvoljeno samo u mjeri koja je neophodna za odgovarajuće radove gospodarenja šumama, zaštite i uzgoja divljači, sprečavanja štete od divljači i ni u kom slučaju neće ozbiljno remetiti pristup šumama i šumskom zemljištu.

2.2.11. Procjena okolišnog uticaja

Član 16.

Procjena okolišnog uticaja je obavezna za krčenje šume, a za pošumljavanje na površini većoj od pet hektara obavezno je obavljati samo autohtonim vrstama.

Izuzet od stava 1. ovog člana, organ koji je u skladu sa odredbama ovog zakona nadležan za izdavanje dozvole za krčenja šume, pošumljavanja šumskog ili drugog zemljišta i izgradnju šumskih puteva, a na osnovu mišljenja Federalne uprave može odlučiti da procjena okolišnog uticaja nije obavezna ili da je obavezna i za površine manje od pet hektara. Federalna uprava treba da temelji svoje mišljenje na procjeni funkcija šume odnosno na šumskogospodarskim osnovama.

Metodologiju za procjenu okolišnog uticaja i troškove za procjenu okolišnog uticaja u skladu sa odredbama ovog zakona će propisati federalni ministar uz mišljenje federalnog ministra za prostorno uređenje i okoliš.

3. ŠUMARSKI PROGRAM, PLANOVI ZA GOSPODARENJE ŠUMAMA I ŠUMSKO-GOSPODARSKA PODRUČJA

3.1. Šumarski program Federacije

Član 17.

Šumarski program Federacije će poštujući međunarodne dogovore i obaveze definirati opću politiku šumarstva i politiku gospodarenja sa divljači na području Federacije orijentiranu u pravcu očuvanja i trajnosti gospodarenja šumama uključujući održavanje i unapređivanje biodiverziteta u šumama i na šumskom zemljištu.

Šumarski program Federacije će se sastojati iz dva dijela:

- opći dio gdje će biti određeni glavni ciljevi, principi i generalne smjernice za trajno gospodarenje šumama u Federaciji na osnovu aktuelnog statusa šuma uvažavajući međunarodno dogovorene smjernice trajno gospodarenje šumama;
- izvedbeni dio u kome će biti postavljeni i razrađeni ciljevi i određeni načini realizacije, uključujući finansiranje, za njihovo ostvarivanje određenom roku.

Opći dio Šumarskog programa Federacije donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament Federacije). Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) će usvojiti Izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije koji će predstavljati osnovu za korištenje namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona u skladu sa odredbama ovog zakona.

Opći dio Šumarskog programa Federacije će se donijeti za dugoročni period, a izvedbeni dio za pet godina. Opći dio entitetskih programa će se uskladiti na nivou Bosne i Hercegovine i obuhvatit će standarde za trajno gospodarenje šumama, koji će poslužiti za certifikovanje šumskih resursa u Bosni i Hercegovini.

Federalno ministarstvo će biti odgovorno za pripremu i izradu Šumarskog programa Federacije. Sve zainteresovane strane će biti pozvane da učestvuju u izradi programa.

3.2. Planovi za gospodarenje šumama

3.2.1. Kantonalni šumsko-razvojni planovi

Član 18.

Kantonalni šumsko-razvojni planovi izradit će se svakih deset godina za sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na vlasništvo s ciljem da se obezbijedi trajnost gospodarenja šumama u svakom kantonu.

Pored smjernica iz Šumarskog programa Federacije kantonalni šumsko-razvojni planovi će također poštovati smjernice za gospodarenje prirodnim i kulturnim naslijeđem u šumama i na šumskom zemljištu, uslove za gospodarenje vodama i smjernice za osiguranje ostalih funkcija šuma koje su pripremljene od strane Federalne uprave i kantonalne uprave.

Kantonalni šumsko-razvojni planovi će sadržavati najmanje sljedeće:

- kartu sa ucrtanim granicama između šuma i šumskog zemljišta i drugih zemljišnih kultura, kao i ucrtanim granicama šumskogospodarskih područja i gospodarskih jedinica, uzimajući u obzir granice općina i kategoriju nosioca prava na šumama;
- procjenu funkcija šume i njihov uticaj na okoliš;
- klasifikaciju šuma po površinama, prema njihovim funkcijama i prirodnim karakteristikama, koje se posebno odnose na stanište;
- procjenu drvene zalihe i njenog kvaliteta, prirasta, podmlađivanja, biodiverziteta i zdravstvenog stanja;
- smjernice za gospodarenje šumama različitih gazdinskih klasa i kategorija šuma;
- otvorenost šuma sa planom izgradnje novih šumskih puteva;
- smjernice za pošumljavanje šumskog zemljišta;
- procjenu ugroženosti šuma od požara, određenu po stepenu opasnosti i smjernice za zaštitu šuma od požara;
- smjernice za korištenje sekundarnih šumskih proizvoda;
- smjernice za gospodarenje divljači i lovstvo;
- program bioloških i tehničkih investicija i rentabilnost radova.

Kantonalni šumsko-razvojni planovi će se zasnivati na istim standardima za cijelu Bosnu i Hercegovinu, što će se postići međuentitetskom saradnjom, uzimajući u obzir zajednički koncept i definicije međunarodnih organizacija. Kod izrade kantonalnih šumsko-razvojnih planova koristit će se podaci iz šumskogospodarskih osnova, odnosno godišnjih planova gospodarenja.

Kantonalne uprave su zadužene za pripremu i izradu kantonalnih šumsko-razvojnih planova, a donijet će ih kantonalna ministarstva. Za sve zainteresirane organizacije i pojedince potrebno je na vrijeme obezbijediti praćenje izrade planova, na koji način se obezbjeđuje potpuna javnost i pristup

planovima. Prije donošenja kantonalnih šumsko-razvojnih planova federalni ministar će dati saglasnost o njihovoj usklađenosti sa Šumarskim programom Federacije. Planovi će biti permanentno čuvani nakon isteka njihove važnosti.

3.2.2. Šumskogospodarska područja

Član 19.

U cilju obezbjeđenja racionalnog i trajnog gospodarenja šumama i šumskim zemljištima formiraju se šumskogospodarska područja u koja ulaze i površine krša kao posebna gospodarska jedinica.

Šumskogospodarska područja predstavljaju u stanišnom, biološkom, geografskom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu u okviru koje se obezbjeđuje trajnost gospodarenja šumama i šumskim zemljištima. U administrativnim granicama kantona formira se jedno ili više šumskogospodarskih područja.

Šumskogospodarska područja iz stava 1. ovog člana dijele se na gospodarske jedinice.

Formiranje šumskogospodarskih područja zasniva se na elaboratu koji, uz biološke, tehničke i ekonomske pokazatelje sadrži naročito:

- preglednu kartu područja sa ucrtanim izohipsama, gospodarskom podjelom šuma, ucrtanom mrežom trajnih šumskih puteva, smjer najekonomičnijeg transporta šumskih proizvoda, izvorištima i vodotocima, objektima koji su od značaja za gospodarenje šumama i opis granica šumskogospodarskog područja;
- popis katastarskih parcela sa kulturama, klasama i površinama svih parcela koje ulaze u šumskogospodarsko područje;
- podatke o ukupnoj drvenoj masi po gospodarskim jedinicama, kategorijama šuma i vrstama drveća;
- ukupan godišnji prirast po vrstama drveća po hektaru;
- prosječan godišnji etat po kategorijama šuma i vrstama drveća;
- podatke o prihodima i rashodima gospodarenja šumama u okviru šumskogospodarskog područja;
- podatke o mogućnostima korištenja sekundarnih šumskih proizvoda, lovstva, turizma, sporta i rekreacije.

Opće kriterije za formiranje šumskogospodarskih područja donosi Federalno ministarstvo na prijedlog kantonalnog šumskogoprivrednog društva.

Odluku o formiranju šumskogospodarskih područja i reviziju njihovih granica donosi Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva, a na zahtjev kantonalnog šumskogoprivrednog društva.

Vlada Federacije može pojedine dijelove šuma i šumskog zemljišta izdvojiti iz šumskogospodarskog područja radi njihovog korištenja u druge svrhe ako za to postoji opći interes. Odluku o općem interesu u skladu sa propisima o eksproprijaciji donosi vlada kantona u slijedećim slučajevima:

- ako su šume i šumsko zemljište potrebni radi provođenja prostornog plana Federacije, kantona i općine ili radi provođenja drugoj kulturi koja daje veće koristi društvenoj zajednici;
- ako se izdvajanje vrši za potrebe Vojske Federacije.

Radi smanjenja šumskog fonda i ograničenja korištenja zbog izdvajanja šuma iz područja podnosilac zahtjeva za izdvajanje dijela šuma iz područja uplatit će naknadu u namjenski fond kantona, osim ako je izvršena uplata naknade iz člana 4. stav 9. ovog zakona.

Visina naknade iz stava 8. ovog člana utvrđuje se sporazumno ili po Zakonu o eksproprijaciji i sredstva se mogu koristiti samo za kupovinu i podizanje novih šuma u granicama istog šumskogospodarskog područja.

3.2.3. Šumskogospodarske osnove

Član 20.

Šumama se gospodari na osnovu šumskogospodarske osnove i projekata za izvođenje. Odredbe šumskogospodarske osnove su obavezne. Šumskogospodarske osnove će biti usklađene sa smjernicama određenim u kantonalnim šumsko-razvojnim planovima i Šumarskim programom Federacije.

Šumskogospodarske osnove, prostorni planovi, vodoprivredne osnove, lovno-privredne osnove, evidencije koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa i federalni program upravljanja mineralnim sirovinama i planovi upravljanja s pojedinim mineralnim sirovinama moraju biti međusobno usklađeni.

Izuzev od odredaba stava 1. ovog člana, ako ne postoje objektivne mogućnosti pravovremene izrade nove šumskogospodarske osnove, državnim šumama u granicama šumskogospodarskih područja i gospodarskih jedinica može se gospodariti najduže tri godine, a privatnim šumama najduže dvije godine na osnovu godišnjih planova gospodarenja za koje je postupak donošenja isti kao i za šumskogospodarske osnove. Godine izvršenja godišnjih planova gospodarenja smatraju se godinama izvršenja nove šumskogospodarske osnove. Odredbe godišnjih planova gospodarenja su obavezne.

Ukupan obim sječa predviđen šumskogospodarskom osnovom za uređajni period u visokim šumama ne može se prekoračiti. Za gospodarske jedinice ukupan obim sječa u visokim šumama ne može se prekoračiti po vrstama drveća i po gazdinskim klasama.

Šumskogospodarska osnova za državne šume donosi se za šume u granicama jednog šumskogospodarskog područja ili gospodarske jedinice, a za privatne šume donosi se jedinstvena osnova za sve šume jedne općine.

Šumskogospodarske osnove za državne i privatne šume će se izrađivati za period od deset godina.

Izrada nove šumskogospodarske osnove mora biti završena prije isteka roka važenja postojeće. Kantonalna šumsko-privredna društva dužna su najmanje 60 dana prije isteka roka važenosti šumskogospodarske osnove dostaviti po primjerak novoizrađene osnove Federalnom ministarstvu, uz prethodno pribavljeno mišljenje kantonalne uprave, u cilju izdavanja saglasnosti. Na šumskogospodarsku osnovu u roku od 45 dana od dana prijema Federalno ministarstvo daje saglasnost.

Šumskogospodarske osnove može izrađivati pravno lice koje je registrovano za te poslove uz prethodno pribavljenu saglasnost Federalnog ministarstva. Za poslove izrade šumskogospodarske osnove za državne šume može se registrovati pravno lice koje u stalnom radnom odnosu ima najmanje četiri diplomirana inženjera šumarstva i to po jednog za uzgoj i zaštitu šuma, uređivanje i otvaranje šuma, iskorištavanje i ekonomiku šuma, sa praksom od najmanje pet godina na odgovarajućim poslovima. Šumskogospodarske osnove za privatne šume mogu izrađivati pravna lica koja imaju u radnom odnosu dva inženjera šumarstva sa radnim iskustvom od najmanje pet godina.

Šumskogospodarske osnove za državne šume donosi kantonalno šumsko-privredno društvo, uz pribavljenu saglasnost Federalnog ministarstva, a koja se donosi na osnovu prijedloga stručne komisije i pribavljenog mišljenja kantonalne uprave. Kantonalna uprava će obavezno dati u roku od 30 dana od dana prijema osnove, mišljenje Federalnom ministarstvu. Šumskogospodarska osnova za državne šume ne može se primjenjivati prije nego na nju Federalno ministarstvo da saglasnost. Šumskogospodarske osnove za privatne šume donosi kantonalna uprava uz prethodno pribavljenu saglasnost kantonalnog ministarstva koja se donosi na osnovu prijedloga stručne komisije.

Greške i nedostatke šumskogospodarske osnove utvrđene od stručne komisije dužno je otkloniti o svom trošku pravno lice kojem je povjerena izrada šumskogospodarske osnove.

Sastav, rad i troškove stručne komisije za državne šume propisat će federalni ministar, a za privatne šume kantonalni ministar.

Šumskogospodarska osnova za državne šume na odgovarajućim razinama sadrži naročito:

- stanje šuma;
- analizu dosadašnjeg gospodarenja šumama;
- planove gospodarenja i razvoja šuma u skladu sa klasifikacijom šuma i šumskog zemljišta za naredni uređajni period;
- količinu i dinamiku sječe po vrstama drveća u krupnom drvetu i strukturu sortimenata;
- obim i vrstu šumsko-uzgojnih radova i radova na zaštiti šuma;
- površine za proširenu biološku reprodukciju šuma;
- mjere za održavanje i poboljšanje biodiverziteta i ostalih ekoloških i socijalnih funkcija šuma;
- investicije u izgradnju šumskih puteva i druga investiciona ulaganja;
- korištenje sekundarnih šumskih proizvoda i
- ekonomsko-finansijsku analizu gospodarenja šumama u narednom uređajnom periodu.

Ako postoje objektivni razlozi za odstupanje od osnova, naročito zbog prirodnih nepogoda ili bitno promijenjenih gospodarskih uslova, potrebno je izvršiti njihovu reviziju. Reviziju će potvrditi Federalno ministarstvo i ona će se dostaviti nadležnom šumarskom inspektoratu.

Član 21.

Federalni ministar će propisati elemente za izradu kantonalnih šumsko-razvojnih planova i elemente za izradu šumskogospodarskih osnova, njihovu reviziju i postupak njihovog donošenja, uvažavajući različite prirodne uslove i uslove vlasništva nad šumama i šumskim zemljištem u Federaciji s tim da će se za izradu šumskogospodarskih osnova na području krša iz člana 19. stav 1. ovog zakona i za privatne šume propisati elementi po pojednostavljenoj metodologiji.

3.2.4. Projekat za izvođenje

Član 22.

Za realizaciju odredaba šumskogospodarske osnove za državne šume rade se prethodno projekti za izvođenje. Projekat za izvođenje se izrađuje za uređajnu jedinicu-odjel. Odredbe projekta za izvođenje su obavezne.

Projekat za izvođenje sadrži radove uzgoja, zaštite i iskorištavanja šuma po obimu, mjestu i vremenu izvođenja, podatke o bruto drvnog zalihi, prirastu, doznačenoj drvnog masi po vrstama drveća i drvnog zalihi poslije sječe sve u krupnom drvetu, sortimentnom napadu, kartu sa ucrtanim dužinama puteva, postojećim i projektovanim vlakama, izvorima i vodotocima, ostalim objektima, procjenu uticaja radova na okoliš i ekonomsku analizu.

Radovi predviđeni projektom treba da se izvrše u roku od dvije godine.

Projekat za izvođenje mogu izrađivati diplomirani inženjeri šumarstva sa dvije godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom. Kantonalno šumsko-privredno društvo, odnosno kantonalna uprava, rješenjem određuju lice za izradu projekta. Projekat za izvođenje donosi kantonalno šumsko-privredno društvo, a za privatne šume kantonalna uprava, odnosno pravno lice, kojem su preneseni poslovi gospodarenja privatnim šumama.

Izuzev od stava 1. ovog člana projekat za izvođenje se može izrađivati za više odjela u jednom slivu ako sječa i izrada sanitarnih užitaka ne prelazi više od 100 m³ po jednom odjelu.

Za privatne šume rade se projekti za šumsko - uzgojne radove kao i za sječu, za područje katastarske općine ako je godišnji obim sječa veći od 200 m³.

Kantonalno šumsko-privredno društvo određuje diplomiranog inženjera sa dvije godine staža u struci ili šumarskog tehničara sa pet godina staža u struci koji je odgovoran za stručno izvođenje radova po projektu za izvođenje.

Projekti za izvođenje imaju trajan karakter i čuvaju se u arhivi kantonalnog šumsko-privrednog društva, odnosno kantonalne uprave za šume u privatnom vlasništvu.

Kantonalna šumsko-privredna društva dužna su da vode registar izrađenih i donesenih projekata za izvođenje i da sve izvršene radove po projektu evidentiraju u odgovarajuće evidencije.

4. GOSPODARENJE ŠUMAMA I ŠUMSKIM ZEMLJIŠTEM

4.1. Sječa šuma

Član 23.

Stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije njihovog odabiranja i obilježavanja u skladu sa smjernicama šumskogospodarske osnove.

Prije sječe u državnim šumama, redovne ili sanitarne, kantonalno šumsko-privredno društvo prijaviti će sječu nadležnom šumarskom inspektoratu. Prijava će biti poslana najmanje 14 dana i najviše 60 dana prije početka sječe doznacenih stabala i sadržavat će:

- broj odjela iz šumskogospodarske osnove, odluku o donošenju projekta i razlog za sječu u slučaju sanitarne ili druge slučajne sječe;
- planirani rok za sječu;
- vrstu sječe, količinu i strukturu drvne mase za sječu po vrstama drveća;
- način obnove šume;
- šumsko-uzgojne i zaštitne mjere koje će se sprovesti nakon sječe;
- način izvlačenja šumskih drvnih sortimenta sa skicom postojećih i novih vlaka;
- identifikaciju osobe koja je izvršila doznaku i izradila projekat za izvođenje.

Šteta koja se nanese zemljištu mora biti popravljena odmah nakon završetka izvlačenja.

Federalni ministar će propisati način, oblik i sadržaj obrasca o prijavi sječe.

Ukoliko postoji opravdan razlog za sumnju da je planirana ili započeta sječa, ili druge radnje u suprotnosti sa šumskogospodarskom osnovom, ovim zakonom ili propisima koji su doneseni na osnovu ovog zakona, nadležni šumarski inspektor može zabraniti planiranu sječu dok se ne otklone utvrđene nepravilnosti. U ovakvom slučaju nadležni šumarski inspektor može tražiti mišljenje Federalne uprave. Kantonalno šumsko-privredno društvo pokrit će troškove mišljenja Federalne uprave ukoliko se ustanovi da su doznaka i planirana sječa u suprotnosti sa zakonskim propisima.

Doznaka stabala za sječu i obim šumsko-uzgojnih radova u privatnim šumama vrši se u skladu sa odredbama šumskogospodarske osnove na osnovu rješenja kantonalne uprave, odnosno ovlaštenog pravnog lica. Doznaka i sječa stabala, odnosno površina za sječu, može se odobriti samo vlasniku koji pribavi i podnese dokaze o pravu vlasništva.

Protiv rješenja iz stava 5. ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu.

4.2. Odabiranje i doznaka stabala za sječu

Član 24.

Sječa šuma vrši se poslije odabiranja i doznake stabala za sječu ili površina obraslih drvećem i podnošenja prijave iz člana 23. ovog zakona. Obilježavanje površina za sječu može se vršiti u lošijim niskim šumama. Doznaku - odabiranje stabala za sječu može izvršiti diplomirani šumarski inženjer sa dvije godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom koga odredi kantonalno šumsko-privredno društvo.

Izuzet od stava 1. ovog člana, doznaku stabala za sanitarnu sječu, potvrđenu od strane nadležnog šumarskog inspektora, može izvršiti šumarski tehničar sa pet godina staža u struci.

Doznaka i sječa stabala ne može se vršiti u šumama za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni i granice utvrđene i na terenu vidno i na propisani način obilježene.

Doznaku stabala i površina za sječu u privatnim šumama mogu vršiti diplomirani šumarski inženjeri sa dvije i šumarski tehničari sa pet godina staža u struci koje rješenjem odredi kantonalna uprava ili ovlašteno pravno lice.

Način odabiranja, doznake i sječe stabala ili površina za sječu propisat će federalni ministar.

4.3. Biološka reprodukcija šuma

Član 25.

Kantonalna šumsko-privredna društva dužna su izdvajati sredstva za jednostavnu (prostu) i proširenu biološku reprodukciju šuma.

Vlasnici privatnih šuma dužni su izdvajati sredstva za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma.

Član 26.

Sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju šuma koriste se za radove pod kojim se, u smislu ovog zakona, podrazumijeva: izrada šumskogospodarskih osnova, projekata za izvođenje, priprema zemljišta za prirodnu obnovu, pošumljavanje površina nastalih nakon čistih sječa, novonastalih paljevina, odabiranje i doznaka stabala za sječu, njegu i čišćenje šumskih kultura i šuma, zaštitu šuma od uzročnika biljnih bolesti i štetočina, požara i protivpravnog prisvajanja, proizvodnju šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala, izgradnju šumskih cesta, unapređenje lovstva i za druge potrebe sa ciljem obezbjeđenja trajnosti gospodarenja šumama.

Sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju državnih šuma obezbjeđuju kantonalna šumsko-privredna društva izdvajanjem najmanje 15% od ukupno ostvarenog prihoda prodajom drvnih sortimenata i vrijednosti drveta upotrijebljenog za vlastite potrebe po prosječnoj godišnjoj cijeni sortimenata, kao i prihoda ostvarenih prodajom sekundarnih šumskih proizvoda.

Sredstva izdvojena za jednostavnu biološku reprodukciju šuma vode se na posebnom računu kantonalnog šumsko-privrednog društva, a sredstva za područje krša na posebnom računu namjenskog fonda kantona. Sredstva jednostavne biološke reprodukcije šuma koriste se u okviru šumskogospodarskog područja i ne mogu se prelijevati sa jednog na drugo šumskogospodarsko područje, kao ni za finansiranje zajedničkih aktivnosti Federalne uprave, odnosno kantonalih uprava.

Vlasnici privatnih šuma dužni su na količinu odobrene drvne mase za sječu po tržišnim cijenama drvne mase na panju uplatiti iznos od 15% na poseban račun namjenskog fonda kantona prije stavljanja drveta u promet.

Neurošena sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju šuma u tekućoj godini prenose se u narednu godinu i koriste se na način utvrđen ovim zakonom.

Kantonalna šumsko-privredna društva i kantonalne uprave za šume u privatnom vlasništvu dužni su izraditi posebne

obračun sredstava za jednostavnu biološku reprodukciju šuma sa evidencijom utrošenih sredstava za namjenu iz stava 4. ovog člana.

Član 27.

Radi obezbjeđenja materijalnih i drugih uslova za rekonstrukciju degradiranih i izdanačkih šuma, pošumljavanje goleti i krša (proširena reprodukcija), kao i za unapređenje općekorisnih funkcija šuma, kantonalna šumsko-privredna društva izdvajaju sredstva po stopi od 3% od ukupno ostvarenog prihoda prodajom drvnih sortimenata i vrijednosti drveta upotrijebljenog za vlastite potrebe kao i prihoda ostvarenih prodajom sekundarnih šumskih proizvoda.

4.4. Šumsko-uzgojne mjere

Član 28.

Kantonalna šumsko-privredna društva i kantonalne uprave za šume u privatnom vlasništvu će pripremiti godišnji operativni plan za sprovođenje šumsko-uzgojnih mjera. Plan će sadržavati lokacije područja koja će se tretirati, obim, vrstu i vrijeme izvođenja radova koji će se sprovesti i određene smjernice za izvršenje radova.

Kantonalna šumsko-privredna društva i vlasnici privatnih šuma dužni su, prvenstveno iz sredstava za biološku reprodukciju šuma, izvršiti pošumljavanje, njegu šuma, njegu kultura i ostale šumsko-uzgojne radove čiji obim se određuje šumskogospodarskom osnovom, odnosno Šumarskim programom Federacije i kantonalnim šumsko-razvojnim planovima.

Kantonalna šumsko-privredna društva i vlasnici privatnih šuma će imati pravo na sufinansiranje šumsko-uzgojnih mjera u šumama iz namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona ako se utvrdi da prihod od drveta nije dovoljan za sprovođenje šumsko-uzgojnih aktivnosti.

4.5. Tehnički prijem radova

Član 29.

Za izvedene radove po projektu za izvođenje vrši se tehnički prijem radova.

Komisiju za tehnički prijem šumsko-uzgojnih radova u državnim šumama određuje kantonalno šumsko-privredno društvo, a za privatne šume kantonalna uprava.

U komisije za tehnički prijem radova na prirodnoj obnovi i vještačkom pošumljavanju u državnim šumama i šumskim zemljištima obavezno se imenuje po jedan predstavnik iz drugog šumsko-privrednog društva i nevladine organizacije čiji je programski zadatak obnova i zaštita šuma.

Tehnički prijem radova pošumljavanja vrši se poslije dvije godine od njihovog izvođenja, a za ostale šumsko-uzgojne radove tehnički prijem se vrši po završetku radova, a najduže u roku od šest mjeseci od završetka radova.

Troškove rada komisije snosi pravno lice koje je odredilo komisiju za tehnički prijem šumsko-uzgojnih radova.

Za sve radove izvršene po projektima za izvođenje (sječa, izvlačenje, šumski red, stanje traktorskih vlaka, utjecaj na okoliš) pravno lice je dužno po završetku radova izvršiti prijem svakog odjela putem komisije koju odredi pravno lice.

O izvršenom tehničkom prijemu šumsko-uzgojnih radova i radova izvršenih po projektu za izvođenje, komisije iz st. 2. i 6. ovog člana sastavljaju zapisnik u kojem se obavezno konstatuje uspjeh, obim i kvalitet izvršenih radova. Ako se prilikom tehničkog prijema utvrdi da radovi nisu uspješno i kvalitetno izvršeni prema projektu za izvođenje izvođač radova je dužan utvrđene nedostatke otkloniti i radove izvršiti u roku koji odredi komisija.

Svi izvršeni radovi i nalaz komisije evidentiraju se u propisane knjige evidencije.

4.6. Obavljanje radova u šumi

Član 30.

Radove u šumarstvu mogu izvoditi samo lica koja su obučena za izvođenje odgovarajućih poslova.

Pravna lica koja obavljaju poslove u šumama su dužna obezbijediti mjere zaštite na radu u šumi i šumarstvu prema tehničkim uputstvima nadležnog federalnog organa i obavezna su sprovesti adekvatnu obuku zaposlenih.

Federalni ministar će propisati uslove koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu.

U saradnji sa Federalnom upravom i šumarskim obrazovnim ustanovama, kantonalne uprave će organizovati tehničke i specijalizovane kurseve za zaposlenike koji nisu imali šumarsku obuku kao i za privatne vlasnike šuma. Kursevi će se naročito usmjeriti na pitanja vezana za bezbjednost na radu i kvalitetno izvođenje radova. Troškovi kurseva finansiraju se iz sredstava namjenskih fondova kantona i namjenskog fonda Federacije.

4.7. Zabrana čistih sječa i pustošenja šuma

Član 31.

Zabranjene su čiste sječe i pustošenje šuma.

Čiste sječe mogu biti izvršene u posebnim slučajevima u pripremi šumsko-uzgojnih zahvata s ciljem unapređenja šumskih sastojina u toj mjeri koja je planirana u odobrenim šumskogospodarskim osnovama. Čista sječa šuma se može primijeniti i ako je neophodna zbog sanitarne sječe ili provođenja preventivnih zaštitnih mjera.

4.8. Pošumljavanje sječina i paljika

Član 32.

Sve površine nastale čistom sječom i paljike moraju biti pošumljene u roku od dvije godine nakon sječe ili šumskog požara, prirodnom obnovom ili putem pošumljavanja.

Ako se ne očekuje prirodna obnova u roku od dvije godine, koja bi bila u skladu sa šumsko-uzgojnim ciljem, pošumljavanje mora biti urađeno sadnjom ili sjetvom, koristeći zdrave sadnice ili sjeme, prilagođene staništu. Samo materijal za reprodukciju potvrđenog porijekla može biti korišten u svrhu pošumljavanja.

Površine predviđene za pošumljavanje i prirodnu obnovu moraju biti obilježene na terenu i ucrtane na kartu.

4.9. Šumski materijal za reprodukciju

Član 33.

Federalna uprava i kantonalne uprave će odrediti regije provenijencije, odabrati šumske sjemenske objekte i sastojine iz kojih će se obezbjeđivati reprodukcioni materijal, voditi registar o šumskim sjemenskim objektima i sastojinama i izdavati potvrde o porijeklu šumskog reprodukcionog materijala u smislu javnog ovlaštenja.

Trušnice i rasadnici će pratiti porijeklo šumskog reprodukcionog materijala i obavjestiti će kupce o kategorijama šumskog reprodukcionog materijala kao i o njegovom porijeklu. Nadležni šumarski inspektor će nadgledati promet šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala.

Uvoz šumskog reprodukcionog materijala je moguć samo po osnovu dozvole koju izdaje Federalno ministarstvo na osnovu mišljenja Federalne uprave. Dozvola će se izdati samo ako je šumski reprodukcioni materijal potvrđenog porijekla.

Kantonalne uprave će voditi evidenciju objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i proizvođača i doradiivača šumskog sjemena i šumskog i ukrasnog drveća i grmlja.

4.10. Zaštita protiv biotičkih i nebiotičkih agenasa

4.10.1. Opće preventivne mjere

Član 34.

Opće dugoročne preventivne mjere protiv biotičkih i nebiotičkih agenasa, koji bi mogli ugroziti stabilnost šuma i njihove funkcije, zasnivaće se na gospodarenju šumama koje uvažava prirodne procese i na održavanju i odgovarajućem unapređenju biodiverziteta u šumi.

Principi i mjere kojima se obezbjeđuje gospodarenje šumama i biodiverzitet će biti određeni u Šumarskom programu Federacije i dalje će biti razrađeni u planovima za gospodarenje šumama. Oni će sadržavati određivanje staništa koja su od specijalnog značaja sa gledišta šumskog diverziteta, i određivanje mjera za postepeno prevođenje šuma s promijenjenim sastavom šumskih zajednica u više prirodne strukture, ako je to odgovarajuće.

Staništa od specijalnog značaja posmatrana sa gledišta šumskog diverziteta koja su određena u šumskogospodarskim osnovama će biti očuvana.

4.10.2. Sanitarne sječe i druge preventivne mjere

Član 35.

Kantonalna šumsko-privredna društva i vlasnici privatnih šuma moraju obezbijediti da se sanitarne sječe sprovode prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama. U privatnim šumama kantonalne uprave moraju obezbijediti sanitarne sječe ukoliko vlasnici šuma ne mogu sami sprovesti sanitarnu sječu.

Mrtva i zaražena neposjećena stabla, pojedinačna ili u malim grupama, ne moraju biti posjećena u kontekstu sanitarne sječe ako se mogu smatrati obogaćenjem šumskog biodiverziteta i ne predstavljaju ozbiljnu prijetnju okolnim sastojinama. Kantonalna šumsko-privredna društva i vlasnici privatnih šuma koji su odgovorni da obezbijede sanitarnu sječu i nadležni šumarski inspektor mogu tražiti mišljenje od Federalne uprave ukoliko nije jasan stepen opasnosti.

Kantonalna šumsko-privredna društva i kantonalne uprave za šume u privatnom vlasništvu će obezbijediti izvođenje sljedećih mjera zaštite šuma:

- nabavka, raspoređivanje, osmatranje i održavanje feromonskih klopki i postavljanje lovnih stabala za potkomjake;
- čišćenje posjećenih područja, uz uništavanje kore i grana, gdje postoji bilo kakva opasnost od razmnožavanja parazita, širenja uzročnika biljnih bolesti i štetočina;
- guljenje kore ili tretiranje panjeva i drugog drveta koje predstavlja poseban rizik za razmnožavanje parazita, širenja uzročnika biljnih bolesti i štetočina kroz upotrebu tvari za tretiranje u skladu sa ovim zakonom;
- ustanavljanje i održavanje šumskog reda.

Pod šumskim redom iz stava 3. tačka d) ovog člana smatra se preduzimanje mjera za sprečavanje pojave požara, štetnih insekata i biljnih bolesti, štetnog djelovanja vjetera, snijega i drugih nepogoda, oštećivanje stabala i podmlatka prilikom sječe i izvoza drveta.

Federalna uprava će putem Izvještajno-prognozne službe u saradnji sa kantonalnim upravama:

- organizovati sakupljanje važnih podataka vezanih za zaštitu šume koje će odgovorna lica iz stava 3. ovog člana dostaviti u roku kojeg odredi Federalna uprava;
- obezbijediti informacije o pojavi biljnih bolesti i štetočina;
- savjetovati o pitanjima koja se tiču zaštite šuma.

Federalni ministar će narediti dodatne mjere za zaštitu šume ako Federalna uprava ustanovi da je biološka ravnoteža poremećena do takvog stepena da nije moguća njezina obnova sa mjerama iz ovog člana, ili ako postoji opasnost od drugog velikog oštećenja.

Rad u šumama mora biti izveden u odgovarajućoj sezoni, na način koji smanjuje pojavu šteta po šumski ekosistem.

Federalni ministar će propisati obim mjera o uspostavljanju i održavanju šumskog reda i način njihovog provođenja.

4.10.3. Obnova šuma nakon nepogoda

Član 36.

U slučaju šumske nepogode uzrokovane bilo kojim biotičkim ili nebiotičkim agensom, uključujući i šumske požare, kantonalna šumsko-privredna društva i kantonalne uprave za šume u privatnom vlasništvu će u saradnji sa Federalnom upravom pripremiti plan za obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta. Plan će sadržavati opis nepogode, stepen oštećenja šume, mjere koje će se provesti i troškove sanacije i obnove.

Ako troškovi za obnovu prelaze finansijski potencijal nosioca prava na gospodarenje u kombinaciji sa dostupnim finansijskim sredstvima za šume iz namjenskih fondova kantona i Federacije, Vlada Federacije će obezbijediti posebna sredstva kako bi se omogućila implementacija plana.

4.11. Promet drveta i sekundarnih šumskih proizvoda

Član 37.

Zabranjeno je drvo, dijelove stabala i grane posjećene u šumi i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.), kretati od panja i stavljati u promet dok se ne obilježi šumskim čekićem (žigoše), obrojči, premjeri i ne izda otpremni iskaz.

Žigosanje, obrojčavanje, premjeravanje i izdavanje otpremnog iskaza za drvo koje potiče iz državne šume vrši kantonalno šumsko-privredno društvo a za drvo iz privatnih šuma kantonalne uprave.

Zabranjeno je sekundarne šumske proizvode iz člana 9. ovog zakona stavljati u promet bez odobrenja kantonalnog šumsko-privrednog društva.

Pod prometom drveta i sekundarnih šumskih proizvoda, u smislu ovog zakona, podrazumjeva se prijevoz saobraćajnicama, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje kao i primanje drveta u pilane u kojima se vrši rezanje drveta.

Licu koje izvrši ili dozvoli sječu šume na uzurpiranom zemljištu na kome imovinsko-pravni odnosi nisu raspravljeni ili koje izvrši sječu bez prethodne doznake i prije žigosanja, obrojčavanja i snabdijevanja drveta sa otpremnim iskazom i koje stavi u promet sekundarne šumske proizvode u suprotnosti sa odredbama ovog člana, uz osudu na kaznu izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja drveta, odnosno sekundarnih šumskih proizvoda, kao i sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja.

Privremeno oduzimanje drveta i sekundarnih šumskih proizvoda (zapljena) koji su stavljeni u promet u suprotnosti sa odredbama ovog člana, kao i sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja vrše čuvari šuma, stručna lica koja su ovlaštena za zaštitu šuma od strane kantonalnog šumsko-privrednog društva, pripadnici policije i nadležni šumarski inspektori. Privremeno oduzeti šumski proizvodi pohranjuju se na mjestu koje odredi kantonalna uprava. U slučaju da postoji mogućnost da se u toku pohranjivanja šumskim proizvodima ili sredstvima umanji vrijednost, zapljena roba će se prodati licitacijom a finansijska sredstva deponovati na poseban račun kojeg će odrediti kantonalna uprava, odnosno kantonalno šumsko-privredno društvo.

Lica iz stava 6. ovog člana imaju pravo legitimisati sva lica koja se kreću na području šume koju čuvaju, odnosno nad kojom

vrše nadzor, kao i pravo privremenog oduzimanja predmeta kojima je izvršen prekršaj, privredni pristup ili krivično djelo.

U periodu vegetacije, od 1. aprila do 1. novembra, drvo četinarina i brijesta ne može se sa korom stavljati u promet i uskladištavati.

Izuzetno od stava 8. ovog člana, drvo četinarina i brijesta može se sa korom stavljati u promet ako period od sječe do otpreme traje kraće od ciklusa razvoja insekta, a najduže do 21 dan.

Način žigosanja, obročavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo propisat će federalni ministar.

5. ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA

5.1. Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom

5.1.1. Opći principi

Član 38.

Kako bi se obezbijedila njihova zaštita ili specijalni režim gospodarenja, određene šume mogu biti proglašene zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom. Njima će se gospodariti na takav način kojim će se obezbijediti ostvarivanje namjene prema kojoj su šume proglašene.

Procjena šumskih funkcija će biti korištena za proglašenje iz stava 1. ovog člana. Ukoliko šume predstavljaju dio područja koje je zaštićeno u skladu s bilo kojim drugim federalnim zakonom, koji također propisuje posebni režim gospodarenja za šume, takve šume će se smatrati proglašenim šumama s posebnom namjenom.

Propisi kojim se šume proglašavaju zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom će odrediti režim gospodarenja takvim šumama, izvršioca propisanog režima kao i pravna lica koja su odgovorna za obezbjeđenje sredstava da bi se pokrili troškovi vezani za posebni režim gospodarenja.

Određene mjere koje bi mogle biti neophodne za unapređenje izuzev istaknutih socijalnih funkcija šume, koja nije proglašena šumom s posebnom namjenom, će biti utvrđene ugovorom između kantonalnog šumsko-privrednog društva ili privatnog vlasnika šume i tijela koje je zainteresovano za ovakve mjere. Kantonalno ministarstvo daje saglasnost na ugovor.

Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom moraju se ucrtati na kartu i obilježiti vidljivim znakovima koji se odrede u propisu o proglašenju šume. One će biti predmet nadzora nadležnog šumarskog inspektora bez obzira na tijelo koje je proglasilo šume. Obilježavanje šuma vrši kantonalno šumsko-privredno društvo na način predviđen standardima, a za privatne šume kantonalna uprava. Troškove obilježavanja snosi pravno lice u čiju se korist šuma proglašava zaštitnom, odnosno šumom sa posebnom namjenom.

Aktom kojim se šume proglašavaju zaštitnim ili šumama sa posebnom namjenom određuju se uslovi, način korištenja i zaštita tih šuma. Kantonalno šumsko-privredno društvo, odnosno vlasnik šume, ima pravo na naknadu za ograničeno korištenje ili povećane troškove zaštite. Naknadu snosi pravno lice na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno. Visina naknade se utvrđuje sporazumno, a ako se sporazum ne postigne naknada se utvrđuje po Zakonu o eksproprijaciji.

Federalno ministarstvo vodi evidenciju zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom.

5.1.2. Zaštitne šume

Član 39.

Zaštitne šume su:

- šume koje prvenstveno služe za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložna erozijama,

bujicama, klizištima ili oštrim klimatskim uslovima koji ugrožavaju postojanje samih šuma;

- šume čiji je glavni zadatak zaštita naselja, privrednih i drugih objekata kao što su saobraćajnice, energetske objekti, objekti telekomunikacione infrastrukture, zaštita izvorišta i korita vodotoka, obale vodenih akumulacija kao i šume koje su podignute kao zaštitni pojasevi, odnosno koje služe protiv prirodnih nepogoda ili katastrofičnih ili stihijskih efekata ljudskog djelovanja.

Zaštitne šume iz stava 1. ovog člana proglašava Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva, odnosno vlade kantona na prijedlog kantonalnog ministarstva. Federalno ministarstvo i kantonalno ministarstvo svoj prijedlog zasnivaju na ekspertizi stručne komisije koju imenuje nadležno ministarstvo i prethodno pribavljenog mišljenja Federalne uprave i kantonalne uprave.

Primjerak akta o proglašenju zaštitne šume obavezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, Zavodu za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Federalnoj upravi i kantonalnoj upravi.

5.1.3. Šume s posebnom namjenom

Član 40.

Za šume sa posebnom namjenom proglašavaju se:

- šume ili njeni dijelovi koje imaju poseban kulturni, historijski, ekološki i prirodni značaj, nacionalni parkovi, park šume, prirodni i lovni rezervati;
- šume od posebnog značaja za odbranu i potrebe Vojske Federacije;
- šume i šumsko zemljište od značaja za zaštitu biodiverziteta i prirodnih staništa flore, faune i drugih organizama;
- šume ili njeni dijelovi registrovani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti;
- šume od posebnog naučnog i obrazovnog značaja;
- šume od specijalnog značaja za pročišćavanje zraka, snabdjevanje vodom i njezin kvalitet;
- šume namjenjene za izletišta, odmor, opće obrazovanje, rekreaciju, turizam, klimatska i druga lječilišta.

Šume iz stava 1. tač. a) i b) ovog člana će proglasiti Vlada Federacije uz prethodno pribavljeno mišljenje Federalnog ministarstva, šume iz stava 1. tač. c), d) i e) ovog člana Federalno ministarstvo a šume iz stava 1. tač. f) i g) kantonalna ministarstva.

Šume s posebnom namjenom mogu biti nazvane prema ključnim funkcijama koje obezbjeđuju.

Primjerak akta o proglašenju šuma s posebnom namjenom obavezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, Zavodu za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Federalnoj upravi i kantonalnoj upravi.

5.1.4. Zahtjev za proglašenje

Član 41.

Zahtjev sa elaboratom za proglašenje zaštitnih šuma ili šuma s posebnom namjenom kojeg podnosi zainteresovana institucija ili pravno lice će naročito sadržavati sljedeće:

- cilj i razloge zbog kojih se predlaže proglašenje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom;
- naziv šumskogospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka, i za privatne šume naziv katastarske općine i broj katastarske parcele;
- digitaliziranu kartu razmjere 1:10.000 (za manja područja razmjera 1:5.000), sa ucrtanom parcelom za koju se traži proglašenje zaštitne šume, odnosno šume sa posebnom namjenom;

- d) opis strukture šume i šumskog zemljišta, uključujući stanje površina, drvenu zalihu po vrstama drveća, godišnji prirast i jednogodišnji etat;
- e) procjenu okolišnog uticaja;
- f) predložena ograničenja u gospodarenju;
- g) predložene naknade ukoliko one dođu u obzir;
- h) odgovarajuće administrativne mjere uključujući javne obavijesti i rasprave.

Federalna uprava će podnijeti prijedloge za proglašenje šuma koje su od vitalnog interesa za trajno gospodarenje šumama kao što je određeno u Šumarskom programu Federacije.

5.1.5. Šume krša i pošumljavanje

Član 42.

Šume krša i šumskog zemljišta će biti klasifikovane kao područja velike opasnosti od šumskih požara. Kantonalne uprave će naročito pažnju poklanjati provođenju svih mjera za prevenciju požara, kao što je uneseno u planove za zaštitu od šumskih požara i organizovat će službu za gašenje požara, specijalno opremljenu i obučenu za borbu protiv šumskih požara.

Finansiranje izrade šumskogospodarske osnove za državne šume na području krša vršit će se iz namjenskog fonda kantona.

Član 43.

Pošumljavanje krša, goleti i drugog šumskog zemljišta će biti urađeno prema planu za pošumljavanje a koji će naročito sadržavati sljedeće:

- a) površine koje će se pošumljavati, naziv šumsko-gospodarskog područja, gospodarska jedinica, broj odjela i oznaka odsjeka;
- b) sporazum vlasnika zemljišta ako je on potreban;
- c) analiza prirodnih karakteristika staništa, naročito u smislu tla i klimatskih uslova;
- d) izbor vrsta drveća, posebne karakteristike sadnica i opis razloga za njihov izbor;
- e) gustoća i način - tehnika sadnje;
- f) troškovi sadnje i troškovi održavanja pošumljenog područja - najmanje pet godina;
- g) procjena funkcija koje će tek zasađene šume da obavljaju u tim predjelima;
- h) mjere zaštite od požara.

Pošumljavanje poljoprivrednog zemljišta može se vršiti, po zahtjevu vlasnika zemljišta, zajedno sa planom za pošumljavanje iz stava 1. ovog člana. Pošumljavanje poljoprivrednog zemljišta vršit će se u skladu sa propisima o promjeni namjene korištenja poljoprivrednog zemljišta.

Za plantaže četinarara koje zauzimaju više od pet hektara zemljišta napraviti će se procjena okolišnog uticaja.

Kantonalno ministarstvo odobrava planove pošumljavanja uz pribavljeno mišljenje Federalne uprave.

Finansiranje pošumljavanja šumskog zemljišta treba da se obezbijedi iz namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona. Pošumljavanje područja krša, gdje će pošumljavanje imati visoko koristan uticaj na ekološke uslove i okoliš, će imati prioritet za finansijske podsticaje.

6. VLASNIŠTVO, UPRAVLJANJE, KATASTAR ŠUMA, ADMINISTRATIVNE I EKONOMSKE FUNKCIJE

6.1. Vlasništvo i katastar šuma

Član 44.

Šume i šumsko zemljište su u državnom vlasništvu (u daljem tekstu: državne šume) i vlasništvu fizičkih lica (u daljem tekstu: privatne šume).

Državne šume su u vlasništvu Federacije. U ostavarivanju prava po osnovu vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu Federaciju će zastupati Federalno ministarstvo-federalni ministar.

Privatne šume, u smislu ovog zakona, su sve šume i šumsko zemljište za koje fizičko ili pravno lice valjanim dokumentima iz zemljišne knjige i katastra nekretnina dokaže da je vlasnik šume.

Kantonalna šumsko-privredna društva i kantonalne uprave za privatne šume dužni su dostaviti Federalnoj upravi podatke radi vođenja katastra šuma najdalje do 31. marta tekuće godine obavještavati ga o svim nastalim promjenama u toku protekle godine koje su uticale na vođenje katastra.

Jedan primjerak izrađenog katastra Federalna uprava je dužna dostaviti Federalnom ministarstvu.

Ako kanton ili općina kupi šumu ili šumsko zemljište i na tom zemljištu podigne šumu, ili ako dobiju šumu ili šumsko zemljište kao poklon od bilo kog fizičkog ili pravnog lica nakon stupanja na snagu ovog zakona, te šume kantona ili općine postaju također državnim šumama.

Pravo vlasništva nad šumama i šumskim zemljištem ne može se steći njihovim korištenjem ili zauzimanjem bez obzira na period trajanja istog.

Federalni ministar će, uz pribavljeno mišljenje Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, donijeti propise koji se tiču klasifikacije vlasništva u svrhu statističke obrade ili planiranja u šumarstvu i propisati način vođenja katastra šuma za državne i privatne šume.

6.1.1. Promet šuma

Član 45.

Zabranjen je promet državnih šuma i šumskog zemljišta. Svaki promet državnih šuma i šumskog zemljišta u suprotnosti s odredbama ovog zakona je nezakonit i takav ugovor će biti nevažeći.

Izuzev od odredaba stava 1. ovog člana promet šuma i šumskog zemljišta može se vršiti samo u postupku arondacije i komasacije kao i putem zamjene uz prethodno pribavljenu saglasnost federalnog ministra koja se zasniva na mišljenju federalne uprave i kantonalne uprave.

Izuzev od odredaba stava 1. ovog člana, državne šume i šumsko zemljište, za koje je prethodno izdato odobrenje za krčenje u skladu s odredbama ovog zakona, može se prodati drugom pravnom ili fizičkom licu u svrhu koja je u skladu sa prostornim planom određenim odlukom Parlamenta Federacije. Sredstva dobijena prodajom državnih šuma i šumskog zemljišta prihod su namjenskog fonda Federacije 40% i namjenskog fonda kantona 60% i mogu se koristiti samo za kupovinu šuma i šumskog zemljišta i podizanje novih šuma.

Federacija ima pravo prvenstva za kupovinu privatnih šuma i šumskog zemljišta koje su Vlada Federacije, Federalno ministarstvo ili kantonalno ministarstvo proglasili zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom.

Osim u slučajevima iz stava 2. ovog člana, vlasnik šuma i šumskog i poljoprivrednog zemljišta koje graniči sa šumom i šumskim zemljištem koje se prodaje, će imati pravo prvenstva za kupovinu te šume ukoliko ta prodaja ne predstavlja smetnju u pogledu gospodarenja državnim šumama, a što se dokazuje mišljenjem Federalne uprave. Ako se ovo pravo prvenstva ne iskoristi onda pravo prvenstva za kupovinu pripada vlasniku čija je šuma najbliža šumi koja se prodaje.

Federalni ministar će donijeti propise koji se tiču procedura i vremenskih ograničenja za prodaju šuma, utvrditi pravo prvenstva za kupovinu i uslove za zamjenu šume.

6.1.2. Utvrđivanje granica državnih šuma**Član 46.**

Granice državnih šuma moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim biljegama.

Granice državnih šuma, koje nisu utvrđene, moraju se utvrditi u skladu sa Zakonom o premjeru i katastru nekretnina i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Utvrdene granice iz stava 2. ovog člana moraju se ucrtati na katastarskim planovima i provesti kroz katastarski operat organa nadležnog za geodetske poslove.

Poslove obilježavanja granica državnih šuma i održavanje graničnih znakova dužna su vršiti kantonalna šumsko-privredna društva.

Federalni ministar će propisati način obilježavanja granica državnih šuma, kao i vrstu i postavljanje graničnih znakova.

6.2. Upravljanje šumama**6.2.1. Upravljanje privatnim šumama****Član 47.**

Privatnim šumama upravljaju njihovi vlasnici u skladu sa ovim zakonom, podzakonskim propisima, propisima kantona i odredbama šumskogospodarske osnove. U finansiranju izrade šumskogospodarske osnove učestvuju vlasnici šuma proporcionalno površini po vlasniku i kantonalna ministarstva iz namjenskih fondova kantona.

Kantonalno ministarstvo putem kantonalne uprave obavlja stručne poslove u pogledu gospodarenja privatnim šumama, a može određene poslove prenijeti na kantonalno šumsko-privredno društvo. Prenošenje poslova vrši se uz obostranu saglasnost i reguliše se međusobnim ugovorom.

Pod poslovima iz stava 2. ovog člana podrazumjevaju se doznaka, primanje i premjeravanje, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova, čuvanje i zaštita šuma. Kantonalne uprave dužne su voditi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumsko-razvojnim planovima, šumskogospodarskom osnovom i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 28. februara tekuće godine.

Način i oblik vođenja registra evidencija iz stava 3. propisat će federalni ministar.

Ako za privatne šume nije izrađena šumskogospodarska osnova šumama se gospodari na osnovu godišnjeg plana gospodarenja koji donosi kantonalna uprava, ali najduže dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Za privatne šume projekat za izvođenje izrađuje i donosi kantonalna uprava ili pravno lice na koje su prenijeti stručni poslovi.

6.2.2. Upravljanje državnim šumama**Član 48.**

Državnim šumama i šumskim zemljištima upravljaju Federalna uprava i kantonalne uprave pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Federalna uprava i kantonalne uprave neće upravljati državnim šumama i šumskim zemljištem koje Vlada Federacije proglasi zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom pod uslovom da su te šume predate na upravljanje drugom pravnom licu.

Član 49.

Federalno ministarstvo (federalni ministar) ugovorom prenosi poslove gospodarenja šumama i šumskim zemljištem kantonalnim ministarstvima (kantonalnim ministrima).

Poslovi koje kantonalne uprave ustupaju kantonalnim šumsko-privrednim društvima u pogledu gospodarenja državnim šumama sastoje se naročito iz:

- donošenja šumskogospodarskih osnova;
- izrada projekata za izvođenje i njihova realizacija;
- održavanje i izgradnja šumske infrastrukture;
- promet šumskih drvnih sortimenata;
- izvršavanje programa i planova jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma;
- provođenje mjera integralne zaštite šuma;
- proizvodnja i promet šumskog sjemena i šumskog ukrasnog sadnog materijala;
- izvršavanje planova iskorištavanja sekundarnih šumskih proizvoda;
- realizacija planova razvoja šumarstva i mjera racionalizovanja u šumarstvu;
- sve ekonomske odgovornosti, koristi, zadaci i odluke;
- ostali poslovi koji se ugovorom ustupaju od strane kantonalne uprave.

Skupština kantona osnovat će jedno kantonalno šumsko-privredno društvo za područje kantona.

U sklopu kantonalnih šumsko-privrednih društava formiraju se niže organizacione jedinice za područje jedne ili više općina koje će obavljati poslove u pogledu gospodarenja državnim šumama u granicama jedne ili više gospodarskih jedinica.

Kantonalno ministarstvo (kantonalni ministar) će kantonalnom šumskom privrednom društvu ugovorom prenijeti poslove, zadatke i odgovornosti iz stava 2. ovog člana.

Kantonalna šumsko-privredna društva dužna su voditi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumsko-razvojnim planovima, šumskogospodarskom osnovom i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 28. februara tekuće godine.

Način i oblik vođenja registra evidencija iz stava 6. ovog člana propisat će federalni ministar.

Kantonalno ministarstvo (kantonalni ministar) će prekinuti ugovor iz stava 5. ovog člana ako kantonalno šumsko-privredno društvo:

- u roku od tri godine, od dana osnivanja, ne izradi šumskogospodarsku osnovu;
- ne gospodari šumama u skladu sa šumskogospodarskom osnovom i ako ne izvršava obaveze koje proizlaze iz ovog zakona;
- redovno i u datim rokovima na izvještava kantonalnu upravu o svim relevantnim podacima shodno odredbama ovog zakona i ne dostavi podatke koje zatraži kantonalna uprava, a koji su od važnosti za sagledavanje stanja u pogledu gospodarenja šumama;
- izvrši više od 5% radova na sječi šume i izvlačenju sortimenata predviđenih projektom za izvođenje koje ne može izvršiti svojim kapacitetima bez licitacije.

Za direktora kantonalnog šumsko-privrednog društva može se postaviti lice koje ima završen šumarski fakultet i najmanje pet godina radnog iskustva u struci, a za rukovodioca niže organizacione jedinice lice koje ima završen šumarski fakultet sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

6.2.3. Prava trećih lica**Član 50.**

Prava trećih lica na šumu i šumsko zemljište će se poštovati ako se područje koristilo u periodu od zadnjih trideset godina. Starija utvrđena prava trećih lica na šumu će biti poništena, ako nisu bila korištena u zadnjih trideset godina.

Prava trećih lica mogu biti otkupljena za odgovarajuću novčanu naknadu, nakon zahtjeva vlasnika šume.

Zabranjeno je utvrđivati nova ili širiti postojeća prava trećih lica na šumu osim ako je to u skladu sa kantonalnim šumsko-razvojnim planom.

6.2.4. Zaštita susjednih parcela

Član 51.

Prilikom gospodarenja šumom, vlasnik ili korisnik šume treba da vodi dužnu pažnju o susjednim parcelama.

Ako vlasnik šume, u procesu gospodarenja šumom, na neki način vrši uticaj na susjedne parcele, vlasnik šume je obavezan da traži saglasnost vlasnika susjedne parcele prije nego započne tu aktivnost. Ako se ne može doći do sporazuma, kantonalno ministarstvo će odlučiti o tome da li se ta aktivnost može provesti, u kom obliku, a naknada će se utvrditi sporazumno ili putem nadležnog suda.

6.2.5. Korištenje parcela trećih lica

Član 52.

Vlasnik, odnosno nosilac prava gospodarenja na zemljištu, dužan je da dozvoli privremeni prijevoz (prinudni put) ili smještaj šumskih proizvoda sa susjednih parcela na svom zemljištu ako to nije moguće izvršiti na drugi način, ili ako bi drugi način bio nesrazmjerno skuplji.

Korisnik prinudnog puta ili smještaja proizvoda dužan je da vlasniku, odnosno korisniku zemljišta, plati naknadu za to korištenje.

Ako je zbog izgradnje šumske transportne infrastrukture neophodno koristiti parcele trećih lica izvršit će se eksproprijacija takvih parcela uz tržišnu naknadu. Od drugih vlasnika šume i ostalih pravnih ili fizičkih lica koja imaju koristi od ovakve infrastrukture, može se zahtijevati da učestvuju u troškovima izgradnje i održavanja u skladu sa koristima koje će imati od toga.

Rješenje o ustanovljavanju prinudnog puta i o naknadi donosi, na zahtjev zainteresovanog lica, kantonalno ministarstvo.

Žalba protiv rješenja o ustanovljavanju služnosti ne zadržava izvršenje rješenja.

Nezadovoljna stranka može u roku od 30 dana od dana prijema rješenja, podnijeti prijedlog da nadležni sud utvrdi naknadu.

6.3. Stručni i organizacijski zahtjevi

6.3.1. Stručni zahtjevi

Član 53.

Kantonalna šumsko-privredna društva, kantoni i vlasnici privatnih šuma dužni su u potpunosti obezbijediti implementaciju stručnih zahtjeva koji su određeni ovim zakonom i podzakonskim propisima.

U gospodarskim jedinicama sa preko 2.000 hektara šuma i šumskog zemljišta poslove u pogledu gospodarenja šumama obavljat će diplomirani inženjeri šumarstva sa stručnim ispitom iz oblasti šumarstva.

Stručni ispit iz oblasti šumarstva mogu polagati samo kandidati sa diplomom šumarskog fakulteta VII/1 stepena obrazovanja i sa najmanje dvije godine iskustva na terenu u gospodarenju šumom.

Federalni ministar će donijeti program za polaganje stručnog ispita iz oblasti šumarstva.

Polaganja stručnog šumarskog ispita oslobođeni su diplomirani inženjeri sa više od deset godina radnog iskustva, specijalisti, magistri i doktori šumarskih nauka.

6.3.2. Čuvanje šuma

Član 54.

Kantonalne uprave dužne su obezbijediti neposrednu zaštitu šuma - čuvanje šuma od bespravnog prisvajanja i korištenja, šumskih požara i drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina kao i drugih protivzakonitih radnji, putem organizovane čuvarske službe (čuvari šuma) po određenim čuvarskim reonima.

Čuvarsku službu obavljaju stručna lica koja za to ovlasti kantonalna uprava. Čuvari šume mogu biti lica koja su završila srednju šumarsku školu III i IV stepen, koja ispunjavaju uslove za nošenje oružja i druge uslove za obavljanje javne službe čuvara šuma.

Čuvari šuma službu obavljaju u uniformi, moraju biti naoružani i moraju posjedovati dokument - legitimaciju čuvara šuma kojim potvrđuju status čuvara šuma. Legitimaciju imaju i druga stručna lica koja imaju ovlaštenje za poslove zaštite šuma.

Dužnosti čuvara šuma su da:

- čuva šumu od šumskih požara, na način kako je utvrđeno ovim zakonom i planovima zaštite šuma od požara;
- čuva šumu od bespravnog zauzimanja i korištenja, od bespravnih sječa i krađe šumskih proizvoda, sprječava bespravnu izgradnju u šumi i na šumskim zemljištima;
- prati pojave i kretanje biljnih bolesti i štetočina i štete nanesene šumi od divljači;
- preduzima mjere održavanja šumskog reda i na sprečavanju oštećivanja stabala i podmlatka prilikom izvođenja sječa i izvlačenje šumskih sortimenata;
- sprečava nezakonito pokretanje drveta iz šume, ubiranje i sakupljanje sekundarnih proizvoda i stavljanje istih u promet;
- zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih sortimenata;
- pregleda porijeklo drveta na pilanama i na svim drugim mjestima gdje se drvo drži;
- preduzima mjere da se šumski putevi i vlake redovno održavaju i sprječava izgradnju neprojektovanih vlakova;
- sprječava istresanje i deponovanje smeća i drugog otpada u šumu i uništavanje graničnih znakova;
- legitimise sva lica zatečena u vršenju prekršajnih radnji po ovom zakonu i krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takva djela, ako se ne može utvrditi identitet tih lica na drugi način;
- obavještava nadležne službe u kantonu, Policijsku upravu i šumarsku inspekciju o svim zapaženim nepravilnostima.

U slučajevima iz stava 4. ovog člana svako lice je dužno da na zahtjev čuvara šuma pokaže lične isprave kojim se utvrđuju njegov identitet i isprave za drvo i ostale proizvode koje prijevozi, kao i da omogući pregled vozila, drugih sredstava prijevoza, prtljaga i mjesto i prostore gdje su šumski proizvodi smješteni.

Federalni ministar će propisati zadatke čuvara šuma, način izvršavanja zadataka, oblik i sadržaj legitimacije čuvara šuma i kriterije za utvrđivanje veličine čuvarskog reona.

6.3.3. Povezivanje vlasnika šuma

Član 55.

Kantonalna uprava će obezbijediti finansijsku i stručnu pomoć za uspostavljanje i funkcionisanje raznih oblika povezivanja vlasnika šuma tamo gdje, zbog male površine šumskih parcela, rascjepkanosti ili razdijeljenosti parcela različitih vlasnika, nije moguće trajno i efikasno gospodariti šumama.

7. ŠUMARSKE INSTITUCIJE**7.1. Federalna uprava****7.1.1. Osnivanje****Član 56.**

Ovim zakonom osniva se Federalna uprava za šumarstvo. Federalna uprava je u sastavu Federalnog ministarstva. Sjedište Federalne uprave za šumarstvo je u Sarajevu.

7.1.2. Poslovi Federalne uprave**Član 57.**

Federalna uprava obavlja slijedeće poslove:

- a) prikuplja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma, uključujući inventuru svih šuma, ustanovljava i vodi katastar šuma i šumskog zemljišta i katastar šumske infrastrukture u državnom vlasništvu;
- b) priprema nacrt Šumarskog programa Federacije i podnosi ga Federalnom ministarstvu;
- c) utvrđuje i prati dinamiku izrade šumskogospodarskih osnova;
- d) pruža stručnu pomoć za izradu šumskogospodarskih osnova za šumskogospodarska područja i gospodarske jedinice;
- e) izrađuje plan i program za proširenu biološku reprodukciju šuma i programe i planove za pošumljavanje krša i goleti;
- f) utvrđuje i vodi registar i evidenciju objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i proizvođača šumskog i ukrasnog drveća i grmlja u Federaciji;
- g) vrši stručne poslove u vezi proizvodnje šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala koji proizlaze iz odredaba ovog zakona i propisa iz oblasti o sjemenu i sadnom materijalu i izdaje potrebnu dokumentaciju o zdravstvenom stanju i kvalitetu šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;
- h) prati zdravstveno stanje šuma, obavlja poslove izvještajno-prognozne službe i prati stanje i stepen oštećenosti šuma;
- i) izrađuje programe integralne zaštite šuma i planove protivpožarne zaštite;
- j) izrađuje podloge za programe razvoja šumarstva i lovstva i obezbjeđuje podatke za potrebe prostornih planova uz primjenu tehničkih normativa iz oblasti šumarstva;
- k) prati ekonomsko stanje šumarstva na osnovu podataka dobivenih od strane kantonalnih uprava, redovno podnosi izvještaj o cijenama i kvalitetu šumskih drvnih sortimenata i sekundarnih šumskih proizvoda i upoznaje javnost o stanju šuma i razvoju šumarstva i izdaje prigodne stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;
- l) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva koji se finansiraju ili sufinansiraju iz namjenskog fonda Federacije uz prethodno pribavljenu saglasnost Federalnog ministarstva;
- m) priprema i sprovodi naučno - istraživačke djelatnosti i transfer znanja iz oblasti šumarstva i lovstva;
- n) priprema stručna mišljenja za formiranje i reviziju šumskogospodarskih područja;
- o) priprema i daje mišljenja za proglašavanje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom;
- p) organizuje savjetovanja i pruža stručnu pomoć kantonalnim upravama i kantonalnim šumsko-privrednim društvima;
- q) razvija međuentitetsku saradnju iz oblasti šumarstva i lovstva;

- r) sprovodi i primjenjuje međunarodne konvencije i standarde iz oblasti šumarstva i lovstva;
- s) utvrđuje i sprovodi strategiju borbe protiv korupcije u saradnji sa kantonalnim upravama.

Federalna uprava će pripremati godišnje planove rada, finansijske planove i izvještaje o izvršenim radovima i iste, putem Federalnog ministarstva, dostaviti Vladi Federacije.

7.2. Kantonalne institucije**7.2.1. Izvršenje dužnosti kantona****Član 58.**

Kantoni će provesti svoje zadatke, kao što je navedeno u ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, putem kantonalnog ministarstva i kantonalne uprave pri kantonalnom ministarstvu. Kantonalne uprave mogu formirati svoje organizacione jedinice po općinama koje će obavljati poslove predviđene članom 47. ovog zakona.

7.2.2. Poslovi kantonalne uprave**Član 59.**

Kantonalna uprava obavlja slijedeće poslove:

- a) prikuplja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma i vodi katastar šuma i šumskog zemljišta na području kantona;
- b) priprema kantonalni šumsko-razvojni plan i podnosi ga kantonalnom ministarstvu;
- c) prati dinamiku poslova na izradi šumskogospodarskih osnova i njihovu realizaciju;
- d) vodi evidenciju objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i proizvođača šumskog i ukrasnog drveća i grmlja;
- e) obavlja poslove izvještajno-dojavne službe i prati stanje i stepen oštećenosti šuma i o tome obavještava Federalnu upravu;
- f) obezbjeđuje neposrednu zaštitu šuma putem čuvarske službe;
- g) ustupa poslove kantonalnom šumsko-privrednom društvu u pogledu gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u državnom vlasništvu i prati izvršenje ugovorenih obaveza;
- h) prati realizaciju programa integralne zaštite šuma;
- i) usaglašava šumskogospodarske osnove sa prostornim planovima, vodoprivrednim osnovama, lovno-privrednim osnovama, evidencijama koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno - historijskog i prirodnog naslijeđa i federalnim programom upravljanja mineralnim sirovinama i planovima upravljanja s pojedinim mineralnim sirovinama;
- j) daje mišljenje na šumskogospodarske osnove;
- k) prati ekonomsko stanje šumarstva na području kantona i podatke dostavlja Federalnoj upravi;
- l) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva koji se finansiraju ili sufinansiraju iz namjenskog fonda kantona;
- m) učestvuje u izradi stručnog mišljenja za formiranje ili reviziju šumskogospodarskih područja;
- n) priprema i daje mišljenje za proglašenje zaštitnih i šuma sa posebnom namjenom na način propisan ovim zakonom;
- o) sprovodi programe i podstiče naučno-istraživačku djelatnost, organizuje savjetovanja i pruža stručnu pomoć kantonalnom šumsko-privrednom društvu;
- p) izrađuje planove za izgradnju i održavanje šumskih cesta i zaštitu izvorišta i vodotoka unutar šumskih resursa uz saglasnost nadležnog organa za poslove vodoprivrede;
- q) prati provođenje primjene jedinstvenih cijena šumskih proizvoda;

- r) upoznaje javnost sa stanjem šuma i izdaje odgovarajuće stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;
- s) izrađuje godišnji plan rada, finansijski plan i godišnji izvještaj i iste dostavlja kantonalnom ministarstvu;
- t) obavlja i druge poslove i zadatke koji proizlaze iz ovog zakona ili po zahtjevu kantonalnog ministarstva.

Kantoni će donijeti propise o upravljanju i korištenju sredstava namjenskih fondova kantona. Sredstva namjenskih fondova kantona mogu biti korištena samo za izvršenje zadataka koji su u skladu sa ovim zakonom dati kantonima i za mjere koje su slične namjeni korištenja sredstava namjenskog fonda Federacije.

Kantonalna uprava dostavlja Federalnoj upravi sve potrebne podatke u cilju sagledavanja stanja šumarstva u Federaciji.

8. FINANSIRANJE

Član 60.

Prihodi namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona su:

- a) naknada za korištenje opće korisnih funkcija šume;
- b) sredstva za proširenu biološku reprodukciju šuma;
- c) naknade iz člana 4. stav 9., člana 19. stav 8., člana 26. st. 3. i 4. i člana 45. stav 3.;
- d) donacije, krediti, pokloni i drugi izvori.

Naknade iz stava 1. tačka a) ovog člana će plaćati sva pravna lica koja obavljaju privrednu djelatnost na teritoriji Federacije u visini 0,1% njihovog ukupnog prihoda osim kantonalnih šumsko-privrednih društava iz člana 27. ovog zakona.

Kantonalna šumsko-privredna društva će plaćati naknadu iz stava 1. tačka b) ovog člana, u skladu sa članom 27. ovog zakona, u visini koja neće biti manja od 3% od vrijednosti prihoda ostvarenih od prodaje drveta i prodaje sekundarnih šumskih proizvoda. Vlada Federacije može na osnovu ekonomske analize kantonalnih šumsko-privrednih društava, koju će izrađivati Federalna uprava i na osnovu podataka iz šumskogospodarskih osnova, odrediti da trebaju određena kantonalna šumsko-privredna društva plaćati naknade u višem procentu.

Naknade iz st. 2. i 3. ovog člana se uplaćuju polugodišnje i po završnom godišnjem računovodstvenom izvještaju, u iznosu od 20% na poseban račun namjenskog fonda Federacije koji se vodi kod Federalne uprave i 80% na poseban račun namjenskog fonda kantona koji se vodi kod nadležne kantonalne uprave na čijem području je pravno lice registrovano.

Uplate će se vršiti u skladu sa posebnim propisom Federalnog ministarstva finansija.

Finansijska policija i federalna odnosno kantonalna šumarska inspekcija vrši kontrolu obračuna i plaćanja iz stava 5. ovog člana. Ako obveznik plaćanja naknade ne obračuna ili ne uplati naknadu iz stava 1. ovog člana, naknada će se naknadno obračunati i naplatiti iz sredstava obveznika.

Federalni ministar u sporazumu sa federalnim ministrom finansija će propisati oblik i sadržaj obrasca za obračun naknada iz st. 2. i 3. ovog člana.

Član 61.

Iz namjenskog fonda Federacije finansirat će se slijedeći poslovi:

- a) po naredbi šumarskog inspektora, mjere zaštite i pošumljavanja, ako ih odgovorna lica nisu izvršila s tim da će se utrošena sredstva vratiti u namjenski fond Federacije od strane odgovornog lica;
- b) naknada za zaštitne šume i šume sa posebnom namjenom koje je proglasila Vlada Federacije ili Federalno ministarstvo prema odredbama ovog zakona;
- c) naučna istraživanja, stručne ekspertize.

Iz namjenskog fonda kantona finansirat će se rad čuvarske službe.

Iz namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona zajednički će se finansirati:

- a) pošumljavanje krša i goleti;
- b) obnova šuma kao posljedica elementarne nepogode;
- c) naučno-istraživački rad.

Iz namjenskog fonda Federacije i namjenskih fondova kantona uz saglasnost federalnog i kantonalnih ministara finansirati će se:

- a) gradnja šumskih puteva prvenstveno radi sprovođenja šumsko-uzgojnih i zaštitnih mjera;
- b) određene šumsko-uzgojne i zaštitne mjere;
- c) rasadnička proizvodnja.

Prijave za finansiranje i sufinansiranje aktivnosti iz st. 3. i 4. ovog člana će biti poslate Federalnoj upravi koji će pripremiti program podsticaja za šumarstvo i dostaviti ga Federalnom ministarstvu na usvajanje. Prilikom pripreme programa, Federalna uprava će poštovati operativni dio Šumarskog programa Federacije, dostupna sredstva u pojedinačnoj godini i kriterije propisane od strane federalnog ministra.

Član 62.

Iz namjenskog fonda kantona izdvaja se prihod za razvoj nerazvijenih dijelova općine u visini 2% od ostvarenog prihoda prodajom drvnih sortimenata i vrijednosti drveta upotrijebljenog za vlastite potrebe kao i prihoda ostvarenih prodajom sekundarnih šumskih proizvoda koje je kantonalno šumsko-privredno društvo ostvarilo na području te općine.

Sredstva iz stava 1. ovog člana se uplaćuju na poseban račun za razvoj nerazvijenih dijelova općine.

9. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 63.

Federalno ministarstvo vrši nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona koji su ovim zakonom stavljeni u nadležnost Federacije, kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Federalno ministarstvo vrši i nadzor nad kantonalnim ministarstvima u dijelu izvršenja federalne politike u oblasti očuvanja i zaštite šuma, planiranja i upravljanja šumama i finansiranja obnove i unapređenja šuma na teritoriji Federacije.

Kantonalna ministarstva vrše upravni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona koji su ovim zakonom stavljeni u nadležnost kantona kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja, a stavljeni su u nadležnost kantona.

Član 64.

Poslove šumarske inspekcije, prema ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, obavljaju federalni šumarski inspektori, federalni granični šumarski inspektori i kantonalni šumarski inspektori.

Federalna šumarska inspekcija može neposredno obaviti poslove iz nadležnosti kantonalne šumarske inspekcije, kada ocijeni da se na drugi način ne mogu provesti odredbe ovog zakona ili drugih propisa donesenih na osnovu ovog zakona, a nadležna kantonalna šumarska inspekcija nije obavila inspeksijski nadzor u za to naloženom roku ili nije završila postupak u roku.

Kantonalni šumarski inspektor može po ovlaštenju i nalogu federalne šumarske inspekcije, izvršiti inspeksijski nadzor iz nadležnosti federalne šumarske inspekcije.

Član 65.

Za federalnog šumarskog inspektora i federalnog graničnog šumarskog inspektora može se postaviti lice koje pored određenih uvjeta propisanih Zakonom, ispunjava i slijedeće uslove:

- a) ima visoku stručnu spremu šumarske struke;
- b) ima položen stručni ispit za rad u organima uprave;
- c) ima najmanje pet godina radnog staža u struci i položen stručni ispit.

Za kantonalnog šumarskog inspektora može se postaviti lice koje, pored općih uvjeta, ispunjava i posebne uvjete iz tač. a) i b) stav 1. ovog člana, te ima najmanje tri godine radnog iskustva i položen stručni ispit.

Član 66.

Pored ovlaštenja i dužnosti određenih posebnim zakonom, šumarski inspektor je ovlašten i dužan da:

- a) pregleda šumskogospodarske osnove, godišnje planove gospodarenja, šumsko-razvojne planove i programe, izvedbene projekte, planove proste i proširene biološke reprodukcije šuma i planove zaštite šuma, njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
- b) traži da mu se stavi na raspolaganje i pregleda svu dokumentaciju i informacije potrebne za inspekcijski pregled;
- c) pregleda sve šumske radove, objekte, uređaje, pilane, kao i sva mjesta gdje se drvo sječe, smješta, preraduje, izvozi iz šume ili stavlja u promet;
- d) kontroliše i prati primjenu standarda iz oblasti šumarstva;
- e) privremeno obustavi sječe i sve druge radnje koje nisu u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva do konačne odluke nadležnog organa;
- f) pregleda odabiranje i doznaku stabala za sječu;
- g) zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih sortimenata;
- h) pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni šumskogospodarskim osnovama, šumskim planovima i programima i projektima za izvođenje;
- i) u hitnim slučajevima u kojima bi nastupila šteta po opći interes, na licu mjesta i rješenjem naređuje obustavu rada i sprovođenje mjera za sprečavanje šteta;
- j) privremeno oduzima bespravno posječeno drvo i nezakonito stavljeno u promet drvo i sekundarne šumske proizvode, kao i predmete kojima su izvršene nezakonite radnje;
- k) pregleda kako se sprovodi utvrđivanje zdravstvenog stanja šuma i mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina i naredi otklanjanje nedostataka i provođenje mjera, ako se utvrdi da se pravna lica koja gospodare državnim šumama i vlasnici šuma ne pridržavaju propisa i mjera zdravstvene zaštite;
- l) pregleda planove zaštite šuma od požara i sprovođenje predviđenih mjera i naredi otklanjanje nedostataka;
- m) pregleda sprovođenje mjera na zaštiti šuma i šumskih zemljišta od protivpravnog prisvajanja i korištenja i bespravne izgradnje objekata;
- n) vrši nadzor nad sprovođenjem propisa o proizvodnji i prometu šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;
- o) vrši nadzor sprovođenja drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;
- p) prikuplja potrebne podatke i obavještenja od odgovornih lica, svjedoka, vještaka i drugih lica kada je to potrebno za vršenje nadzora;
- q) pokreće i vodi inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti kao i po zahtjevu svih pravnih i fizičkih lica i da o

konstatovanom stanju i poduzetim mjerama pismeno obavijesti podnosioca zahtjeva;

- r) upoznaje javnost sa konstatovanim stanjem šuma i o preduzetim mjerama na otklanjanju nedostataka;
- s) sarađuje sa inspekcijskim organima iz drugih oblasti, pravosudnim organima i organima policije;
- t) preduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim zakonom i drugim propisima;

Kantonalni inspektori su, pored navedenog, dužni da u određenim rokovima i na propisan način dostavljaju izvještaje i potrebne podatke federalnom šumarskom inspektoratu.

Član 67.

Ako šumarski inspektor prilikom vršenja inspekcijskog nadzora ustanovi da propis nije primijenjen ili da je nepravilno primijenjen donijet će rješenje kojim će naložiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i odrediti rok u kome se one moraju otkloniti.

Protiv rješenja federalnog šumarskog inspektora i federalnog graničnog šumarskog inspektora može se izjaviti žalba federalnom ministru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Rješenje o žalbi iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

Žalba na rješenje iz stava 3. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Protiv rješenja kantonalnog šumarskog inspektora može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba na rješenje iz stava 5. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Šumarski inspektor koji je donio rješenje i organ kome je žalba izjavljena mogu, na obrazloženje žalioaca, odložiti izvršenje naloženih mjera, ako žalilac učini vjerovatnim da bi usljed izvršenja tih mjera bili ugroženi životi i zdravlje ljudi, nastupila znatna materijalna šteta koja se na drugi način ne može otkloniti, a odlaganje se ne protivi općem interesu.

Član 68.

Federalni šumarski inspektori i kantonalni šumarski inspektori imaju službenu legitimaciju kojom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlaštenja, a federalni granični šumarski inspektor ima znak federalnog graničnog šumarskog inspektora.

Federalni granični šumarski inspektor obavezan je tokom službe nositi službenu odjeću.

10. KAZNE ODREDBE

Član 69.

Novčanom kaznom od 5.000 KM do 25.000 KM kaznit će se za privredni prijestup pravno lice ako:

- 1) izvrši ili dozvoli krčenje šume prije nego se izda dozvola za krčenje (član. 4. stav 1.);
- 2) u šumi ili njenoj blizini podigne ili dozvoli podizanje objekata suprotno odredbama člana 5. stav 2.;
- 3) ne izradi planove zaštite šuma od požara (član 6. stav 6.);
- 4) u šumi vrši upotrebu hemijskih sredstava suprotno odredbama člana 7. st. 1. i 3.;
- 5) vrši ili dozvoli iskorišćavanje sekundarnih šumskih proizvoda suprotno odredbama člana 9. st. 1. i 3.;
- 6) izgradi šumski put suprotno odredbama člana 13. stav 4.;
- 7) gospodari šumama bez šumskogospodarske osnove i projekta za izvođenje ili godišnjeg plana gospodarenja (član 20. st. 1. i 3.);

- 8) prekorači ukupan obim sječa predviđen šumskogospodarskom osnovom za uređajni period (član 20. stav 4.);
 - 9) prije isteka važeće šumskogospodarske osnove ne izradi novu šumskogospodarsku osnovu (član 20. stav 7.)
 - 10) izradi šumskogospodarsku osnovu a da ne ispunjava uslove iz člana 20. stav 8.;
 - 11) donese šumskogospodarsku osnovu bez prethodno pribavljene saglasnosti Federalnog ministarstva (član 20. stav 9.);
 - 12) ne izvrši otklanjanje grešaka i nedostataka šumskogospodarske osnove (član 20. stav 10.);
 - 13) izradi šumskogospodarsku osnovu suprotno odredbama člana 20. stav 12.;
 - 14) izradi projekat za izvođenje suprotno odredbama člana 22. stav 2.;
 - 15) ne izradi i ne donese projekat za izvođenje i ne odredi lice za realizaciju projekta (član 22. st. 4. i 7.);
 - 16) vrši sječu šume prije odabiranja i doznake stabala (član 24. stav 1.);
 - 17) ne izdvoji i ne koristi sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju šuma shodno odredbama člana. 25. stav 1. i člana 26. st. 1. i 2.;
 - 18) ne izdvoji sredstva za proširenu biološku reprodukciju šuma (član 27.);
 - 19) ne izradi plan šumsko-uzgojnih radova (član 28. stav 1.).
- Za privredni prijestup iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 2.500 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 70.

Novčanom kaznom od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za privredni prijestup kantonalno šumsko-privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

- 1) loži ili dozvoli loženje vatre suprotno odredbama člana 6. stav 1.;
- 2) odlaže ili dozvoli odlaganje smeća i zagađujućih tvari u šumi (član 7. stav 4.);
- 3) vrši ili dozvoli uzgoj divljači u šumi suprotno odredbama člana 11. st 1. i 2.;
- 4) ne prati zdravstveno stanje šuma (član 12. stav 1.);
- 5) izgradi šumsku infrastrukturu suprotno odredbama člana 13. stav 3.;
- 6) ne izvrši planirane šumsko - uzgojne radove (član 28. stav 2.);
- 7) angažuje zaposlenike suprotno odredbama člana 30. stav 1.;
- 8) vrši čiste sječe ili pustošenje šuma (član 31. stav 1.);
- 9) koristi šumsko sjeme suprotno odredbama člana 33. st. 1., 2. i 3.;
- 10) ne izvrši sanitarne sječe i radnje iz člana 35. st. 1. i 3.;
- 11) vrši promet šuma i šumskog zemljišta suprotno odredbama člana 45. st. 1. i 3.;
- 12) ne pokrene poslove za utvrđivanje granica državnih šuma i ne izvrši obilježavanje granica (član 46. st. 2. i 4.);
- 13) ne izvrši obavezu iz člana 60. st. 2., 3. i 4.;
- 14) ako ne uskladi poslovanje sa odredbama ovog zakona (član 78. stav 1.).

Za privredni prijestup iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM odgovorno lice u pravnom licu.

Član 71.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj kantonalno šumsko-privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

- 1) u roku od dvije godine zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno ili ne izvrši njegovo pošumljavanje (član 4. stav 8.);
- 2) ne obezbijedi dežurnu čuvarsku službu u dane praznika (član 6. stav 4.);
- 3) vrši ili dozvoli pašu, žirenje, brst, kresanje lisnika, ne odredi i ne obilježi puteve za progon stoke (član 8. st. 1. i 3.);
- 4) vrši ili dozvoli sječu pančićeve omorike, tise, lijeske mečije, planinskog javora, planinskog bora, zelene johe, munike i zanovijeti (član 10. stav 2.);
- 5) odobri korišćenje šumskih puteva suprotno odredbama člana 14. stav 3. i ne postavi i ne održava znakove (član 14. stav 5.);
- 6) u roku od dvije godine ne izvrši radove predviđene projektom za izvođenje i ne vodi registar projekata (član 22. st. 3. i 9.);
- 7) ne prijavi sječu nadležnom šumarskom inspektoratu u određenom roku i ne otkloni štete na zemljištu (član 23. st. 1. i 2.);
- 8) ne izvrši tehnički prijem šumsko - uzgojnih radova u određenom roku, ne izvrši prijem odjela poslije sječe, ne otkloni nedostatke utvrđene zapisnikom komisije i ne imenuje komisiju na način propisan ovim zakonom (član 29. st. 3., 4. i 6.);
- 9) posiječe (ili dozvoli) ili prisvoji (ili dozvoli) protivpravno bruto masu do 2m³;
- 10) ne obezbijedi mjere zaštite u skladu sa odredbama člana 30. stav 2.;
- 11) ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne ucrta na karti i obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (član 32. st. 1. i 3.);
- 12) uvozi reprodukcioni materijal bez dozvole (član 33. stav 3.);
- 13) ne izradi plan u skladu sa članom 36. stav 1.;
- 14) kreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo koje nije žigosano i snabdjeveno otpremnim iskazom (član 37. stav 1.);
- 15) stavlja u promet sekundarne šumske proizvode bez odobrenja (član 37. stav 3.);
- 16) izvrši ili dozvoli sječu na uzurpiranom zemljištu, ne izvrši zapljenu drveta i stavlja drvo u promet, suprotno odredbama člana 37. st. 5. i 8.;
- 17) ne gospodari zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i ne obilježi zaštitne šume i šume sa posebnom namjenom vidljivim znakovima (član 38. st. 1. i 5.);
- 18) ne provede preventivne mjere i ne organizuje službu za gašenje požara na kršu (član 42. stav 1.);
- 19) vrši pošumljavanje poljoprivrednog zemljišta suprotno propisima o promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta i podiže četinarske plantaže bez procjene okolišnog uticaja (član 43. st. 2. i 3.);
- 20) ne dostavi podatke za vođenje katastra šuma i primjerak katastra Federalnom ministarstvu (član 44. stav 4.);
- 21) sredstva dobijena prodajom šuma ne uplaćuje u namjenski fond Federacije (član 45 stav 3.);
- 22) ne vodi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumskorazvojnim planovima, šumskogospodarskom osnovom i projektima za izvođenje i ne evidentira ih u predviđenom roku (član 49. st. 4. i 7.);
- 23) ne obezbijedi neposredno čuvanje šuma - čuvarska služba (član 54. stav 1.);
- 24) za čuvare šume postavi lice koje ne ispunjava uslove po članu 54. stav 2. i ako čuvari šuma obavljaju dužnost suprotno odredbama člana 54. stav 4.;

- 25) ne vrši uplatu sredstava u prihode namjenskih fondova za šumarstvo (član 60. st. 2., 3. i 4.);
- 26) u određenom roku ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (član 67. stav 1.).
- Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u visini od 300 KM do 1.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 72.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac ako:

- 1) vrši izgradnju zgrada i drugih objekata suprotno odredbama člana 5. st. 1., 2. i 3.;
- 2) loži vatru suprotno odredbama člana 6. stav 1.;
- 3) u šumi odlaže smeće i zagađujuće tvari (član 7. stav 4.);
- 4) pušta stoku na pašu, žirenje i na pojila bez nadzora čobana i mimo utvrđenih puteva (član 8. st. 2. i 3.);
- 5) vrši sječu stabala pančićeve omorike, tise, lijeske mečije, planinskog javora, planinskog bora, zelene johe, munike i zanovjeti (član 10. stav 2.);
- 6) vrši kretanje motornim vozilima u šumama i na šumskim zemljištima suprotno odredbama člana 14.;
- 7) u šumama vrši radnje suprotno odredbama člana 15. stav 2.;
- 8) vrši šumsko-uzgojne radove i sječu šume suprotno odredbama člana 22. stav 6.;
- 9) vrši sječu bez prethodno izdatog rješenja i doznake (član 23. stav 5.);
- 10) ne izvrši uplatu sredstava za reprodukciju šuma (član 26. stav 4.);
- 11) ne izvrši sanitarnu sječu i ne održava šumski red (član 35. st. 1. i 3. tačka d.);
- 12) otprema iz šume ili stavlja u promet drvo bez žigosanja i otpremnog iskaza (član 37. stav 1.);
- 13) stavlja u promet sekundarne šumske proizvode bez odobrenja (član 37. stav 3.);
- 14) vrši sječu bez doznake i na zauzetoj šumi (član 37. stav 5.);
- 15) ne učestvuje u finansiranju izrade šumsko-gospodarske osnove (član 47. stav 1.);
- 16) nanosi štetu susjednim parcelama (član 51. stav 1.);
- 17) na zahtjev čuvara šuma ne pokaže lične isprave ili isprave za šumske proizvode (član 54. stav 5.);
- 18) ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (član 67. stav 1.).

11. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 73.

Danom stupanja na snagu ovog zakona, Federaciji i kantonima daju se na upravljanje i gospodarenje sve državne šume i šumska zemljišta koja se nalaze na teritoriji Federacije.

Pravo upravljanja i gospodarenja iz stava 1. ovog člana, Federacija i kantoni će ostvarivati preko Federalnog ministarstva i Federalne uprave, odnosno kantonalnih ministarstava i kantonalnih uprava.

Federalna uprava i kantonalne uprave će početi sa radom najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Poslove Federalne uprave i kantonalnih uprava koji su predviđeni ovim zakonom, do njihovog konstituisanja i obezbjeđenja uslova za rad, obavljat će Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva.

Član 74.

Kantonalna šumsko-privredna društva su dužna da u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona donesu

šumskogospodarske osnove za državne šume u granicama šumskogospodarskih područja i gospodarskih jedinica.

Do donošenja šumskogospodarskih osnova državnim šumama u granicama šumskogospodarskih područja i gospodarskih jedinica gospodariće se na osnovu godišnjih planova gospodarenja. kantonalna šumsko-privredna društva su dužna godišnje planove gospodarenja za narednu godinu dostaviti Federalnom ministarstvu najkasnije do 15. novembra tekuće godine u svrhu izdavanja saglasnosti.

Član 75.

Za privatne šume kantonalne uprave su dužne izraditi šumskogospodarske osnove u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Do donošenja osnova privatnim šumama se gospodari na osnovu godišnjih planova gospodarenja.

Član 76.

Federalna uprava dužna je u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona izraditi nacrt Šumarskog programa Federacije i dostaviti ga Federalnom ministarstvu u cilju donošenja programa u skladu sa članom 17. ovog zakona.

Kantonalne uprave dužne su izraditi kantonalne šumskogospodarske planove u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona i iste dostaviti kantonalnim ministarstvima.

Član 77.

Kantoni su dužni da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona osnuju kantonalna šumsko-privredna društva u skladu sa odredbama člana 49. ovog zakona.

Kantonalne uprave dužne su prenijeti poslove gospodarenja državnim šumama kantonalnim šumsko-privrednim društvima u roku od tri mjeseca od dana njihovog osnivanja.

Član 78.

Federalna uprava, kantonalne uprave i kantonalna šumsko-privredna društva dužni su u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiti poslove sa odredbama ovog zakona.

Izuzev od stava 1. ovog člana uplata sredstava za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma i obaveza obezbjeđenja jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma (čl. 26. i 27.) izvršavat će se od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 79.

Podzakonski propisi predviđeni ovim zakonom donijet će se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izuzev od stava 1. ovog člana u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijet će se propis o elementima za izradu šumskogospodarskih osnova (član 21.).

Član 80.

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriji Federacije prestaje primjena svih propisa iz oblasti šumarstva koji su se do dana stupanja na snagu ovog zakona primjenjivali na teritoriji Federacije.

Izuzev od odredaba stava 1. ovog člana do donošenja podzakonskih propisa predviđenih ovim zakonom na teritoriji Federacije primjenjivat će se podzakonski propisi koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije.

Član 81.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komšić, s. r.	Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Ismet Briga, s. r.
--	---